

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

VERSLO INOVACIJŲ SKATINIMO SISTEMA

2026 m. liepos 15 d.

Nr. VAE-8

Valstybės kontrolė – aukščiausioji valstybinio audito institucija – prižiūri, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Valstybės kontrolė, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, skatina teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui. Daugiau apie Valstybės kontrolės veiklą ir valstybinio audito rezultatus – interneto svetainėje www.valstybeskontrolė.lt.

Pakartotinai naudoti šį dokumentą leidžiama pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją: pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei tinkamai nurodoma autorystė ir pakeitimai.

Audito grupė: Rasa Kudžmienė (departamento vadovė), Kristina Vaivadienė (grupės vadovė), Viktoras Čižauskas, Loreta Lemežonaitė-Ruolienė, Irena Bagdžiūnienė, Jurgita Gedminienė.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui, Ekonomikos ir inovacijų komitetui, Vyriausybei, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, VšĮ Inovacijų agentūrai, VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai, UAB ILTE, VšĮ Lietuvos mokslo tarybai.

Viršelio nuotrauka: Valstybės kontrolė

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	5
SANTRAUKA	6
ĮŽANGA	16
AUDITO REZULTATAI	18
1. INOVACIJŲ SKATINIMO SISTEMA NEPAKANKAMAI VEIKSMINGA SKATINANT VERSLO INOVACIJAS	18
1.1. Mažėja verslo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų santykis su bendruoju vidaus produktu	18
1.2. Versle – nedidelis patentavimo aktyvumas	21
1.3. 41 proc. įmonių, gavusių paramą, pasinaudojo inovacijų mokesčių lengvatomis	22
1.4. Per 3 metus 1,5 karto padaugėjo inovatyvių viešųjų pirkimų, tačiau tokio augimo nepakanka	25
2. INOVACIJŲ SKATINIMO SISTEMA NEPAKANKAMAI NUOSEKLI IR NEUŽTIKRINA FINANSAVIMO TĘSTINUMO	27
2.1. Įgyvendinant sumaniosios specializacijos prioritetus, inovacijų finansavimo sistema taikoma nepakankamai nuosekliai	27
2.2. Pritraukiant aukštos kvalifikacijos specialistus, taikomų priemonių nepakanka	32
2.3. Ekonomikos ir inovacijų ministerija dar nenumatė veiksmų inovacijų finansavimo tęstinumui	33
2.4. Inovacijų reforma pagerino sąlygas verslui kurti ir diegti inovacijas, tačiau informacija fragmentuota	35
3. INOVACIJŲ KŪRIMUI IR DIEGIMUI SUKURTA INFRASTRUKTŪRA NEVEIKIA VISU PAJĖGUMU	37
3.1. 3 iš 7 mokslo ir technologijų parkuose nevykdoma mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla	37
3.2. Vėluoja mokslo ir verslo konsorcių kūrimas	40
3.3. Neplėtojama klasterizacija	42
3.4. Nestebima verslo inkubatoriuose teikiamos pagalbos pradedančiajam verslui nauda	43
3.5. Startuoliai prisideda prie inovacijų sistemos plėtros	43
4. FINANSAVIMO PRIEMONĖS NEVALDOMOS TAIP, KAD BŪTŲ PASIEKTAS LAUKIAMAS REZULTATAS	45
4.1. Finansavimo priemonių pagrindimas ir joms skirtas finansavimo panaudojimas turi trūkumų	45

4.2. Ne visais atvejais projektų įgyvendinimo rezultatai siejami su projektų atrankos kriterijais	48
4.3. Dubliuojamas dokumentų teikimas projektus administruojančioms agentūroms	52
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	55
PRIEDAI	70

PAGRINDINIAI FAKTAI

18 vietą

pagal 2025 m. inovacijų indeksą užėmė Lietuva tarp Europos Sąjungos šalių.

0,34 mlrd. Eur

siekė išlaidos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai verslo sektoriuje 2024 m. Nuo 2022 m. iki 2024 m. jos mažėjo nuo 0,53 iki 0,43 proc. BVP (nuo 354,4 iki 335,9 mln. Eur).

3,02 mlrd. Eur

skirta 174 inovacijų finansavimo priemonėms, vykdytoms 2022–2025 m. I pusr.

50 proc.

1,5 mlrd. Eur (iš 3,02) panaudota 174 inovacijų finansavimo priemonėms, vykdytoms 2022–2025 m. I pusr.

41 proc.

finansinės paramos gavėjų pasinaudojo 2022–2024 m. pelno mokesčio lengvatomis, susijusiomis su moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra.

3 (iš 7)

mokslo ir technologijų parkuose 2024–2025 m. nevykdyta mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla, į jų infrastruktūrą 2009–2020 m. investuota 11,6 mln. Eur.

6 (iš 9)

rodikliai, suplanuoti projektui „Misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų įgyvendinimas“, nepradėti įgyvendinti iki 2025 m. pab. Projektas pradėtas 2024 m., suplanuota 88,3 mln. Eur, įgyvendina 3 mokslo ir verslo konsorciumai.

79 proc.

iš 28 vertintų finansavimo priemonių nepakankamas poreikio pagrindimas: trūksta alternatyvų vertinimo, apsiribojama formaliu paramos gavėjų apibrėžimu arba iš viso nėra poreikio vertinimo.

Nevertintas

baigtų finansavimo priemonių, vykdytų 2022–2025 m. I pusr., poveikis, todėl nežinoma, kokią naudą jos davė.

SANTRAUKA

Audito svarba

Siekiant didinti šalies tarptautinį konkurencingumą, skatinamas mokslui imlaus verslo kūrimasis, mokslo ir verslo bendradarbiavimas, pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida. Lietuva išsikėlusi siekį iki 2030 m. patekti tarp 20 inovatyviausių valstybių ir padidinti verslo sektoriaus išlaidas moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai (MTEP) iki 1,3 proc. BVP. 2024 m. šis rodiklis siekė 0,43 proc. (2018 m. – 0,39 proc.). Lietuva 2025 m. pagal pasaulinį inovacijų indeksą „*Global Innovation Index*“ užėmė 33 vietą¹ (2018 m. – 40 vieta).

Vienas veiksnių, lemiančių sėkmingą mokslui imlaus verslo kūrimąsi ir vystymąsi, yra viešojo valdymo institucijų veiklos atvirumas, atsakingumas, efektyvus ir kokybiškas administracinių ir viešųjų paslaugų teikimas, administracinės naštos ir siekiamos naudos proporcingumas. Siekiant užtikrinti nuoseklią ir aiškią pagalbos verslui sistemą, vienoje vietoje teikti verslui reikalingas paslaugas, 2022 m. buvo konsoliduotos inovacijų paramos agentūrų funkcijos ir įsteigta Inovacijų agentūra.

Inovacijų sistemoje veikia daug skirtingų institucijų ir įstaigų, galinčių prisidėti prie verslo inovacijų skatinimo ir teikiančių įvairias paslaugas verslui. Be Inovacijų agentūros, veikia Centrinė projektų valdymo agentūra, Lietuvos mokslo taryba, UAB ILTE, taip pat mokslo ir technologijų parkai, verslo inkubatoriai, klasteriai, kuriami mokslo ir verslo konsorciškai. Šios struktūros padeda verslui gauti finansinę, konsultacinę ir infrastruktūrinę pagalbą, bendradarbiauti su mokslo ir studijų institucijomis, kurti ir diegti inovacijas. Tačiau svarbu užtikrinti, kad verslo inovacijų skatinimo sistema veiktų koordinuotai, būtų aiški ir prieinama verslui bei rezultatyviai prisidėtų prie inovacijomis grįstos ekonomikos plėtros.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar verslas rezultatyviai skatinamas investuoti į inovacijas.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ✓ ar sukurtos palankios sąlygos verslui kurti ir diegti inovacijas;
- ✓ ar inovacijų skatinimo priemonės motyvuoja verslą kurti ir diegti inovacijas.

Audituojami subjektai:

- ✓ Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, formuojanti technologijų plėtros ir inovacijų politiką, organizuojanti, koordinuojanti ir kontroliuojanti jos įgyvendinimą;

¹ *Global Innovation Index 2025 - GII 2025 at a glance*. Prieiga per internetą: <https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2025/en/gii-2025-at-a-glance.html> (žiūrėta 2026-03-18).

- ✓ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, formuojanti valstybės politiką mokslo srityje (mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros srityse mokslo ir studijų institucijose), organizuojanti, koordinuojanti ir kontroliuojanti jos įgyvendinimą;
- ✓ VšĮ Inovacijų agentūra, įgyvendinanti inovacijų politiką;
- ✓ Centrinė projektų valdymo agentūra, administruojanti programas ir projektus, finansuojamus Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų, Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos, tarptautinių institucijų, valstybės ir kitais pinigais;
- ✓ UAB ILTE, įgyvendinanti ir administruojanti finansines priemones verslui;
- ✓ Lietuvos mokslo taryba, įgyvendinanti mokslo ir studijų politiką.

Dėkojame už bendradarbiavimą audituojamiems subjektams, Viešųjų pirkimų tarnybai, Valstybės duomenų agentūrai, Valstybiniam patentų biurui, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos universitetų rektorių konferencijai, Lietuvos kolegijų direktorių konferencijai, Lietuvos kokybės vadybos ir inovacijų asociacijai.

Audituojamas laikotarpis – 2022–2025 m. I pusm. Siekdami įvertinti tendencijas ir pokyčius, kai kuriais atvejais naudojome ankstesnių ir 2025 m. II pusm. bei 2026 m. duomenis.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus². Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai“ (733 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Inovacijų skatinimas versle nėra pakankamai rezultatyvus: neužtikrinamas nuoseklus inovacijų vertės kūrimo procesas, neplanuojamas finansavimo tęstinumas, inovacijų infrastruktūros subjektų (mokslo ir technologijų parkų, klasterių, verslo inkubatorių) veikla nėra kryptinga. MTEP mokesčių lengvatomis naudojamosi ribotai. Inovacijų skatinimo priemonių poveikis galėtų būti didesnis, jei jų poreikis būtų pagrindžiamas duomenimis, nustatomi pagrįsti atrankos kriterijai ir būtų vertinama, ar pasiekti rezultatai atitinka planuotus.

1. Inovacijų skatinimo sistema nepakankamai veiksminga skatinant verslo inovacijas

Bendros investicijos į MTEP 2024 m. sudarė 825,3 mln. Eur (1,05 proc. BVP), iš jų valstybės investicijos – 447,6 mln. Eur (0,57 proc. BVP). Verslo sektoriui skiriama valstybės parama 2022–2024 m. augo nuo 2,4 iki 2,7 mln. Eur, ji išliko mažesnė nei 0,01 proc. BVP. Lietuva pagal suminį inovacijų indeksą 2025 m. užėmė 18 vietą (91,2 balo) Europoje. Verslo MTEP intensyvumas (išlaidos verslo sektoriuje) 2022–2024 m. mažėjo nuo 0,53 iki 0,43 proc. BVP. Esamas 1,05 proc. BVP bendras MTEP investicijų lygis yra 1,3 karto (243,6 mln. Eur) mažesnis nei Europos Sąjungos strateginiuose dokumentuose numatytas siektinas MTEP investicijų lygis, tai prisideda prie inovacijų plėtros ir aukštos pridėtinės vertės ekonomikos augimo ribojimo. Oficialioje statistikoje nesinaudota visais informacijos šaltiniais apie MTEP

² 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/post/15649/> (žiūrėta 2026-03-18).

veiklą vykdančius subjektus (pvz., Centrinės projektų valdymo agentūros, Lietuvos mokslo tarybos, ILTE informacija apie įmones, gavusias paramą MTEP projektams ar inovacinei veiklai vykdyti), todėl faktinis išlaidų mastas gali būti didesnis (1.1 poskyris, 18 psl.).

Lietuvoje patentavimo aktyvumas išlieka žemas – 2024 m. paraiškų milijonui gyventojų (45) buvo 3 kartus mažiau nei Europos Sąjungos vidurkis (152). 2022–2025 m. Lietuvoje per metus išduoti vidutiniškai 26 patentai milijonui gyventojų, 2022–2024 m. Lietuvos subjektams – 8 Europos ir 74 tarptautiniai patentai milijonui gyventojų. Mažam patentavimo aktyvumui įtakos gali turėti patentavimo finansavimo sąlygų bei proceso trukmės nesuderinamumas: nors metinis patento mokestis Lietuvoje yra mažas (vidutiniškai 244 Eur), procesas trunka 2–5 metus, tačiau patentavimo išlaidų kompensavimas galioja tik 1–24 mėn., todėl įmonės gali nespėti pasinaudoti patentavimo išlaidų kompensavimo priemonėmis per nustatytą laikotarpį. Verslui trūksta informacijos apie intelektinės nuosavybės apsaugą. Nustatėme, kad iš 30 atrinktų projektų patentuotas tik 1 rezultatas, nors 27 atvejais buvo sukurti ar komercializuoti produktai. Informacijos apie intelektinės nuosavybės apsaugą stoka ir patentavimo išlaidų kompensavimo trūkumai riboja patentavimo aktyvumą (1.2 poskyris, 21 psl.).

2022–2024 m. taikomos pelno mokesčio lengvatos, skirtos inovacinei veiklai skatinti, valstybės biudžetui kasmet vidutiniškai kainavo 179 mln. Eur. Ribotą mokestinių paskatų poveikį lemia sudėtingas jų administravimas, kompetencijų trūkumas ir ribota nauda verslui, todėl tik 41 proc. (122 iš 301) paramos gavėjų pasinaudojo MTEP lengvatomis. Trijų finansavimo priemonių projektų finansavimo sąlygų aprašuose numatyta prievolė projekto vykdytojui ir partneriams deklaruoti MTEP veiklai skirtas išlaidas, 13 (iš 62) paramos gavėjų šio reikalavimo nesilaikė (už 2024 m.), o Inovacijų agentūra neužtikrino deklaravimo laikymosi priežiūros. Siekiamos pasinaudoti pelno mokesčio lengvata MTEP veiklai, įmonės gali kreiptis į Inovacijų agentūrą dėl vykdomos veiklos priskyrimo MTEP veiklai. 2022–2025 m. I pusm. agentūra gavo 101 prašymą, vidutinis prašymo vertinimo laikas – 24 dienos (nustatytas įvertinimo terminas – 60 dienų). Nesiimant papildomų proaktyvių veiksmų didinant mokestinių lengvatų prieinamumą, nepadidės privačios investicijos į MTEP veiklas (1.3 poskyris, 22 psl.).

Valstybė skatina taikyti inovatyvius viešuosius pirkimus, skirtus išnaudoti viešojo sektoriaus potencialą inovacijoms skatinti. Inovatyvių viešųjų pirkimų skaičius Lietuvoje 2022–2025 m. padidėjo nuo 34 iki 52, o naujų perkančiųjų organizacijų skaičius vidutiniškai augo 16 proc. (2025 m. 22 organizacijos). Ekonomikos ir inovacijų ministerija skyrė 5 mln. Eur finansavimą metodinei pagalbai ir pirkimų vykdymui, įsteigtas Inovatyvių viešųjų pirkimų kompetencijų centras, Inovacijų agentūra ir Viešųjų pirkimų tarnyba vykdė mokymus, teikė konsultacijas ir rengė metodines gaires. Didesnį proveržį inovatyvių viešųjų pirkimų srityje galėtų sukurti rizikos pasidalijimo (kompensavimo) mechanizmas, kuris galėtų būti taikomas padengiant dalį perkančiųjų organizacijų išlaidų, patirtų technologinės nesėkmės atveju. Nustatėme, kad duomenys apie inovatyvius viešuosius pirkimus netikslūs: Viešųjų pirkimų tarnybos skelbiamoje švieslentėje nurodoma vertė yra 7,3 mln. Eur (12,8 proc.) mažesnė už faktinę sutarčių vertę, neįtraukiami projektų konkursų, gynybos ir saugumo srities, koncesijų ir mažos vertės pirkimai. Esant mažam inovatyvių viešųjų pirkimų mastui, nesukuriamos pakankamos sąlygos verslui dalyvauti kuriant ir diegiant inovacijas (1.4 poskyris, 25 psl.).

2. Inovacijų skatinimo sistema nepakankamai nuosekli ir neužtikrina finansavimo tęstinumo

Lietuvoje įgyvendinama sumaniosios specializacijos (S3) politika siekia sutelkti investicijas į didžiausią mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų potencialą turinčias sritis. 2022–2025 m. I pusr. inovacijoms skatinti taikytos 174 finansavimo priemonės, kurioms skirta 3 017,1 mln. Eur, 30 proc. finansavimo priemonių (61 proc. finansavimo) tiesiogiai susietos su S3 prioritetais. Teritorinis finansavimo pasiskirstymas netolygus: galimybės gauti paramą sudarytos visiems regionams, daugiau kaip pusė jos skirta Vilniuje registruotiems juridiniams asmenims (758,8 iš 1 502,7 mln. Eur paramos sumos). Inovacijų finansavimo sistema labiau orientuota į vėlesnius inovacijų kūrimo etapus (sukurtų produktų plėtrai ir eksportui numatyta 1 832,8 mln. Eur), o ankstyvosios stadijos skiriamas finansavimas (tyrimams – 206,7 mln. Eur, prototipavimui – 491 mln. Eur) yra santykinai mažesnis, todėl inovacijų kūrimo procesas nuo tyrimų iki rinkos nepakankamai nuoseklus. Inovacijų sistema veikia kaip atskirų instrumentų rinkinys, o ne vientisa grandinė, todėl projektai dažnai nepasiekia rinkos. Situaciją blogina ir nepakankamas S3 koordinavimas: Mokslo, technologijų ir inovacijų taryba nuo 2024 m. gruodžio mėn. neposėdžiavo, jos sudėtis neatnaujinta. Tuo metu S3 koordinavimo grupė vykdė nuoseklią veiklą: reguliariai posėdžiavo, nagrinėjo S3 įgyvendinimo klausimus, teikė Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pastabas ir siūlymus. Dėl nepakankamai koordinuoto institucijų veikimo ribojamos galimybės kryptingai priimti sprendimus tobulinti inovacijų politiką ir didinti jos ekonominį poveikį (2.1 poskyris, 27 psl.).

Tarp 174 vertintų finansavimo priemonių neidentifikuota atskira priemonė, tiesiogiai orientuota į aukštos kvalifikacijos specialistų pritraukimą. 2023–2025 m. specialistų pritraukimui skirta daugiau kaip 3,5 mln. Eur, tačiau pritrauktų specialistų mažėjo: 2023 m. jų buvo 444, 2025 m. – 111. Nuo 2020 m. apie 1 200 stipendijų skirta gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos (STEM) studijų programų studentams regionų aukštosiose mokyklose, 2024–2025 m. skirtas 94,4 tūkst. Eur finansavimas studijų programos „Aukštųjų technologijų verslas“ septynioms valstybės nefinansuojamoms studijų vietoms. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos įgyvendinamos aukštos kvalifikacijos specialistų pritraukimo ir išlaikymo iniciatyvos prisideda prie talentų pasiūlos didinimo, tačiau jos nėra siejamos su inovacijų politikos prioritetais ir inovacijų kūrimo grandine (2.2 poskyris, 32 psl.).

2022–2025 m. I pusr. Lietuvoje inovacijos didžiąja dalimi (2,1 mlrd. Eur, 70 proc.) skatintos 2021–2027 m. Europos Sąjungos programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pinigais. Tai rodo didelę inovacijų finansavimo priklausomybę nuo Europos Sąjungos paramos. 2027–2028 m. inovacijų finansavimas valstybės biudžete reikšmingai mažės – nuo 1 014,6 mln. Eur 2026 m. iki 311,9 mln. Eur 2028 m. Inovacijų finansavimo tęstinumas ateityje priklausys nuo naujo 2028–2034 m. Europos Sąjungos finansavimo modelio – naujai rengiamos daugiamečių finansinės programos, kurio viena iš dalių yra Europos konkurencingumo fondas, sudarantis apie 400 mlrd. Eur. Investicijų pritraukimui įtakos turės šalių pasirengimas. Ekonomikos ir inovacijų ministerija dar nėra suformavusi aiškių inovacijų politikos prioritetinių kryptų siekiant visapusiškai išnaudoti 2028–2034 m. Europos Sąjungos finansavimo laikotarpio sudaromas galimybes. Jei nebus imtasi proaktyvių veiksmų, nebus išnaudojamos galimybės užtikrinti inovacijų kūrimo ir diegimo tęstinumo (2.3 poskyris, 33 psl.).

2022 m. įgyvendinus inovacijų sistemos reformą, Lietuvoje įsteigta Inovacijų agentūra, kuri aktyviai konsultuoja verslo įmones inovacijų klausimais. Inovacijų skatinimo priemones administruoja kelios institucijos (Inovacijų agentūra, ILTE, Centrinė projektų valdymo

agentūra, Lietuvos mokslo taryba), informacija apie priemones skelbiama per 6 skirtingus kanalus, kuriuose nustatėme neatitikimų, pvz., tik 2 iš 15 kvietimų buvo paskelbti finansavimo priemonių vedlyje, viename iš jų informacija netiksli, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos svetainėje pateikiama netiksli informacija apie Inovacijų agentūros vykdomas inovacijų finansavimo priemones. Nenustatyti bendri informacijos apie inovacijų finansavimo priemones teikimo ir atnaujinimo principai tarp skirtingų institucijų. Tai rodo, kad informacijos sklaida išlieka fragmentiška ir nepakankamai patikima, todėl verslui sudėtingiau laiku ir tiksliai įvertinti inovacijų finansavimo galimybes ir jomis pasinaudoti (2.4 poskyris, 35 psl.).

3. Inovacijų kūrimui ir diegimui sukurta infrastruktūra neveikia visu pajėgumu

Mokslo ir technologijų parkai turėtų skatinti mokslo ir technologinių žinių sklaidos procesus, remti eksperimentinę plėtrą, sudaryti sąlygas komercinti mokslinių tyrimų rezultatus, tačiau jų veikla Lietuvoje nėra kryptingai valdoma. Galiojančiame teisiniame reguliavime nėra pakankamai aiškiai apibrėžti mokslo ir technologijų parkų identifikavimo kriterijai ir jų priskyrimo šiai kategorijai tvarka, todėl nei Ekonomikos ir inovacijų ministerija, nei Inovacijų agentūra, kuriai pavesta stebėti šių parkų veiklą, neturi informacijos apie visus šalyje veikiančius parkus. Inovacijų agentūra stebi 7 parkus, nors jų Lietuvoje veikia daugiau (nustatėme dar 53 subjektus, vykdančius analogišką parkams veiklą). 2022–2024 m. 7 parkų stebėseną vykdė 3 kartus, tačiau identifikuotiems problemoms (rodiklių neaiškumui, duomenų patikimumui, administracinei naštai, silpnam ryšiui su inovacijų politikos tikslais) spręsti Ekonomikos ir inovacijų ministerija iki 2025 m. pabaigos tobulinimo veiksmų nesuplanavo. Penkių iš 7 stebimų parkų veikla priklauso nuo valstybės finansavimo, o 3 parkuose 2024–2025 m. nevykdyta MTEP veikla. 2009–2020 m. į parkų infrastruktūrą investuota 11,6 mln. Eur, po 2020 m. papildomų investicijų nebuvo. 2025 m. septyniuose parkuose veikė 331 ūkio subjektas, iš jų 141 (44 proc.) pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių yra nurodęs, kad gali vykdyti inovacinę veiklą. Tačiau atskiruose parkuose inovatyvių įmonių dalis išlieka labai maža (pvz., Panevėžio mokslo ir technologijų parke – 2 iš 37, 5 proc.). Dėl nepakankamos stebėsenos ir valdymo trūkumų sudėtinga kiekybiškai įvertinti parkų indėlį į šalies inovacijų sistemos plėtrą (3.1 poskyris, 37 psl.).

Mokslo ir verslo konsorciškai veikia pagal misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas, skirtas pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimui, diegimui ir sklaidai skatinti. Šiam tikslui iki 2026 m. II ketv. pabaigos vykdomas projektas „Misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų įgyvendinimas“, finansuojamas 88,3 mln. Eur, projektą įgyvendina 3 konsorciškai (universitetai ir jų partneriai). 2025 m. pabaigoje 6 iš 9 projekto rodiklių nebuvo pradėti įgyvendinti, o likę – nepasiekti. Kompleksinių misijų projektų įgyvendinimą apsunkino sudėtingi viešieji pirkimai, užsitęsę statybos ir rekonstrukcijos darbai, projektinių sprendinių keitimai. Neįgyvendinus suplanuotų etapų ir rodiklių pagal įsipareigojimus, bus negautos planuotos Europos Komisijos išmokos (iki 76,7 mln. Eur). Tokiu atveju veikloms užbaigti trūkstamą finansavimą tektų dengti valstybės biudžeto pinigais ir taip kompensuoti nepasiektų rodiklių dalį (3.2 poskyris, 40 psl.).

Klasterių plėtra siekta didinti Lietuvos ūkio konkurencingumą, skatinti pramonės pertvarką ir eksportą. Klasterizacijos skatinimas turėtų būti orientuotas į skaitmeninimą, pramonės pertvarką, Europos Sąjungos pridėtinės vertės kūrimo ir vietinės trumpąsias

pridėtinės vertės kūrimo grandinės. 2014 m. Klasterių plėtros koncepcijoje³ buvo nurodyta, kad Lietuvoje nėra bendros klasterių identifikavimo ir registravimo sistemos. Duomenų apie klasterius nėra ir dabar: Ekonomikos ir inovacijų ministerija tokios informacijos neturi, Inovacijų agentūra nevykdo klasterių veiklos vertinimo. Be nuolatinės klasterizacijos plėtros stebėsenos ir grįžamojo ryšio nėra galimybių laiku koreguoti klasterių politikos sprendimų ir įvertinti taikomų priemonių poveikio Lietuvos ūkio konkurencingumui (3.3 poskyris, 42 psl.).

Ekonomikos ir inovacijų ministerija neturi informacijos apie Lietuvoje veikiančių verslo inkubatorių skaičių ir jų rezultatus – turi informacijos tik apie vieną Europos kosmoso agentūros verslo inkubatorių Lietuvoje (ESA BIC Lithuania). 2022–2025 m. I pusr. tik viena iš 174 finansavimo priemonių buvo skirta verslo preakceleramui, smulkaus ir vidutinio verslo inkubavimui ir plėtrai, „Spiečiaus“ potencialui, konsultacijoms. Šiai priemonei numatyta 3,8 mln. Eur, finansavimo sutarčių pasirašyta už 65 proc. šių pinigų. Nesukuriamos sąlygos vertinti verslo inkubatorių veiklos efektyvumo, nėra galimybių įvertinti finansavimo priemonių poveikio ir priimti pagrįstų sprendimų dėl politikos ar finansavimo korekcijų (3.4 poskyris, 43 psl.).

Startuolių skaičius Lietuvoje nuo 2022 iki 2025 m. padidėjo 13 proc. (nuo 1 088 iki 1 230), jiems taikomos 97 iš 172 finansavimo priemonių (2 523,5 mln. Eur). Inovacijų agentūros vykdoma startuolių stebėseną nėra orientuota į Lietuvos startuolių ekosistemos koncepcijoje nustatytų tikslų pasiekimo vertinimą: neatliekamas sistemingas duomenų rinkimas apie pardavimus, eksportą ir investicijas, neformuluojami pasiūlymai priemonėms tobulinti. Be to, Inovacijų agentūros vykdomoje startuolių ekosistemos stebėsenoje naudojama metodika orientuota į Lietuvos startuolių ir technologijų ekosistemos raidą, ji yra platesnė nei Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme įtvirtintas startuolio apibrėžimas. Dėl to startuolių statistika apima ir įmones, veikiančias ilgiau kaip 10 metų, nors formaliai nebeatitinka įstatyme nustatytų startuolio veiklos trukmės kriterijų. Dėl nepakankamos stebėsenos ir netinkamo startuolių masto vertinimo valstybės parama taikoma platesnei nei apibrėžta tikslinei grupei, dėl to mažėja paramos rezultatyvumas (3.5 poskyris, 43 psl.).

4. Finansavimo priemonės nevaldomos taip, kad būtų pasiektas laukiamas rezultatas

Inovacijų finansavimo priemonės Lietuvoje nepakankamai grindžiamos poreikio ir poveikio vertinimu, nes iš 28 vertintų priemonių tik 6 (21 proc.) buvo pagrįstos poreikio analize ir turėjo aiškiai apibrėžtą ryšį tarp identifikuojamos problemos, finansavimo priemonės ir siekiamų rezultatų. 2022–2025 m. I pusr. ministerijos neatliko sistemingų baigtų finansavimo priemonių poveikio vertinimų, kurie leistų įvertinti priemonių veiksmingumą ir pagrįsti sprendimus dėl jų tęstinumo ar tobulinimo. Ankstesnių programų (2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų, 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos) vertinimai parodė, kad nepagrindus priemonių poreikio dalis rodiklių nepasiekama arba jie yra netinkami, nepakankami, trūksta intervencijų logikos ir suderinamumo, projektų įgyvendinama mažiau nei planuota, o intervencijų poveikis apsiriboja pavieniais projektais. Nepakankamas poreikio įvertinimas turi įtakos panaudojant finansavimą: 15 iš 28 priemonių (53 proc.) finansavimas nepasiekė 90 proc. paskirstymo, todėl vertintu

³ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2014-02-27 įsakymu [Nr. 4-131](#) patvirtinta „Lietuvos klasterių plėtros koncepcija“ 7, 34 p.

laikotarpiu iš 1 683,5 mln. Eur nepanaudota 1 006,6 mln. Eur (60 proc.)⁴. Tai rodo, kad finansavimo priemonės neatitinka realios paklausos, kurią riboja per griežti reikalavimai, priemonių specifiškumas. Dėl nepakankamo planavimo ir stebėsenos nepanaudoti pinigai turi būti perskirstomi. Nepakankamai pagrindus poreikį, esant ribotai paklausai ir nevertinant poveikio, susidaro situacija, kai negalima objektyviai įvertinti priemonių efektyvumo, o finansavimo sistema neužtikrina planuoto ekonominio rezultato (4.1 poskyris, 45 psl.).

Projektų atrankos ir vertinimo sistema nėra pakankamai pagrįsta ir orientuota į rezultatus, nes 6 iš 30 vertintų priemonių (20 proc.) taikyti 7 kriterijai, susiję su pareiškėjų patirtimi ir finansine būkle (pvz., atliktų veiklų skaičius, pareiškėjo grupės narių skaičius ir reikalaujama jų patirtis, pajamų konkrečiame sektoriuje dydis), nebuvo įvertinti pagal aktualumą, todėl galėjo riboti priemonių paklausą. Nors yra kriterijų, siejamų su kuriamo produkto savybėmis (pvz., naujumas), Inovacijų agentūra nevertino, ar projektų metu sukurti produktai atitinka numatytas savybes, todėl neužtikrinamas faktinis rezultatų pasiekimas. Patikrinę 30⁵ (iš 177 baigtų) projektų nustatėme, kad Inovacijų agentūra, vertindama priemonės „Gynybos inovaciniai čekiai“ projektų įgyvendinimą, apsiribojo tik dokumentų patikra, neatlikdama fizinių patikrų vietoje. Centrinė projektų valdymo agentūra analogiškus projektus vertino ir atliko patikras vietose. Dėl nepagrįstų atrankos kriterijų ir nepakankamos rezultatų patikros susidaro situacija, kai finansavimas skiriamas, tačiau neužtikrinama, kad bus pasiektas planuotas poveikis ir sukurtas laukiamas rezultatas (4.2 poskyris, 48 psl.).

Administracinė našta pareiškėjams mažinama, Ekonomikos ir inovacijų ministerija koordinuoja šias priemones, o Inovacijų agentūra, ILTE, Centrinė projektų valdymo agentūra, Lietuvos mokslo taryba optimizuoja dokumentų teikimo procesus ir diegia elektronines sistemas. Tai leido 2024–2025 m. sumažinti administracinę naštą: Inovacijų agentūra 2024 m. klientams sutaupė 3,04 mln. Eur, Centrinė projektų valdymo agentūra 2025 m. projektų vykdytojams administracinę naštą sumažino 4,7 mln. Eur (ILTE ir Lietuvos mokslo taryba administracinės naštos mažinimo neskaičiuoja). Nepaisant to, projektų finansavimo sąlygose vis dar reikalaujama pakartotinai teikti duomenis, kurie jau yra valstybės informaciniuose ištekliuose (pvz., Valstybinėje duomenų agentūroje ar Valstybinėje mokesčių inspekcijoje). Administracinės naštos mažinimo priemonės nėra visiškai išnaudojamos, o duomenų dubliavimas riboja jų poveikį (4.3 poskyris, 52 psl.).

Rekomendacijos

Vyriausybei

1. Siekiant užtikrinti nuoseklų inovacijų skatinimą nuo tyrimų iki rinkos, pereinant nuo pavienių projektų finansavimo prie integruotos inovacijų grandinės modelio, užtikrinti, kad inovacijų finansavimas būtų organizuojamas kaip nuosekli grandinė nuo tyrimų iki produkto pateikimo rinkai, sudarant sąlygas tęstiniam aukštos pridėtinės vertės projektų finansavimui ir pašalinant kliūtis tarp skirtingų finansavimo etapų (2-asis, 4-asis audito rezultatai).

⁴ 2025 m. rugpjūčio mėn. duomenys.

⁵ Visus baigtus projektus, kuriuos administravo Inovacijų agentūra (11), ILTE (1), Lietuvos mokslo taryba (5), ir pagal atranką – tuos, kuriuos administravo Centrinė projektų valdymo agentūra (13 iš 160).

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2. Siekiant užtikrinti nuoseklų inovacijų skatinimą nuo tyrimų iki rinkos ir stiprinti finansavimo priemonių tarpusavio suderinamumą, tęstinumą bei koordinavimą (2-asis, 4-asis audito rezultatai):
 - 2.1. užtikrinti, kad prieš priimant sprendimus dėl valstybės subsidijų ir (ar) dotacijų, skiriamų verslo inovacijoms skatinti, būtų vertinamas poreikis, įvertinant paklausą, alternatyvas, suderinamumą su kita teikiama ar planuojama teikti valstybės parama;
 - 2.2. užtikrinti, kad būtų vertinamas finansavimo priemonių poveikis, įskaitant jų naudą, tikslų pasiekimą ir indėlį į inovacijų kūrimą;
 - 2.3. tobulinti inovacijų finansavimo modelį, pereinant nuo atskirų finansavimo priemonių prie integruotų technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programų, sudarančių galimybes užtikrinti nuoseklų finansavimą nuo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos iki produktų kūrimo, diegimo ir eksporto, kartu sudarant sąlygas operatyviau perskirstyti pinigus, atsižvelgiant į įgyvendinimo pažangą, paklausą ir strateginius valstybės prioritetus.
3. Siekiant padidinti Lietuvos konkurencingumą, užtikrinti efektyvų inovacijų politikos įgyvendinimą, didinti valstybės investicijų grąžą ir stiprinti viešojo sektoriaus vaidmenį kuriant inovacijų paklausą (1-asis audito rezultatas):
 - 3.1. užtikrinti, kad ministerijos ir jų valdymo sričių institucijos pagal savo veiklos specifiką ir inovacijų poreikį nusistatytų inovatyvių viešųjų pirkimų taikymo tikslus, rodiklius ir stebėtų jų įgyvendinimą;
 - 3.2. taikyti papildomas inovatyvių viešųjų pirkimų rizikos valdymo priemones, mažinančias perkančiųjų organizacijų riziką diegiant inovatyvius sprendimus.
4. Siekiant užtikrinti verslo inovacijų finansavimo iš būsimo Europos konkurencingumo fondo ir (ar) kitų finansavimo šaltinių tęstinumą, parengti pasiūlymus dėl strateginių sričių, kuriose verslo inovacijos duotų didžiausią naudą valstybei, finansavimo (2-asis audito rezultatas).
5. Siekiant geriau atliepti inovacijų sistemos poreikius aukštą pridėtinę vertę kuriantiems specialistams, įvertinti inovacijų sistemai reikalingų kompetencijų ir specialistų poreikį ir numatyti šio poreikio sistemingą integravimą į žmogiškųjų išteklių plėtos ir talentų pritraukimo priemones (2-asis audito rezultatas).
6. Siekiant užtikrinti, kad inovacijų infrastruktūra prisidėtų prie verslo inovacijų plėtos (3-iasis audito rezultatas):
 - 6.1. patikslinti inovacijų infrastruktūros subjektų (mokslo ir technologijų parkų, verslo inkubatorių) identifikavimo, stebėsenos ir veiklos vertinimo teisinį reguliavimą (nustatant šių subjektų identifikavimo kriterijus bei jų įtraukimo į stebėseną ir vertinimą principus);
 - 6.2. paskirstyti institucines funkcijas ir atsakomybes inovacijų infrastruktūros subjektų (mokslo ir technologijų parkų, verslo inkubatorių) stebėsenos srityje;

- 6.3. užtikrinti sistemingą poreikio, numatomo poveikio, regioninių ypatumų ir inovacijų politikos prioritetų vertinimą ir jo rezultatų panaudojimą priimant sprendimus dėl inovacijų infrastruktūros plėtros ir išlaikymo.
7. Siekiant skatinti klasterizacijos plėtrą, patikslinti klasterių identifikavimo, veiklos stebėsenos ir vertinimo, institucinių funkcijų ir atsakomybių teisinį reguliavimą (3-iasis audito rezultatas):
8. Siekiant didinti valstybės paramos startuoliams veiksmingumą (3-iasis audito rezultatas):
 - 8.1. nustatyti startuolių ekosistemos stebėsenai naudojamų metodologinių kriterijų ir teisės aktuose nustatyto startuolio apibrėžimo taikymo tikslus bei skirtumus;
 - 8.2. užtikrinti nuoseklią startuolių ekosistemos stebėseną, integruojant pagrindinius rodiklius, jų tendencijų vertinimą ir rezultatų panaudojimą formuojant bei tobulinant startuolių politiką.
9. Siekiant sudaryti verslui patogias sąlygas gauti aktualią informaciją apie inovacijų finansavimo galimybes, jų kūrimą ir diegimą, nustatyti ir įgyvendinti bendrus institucijų bendradarbiavimo, informacijos apsiųkavimo ir informacijos pateikimo principus, užtikrinančius nuoseklų ir aktualų informacijos prieinamumą vieno langelio principu (2-asis audito rezultatas).
10. Siekiant didesnio patentavimo sistemos veiksmingumo Lietuvoje ir jos dermės su inovacijų sistema, sukurti priemones, užtikrinančias nuoseklią pagalbą pareiškėjams patentavimo procese nuo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatų sukūrimo iki ilgalaikio patento galiojimo užtikrinimo (1-asis audito rezultatas).
11. Siekiant didinti inovacijų srityje taikomų mokesčių lengvatų veiksmingumą ir prieinamumą verslui, kartu su Tarpinstitucine darbo grupe, sudaryta mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir inovacijas reglamentuojantiems teisės aktams tobulinti (1-asis audito rezultatas):
 - 11.1. pertvarkyti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai ir inovacijoms taikomų mokesčių lengvatų administravimo procesus, mažinant administracinę naštą verslui ir užtikrinant, kad kontrolė būtų grindžiama rizikos vertinimu;
 - 11.2. taikyti standartizuotus įkainius deklaruojant mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų sąnaudas, supaprastinant administracinius procesus, užtikrinant tinkamą kontrolę ir atitiktį taikomiems reikalavimams;
 - 11.3. išplėsti inovacijoms skirtų mokesčių lengvatų taikymą, kuris skatintų intelektinės nuosavybės kūrimą, apsaugą ir komercializavimą.
12. Siekiant sumažinti administracinę naštą verslo subjektams, sukurti informacijos apsiųkavimo sprendimus tarp Valstybinės mokesčių inspekcijos, Valstybės duomenų agentūros ir administruojančių institucijų dėl MTEP išlaidų duomenų naudojimo, patikslinti projektų finansavimo sąlygų aprašus ir užtikrinti, kad pareiškėjams nereikėtų pakartotinai teikti valstybės institucijų jau turimų duomenų (4-asis audito rezultatas).

Atkreipiame dėmesį, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlytos priemonės trečiajai rekomendacijai įgyvendinti orientuotos į metodinės pagalbos ir stebėsenos stiprinimą, ikiprekybinių ir inovatyvių viešųjų pirkimų naudojimą kaip vieną iš inovacijų diegimo ir paklausos skatinimo priemonių, tačiau nenumato papildomų paskatų ar rizikos valdymo priemonių, kurios didintų perkančiųjų organizacijų motyvaciją priimti inovatyvių viešųjų pirkimų riziką. Manome, kad jos iš dalies prisidės prie rekomendacijos tikslo įgyvendinimo (detaliau „Rekomendacijų įgyvendinimo plano“ 0je, 677 psl.).

Vyriausybės kanceliarijai rašte pateikėme rekomendaciją dėl Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos veiklos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai – dėl inovatyvių viešųjų pirkimų statistikos, Inovacijų agentūrai – dėl atrankos kriterijų, pagal kuriuos pareiškėjui buvo skiriamas finansavimas, vertinimo įgyvendinus projektus, Lietuvos mokslo tarybai – dėl galimybės finansavimo priemonėse, kuriose numatytas projektų finansavimas valstybės biudžeto pinigais, išlaidas finansuoti taikant supaprastintai apmokamų išlaidų dydžius⁶.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, laukiamas audito poveikis ir pokyčių vertinimo rodikliai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (55 psl.). Aktualią informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę, rezultatus ir įvykusius pokyčius skelbiama atvirose duomenyse Valstybės kontrolės interneto svetainėje <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/AtviriDuomenys>.

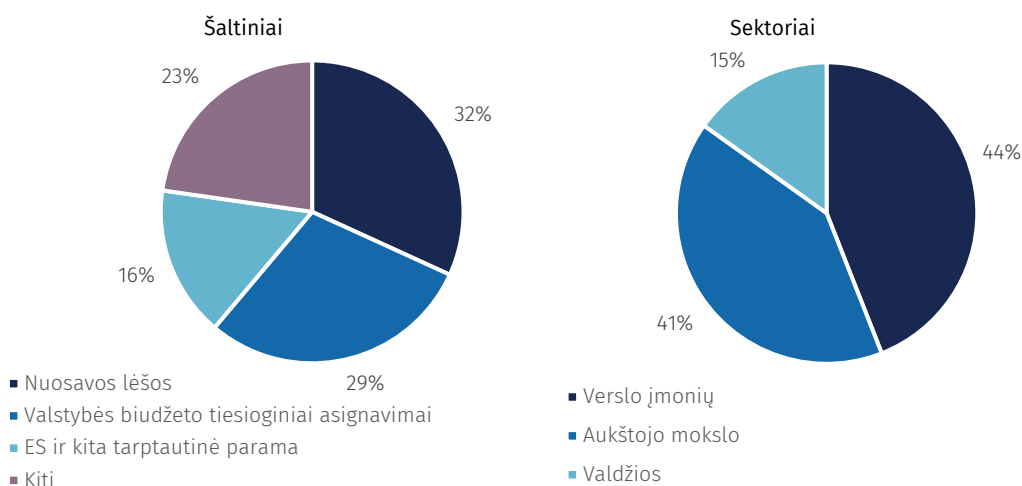
⁶ 2026-06-25 Valstybės kontrolės raštai: Nr. SD-(210-9.3.1-E-6268)-574 Vyriausybės kanceliarijai, Nr. SD-(210-9.3.1-E-6268)-575 Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Nr. SD-(210-9.3.1-E-6268)-576 Inovacijų agentūrai, Nr. SD-(210-9.3.1-E-6268)-577 Lietuvos mokslo tarybai.

ĮŽANGA

Inovacijos yra vienas svarbiausių veiksnių, lemiančių šalies ekonomikos augimą, produktyvumą ir tarptautinį konkurencingumą. Žiniomis ir pažangiomis technologijomis grįstas verslas kuria didesnę pridėtinę vertę, didina eksporto potencialą ir padeda ekonomikai prisitaikyti prie globalių technologinių ir rinkos pokyčių. Todėl tiek Europos Sąjungos, tiek Lietuvos strateginiuose dokumentuose akcentuojamas mokslo ir verslo bendradarbiavimo stiprinimas, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) skatinimas bei inovacijoms palankios aplinkos kūrimas.

Oficialios statistikos duomenimis, 2022–2024 m. MTEP veiklos finansavimas sudarė 2 301,2 mln. Eur. Didžiausia jo dalis – veiklą vykdančių asmenų nuosavos investicijos – 735,1 mln. Eur (32 proc.), o didžiausias išlaidas patyrė verslo įmonių sektorius – 1 016,2 mln. Eur (44 proc.) (1 pav.).

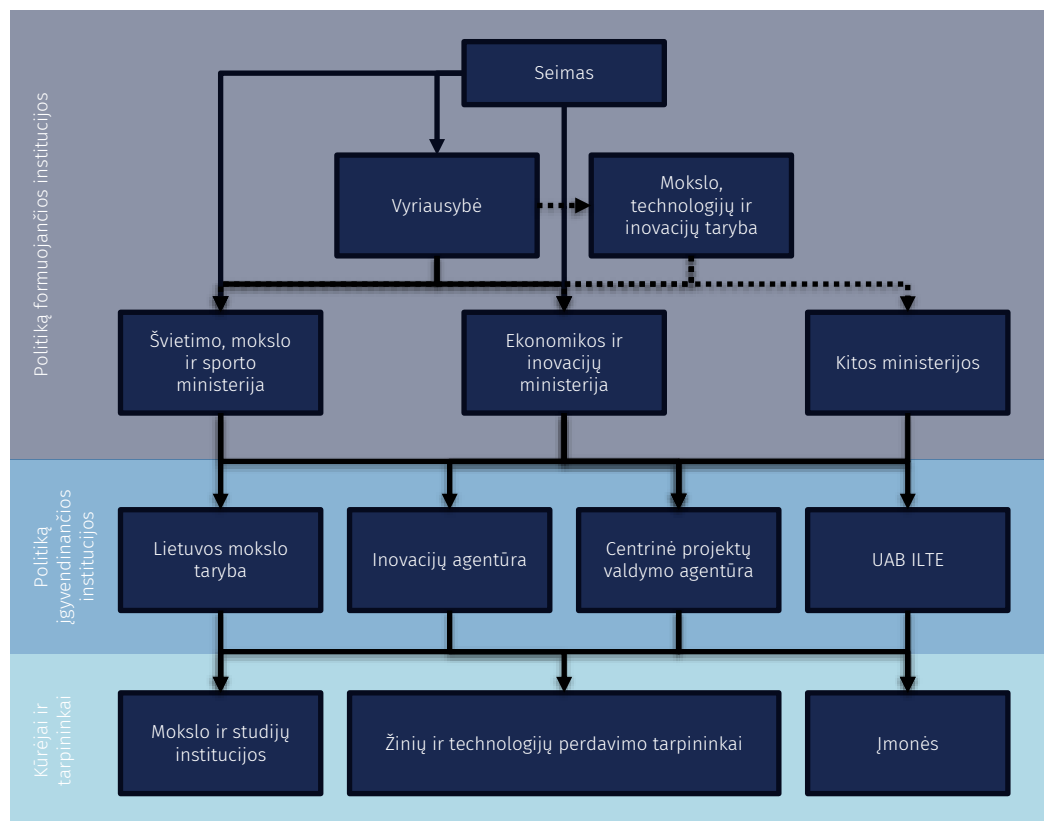
1 pav. MTEP veiklos finansavimas 2022–2024 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Oficialiosios statistikos portalo informaciją

Inovacijų skatinimo sistemoje dalyvauja daug politiką formuojančių ir įgyvendinančių institucijų, technologijų ir inovacijų veiklą vykdančių subjektų (2 pav.) – jų funkcijos, susijusios su inovacijų politikos formavimu, koordinavimu, įgyvendinimu, nustatytos Technologijų ir inovacijų įstatyme, institucijų nuostatuose, įstaigų įstatuose (4 priedas).

2 pav. Inovacijų sistemos dalyviai

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Pastaraisiais metais Lietuvoje buvo siekiama konsoliduoti inovacijų politikos įgyvendinimą ir sukurti verslui aiškesnę inovacijų skatinimo sistemą. Valstybė inovacijų veikloms skiria reikšmingus pinigus (2024 m. – 448 mln. Eur), finansavimo paslaugas verslui teikia daug institucijų. Atsižvelgiant į inovacijų sistemos dalyvių ir taikomų priemonių įvairovę, svarbu įvertinti, ar ši sistema sudaro palankias sąlygas verslui kurti ir diegti inovacijas.

AUDITO REZULTATAI

1. INOVACIJŲ SKATINIMO SISTEMA NEPAKANKAMAI VEIKSMINGA SKATINANT VERSLO INOVACIJAS

1. Inovacijų lygis ir jų plėtra valstybėje dažniausiai vertinami pagal tarptautiniu mastu pripažintus mokslo, technologijų ir inovacijų rodiklius. Nuoseklus tokių rodiklių stebėjimas leidžia vertinti inovacijų sistemos veikimą, nustatyti tendencijas bei pagrįsti viešosios politikos sprendimus⁷. Tarptautinė praktika rodo, kad inovacijų vertinimui svarbu analizuoti tiek investicijas į inovacijas, tiek jų sukuriamus rezultatus ekonomikoje⁸. Todėl dažnai naudojami rodikliai, apimantys investicijas į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (MTEP), inovacijų veiklos rezultatus (pvz., patentus). Šių rodiklių analizė leidžia įvertinti inovacijų sistemos raidą ir jos indėlį į šalies ekonomikos konkurencingumą.

1.1. Mažėja verslo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų santykis su bendroju vidaus produktu

2. Europos Komisija valstybių narių inovacijų pažangai vertinti taiko suminį inovacijų indeksą (*Summary Innovation Index, SII*)⁹. 2025 m. Lietuva pagal šį indeksą (91,2 balas) priskiriama nuosaikiųjų novatorių grupei ir atsilieka nuo inovacijų lyderių grupei priskiriamos Suomijos (141,1) ir Estijos (118,0), priskiriamos stiprių novatorių grupei. Latvijos indeksas yra žemesnis (63,9), ji priskiriama kylantiems novatoriams (3 pav.). Nors Lietuva pasižymi gana geru išteklių ir darbo našumu, inovacijų lyderėmis išlieka Suomija ir Estija dėl stipresnių tyrimų sistemų ir technologijų naudojimo¹⁰.

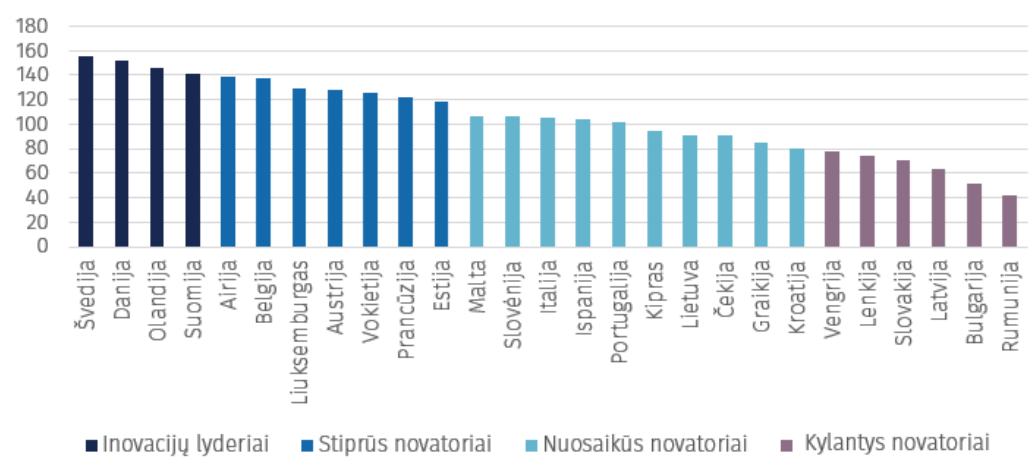
⁷ EBPO (OECD). OECD Science, Technology and Innovation Indicators.

⁸ Europos Komisija. Europos inovacijų švieslė.

⁹ Prieiga per internetą: <https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard/eis#/eis?year=2025> (žiūrėta 2026-02-20).

¹⁰ Lyginant indeksų sudedamųjų 32 rodiklių grupes, didžiausią svorį patrauklių tyrimų sistemų rodiklių grupėje turi Suomija – 39,9 proc., Estija – 33,8 proc., Lietuva – 15,0 proc., o Latvija – 11,3 proc. Informacinių technologijų naudojimo srityje Suomija sudaro apie 33,4 proc., Estija – 29,8 proc., Lietuva – 19,4 proc., o Latvija – 17,7 proc. bendros sumos. Lietuva užima pirmąją poziciją išteklių ir darbo našumo rodiklių grupėje – apie 28,8 proc., Suomijos dalis siekia 28,5 proc., Latvijos – 26,6 proc., o Estijos – 16,2 proc.

3 pav. Suminis inovacijų indeksas 2025 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Europos inovacijų suvestinės 2025 m. duomenis

3. Bendros investicijos į MTEP 2024 m. sudarė 825,3 mln. Eur. Lyginant jas su BVP, 2022–2024 m. santykis nekito ir siekė 1,05 proc.; išlaidų MTEP verslo sektoriuje dalis nuo BVP mažėjo nuo 0,53 iki 0,43 proc., valdžios sektoriuje beveik nekito (nuo 0,15 iki 0,16 proc.), aukštojo mokslo sektoriuje padidėjo nuo 0,37 iki 0,46 proc. (1 lentelė). 2022–2024 m. metinis MTEP išlaidų (proc. BVP) augimas verslo sektoriuje fiksuotas Latvijoje (nuo 0,29 iki 0,34 proc.), Estijoje (nuo 0,99 iki 1,19 proc.), Suomijoje (2,02 iki 2,19 proc.)¹¹.

1 lentelė. Išlaidos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai sektoriuose, kuriuose patirtos išlaidos

	Išlaidos MTEP mln. Eur			Išlaidos MTEP, palyginti su BVP proc.		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Iš viso pagal sektorius	710,2	774,7	825,3	1,05	1,05	1,05
Aukštojo mokslo sektorius	251,7	331,3	359,3	0,37	0,45	0,46
Valdžios sektorius	104,1	117,5	127,5	0,15	0,16	0,16
Verslo įmonių sektorius	354,4	325,8	335,9	0,53	0,44	0,43
Ne pelno institucijų sektorius*	-	-	2,6	-	-	0,00

*iki 2023 m. ne pelno institucijų ir verslo įmonių sektorių duomenys buvo teikiami kartu.

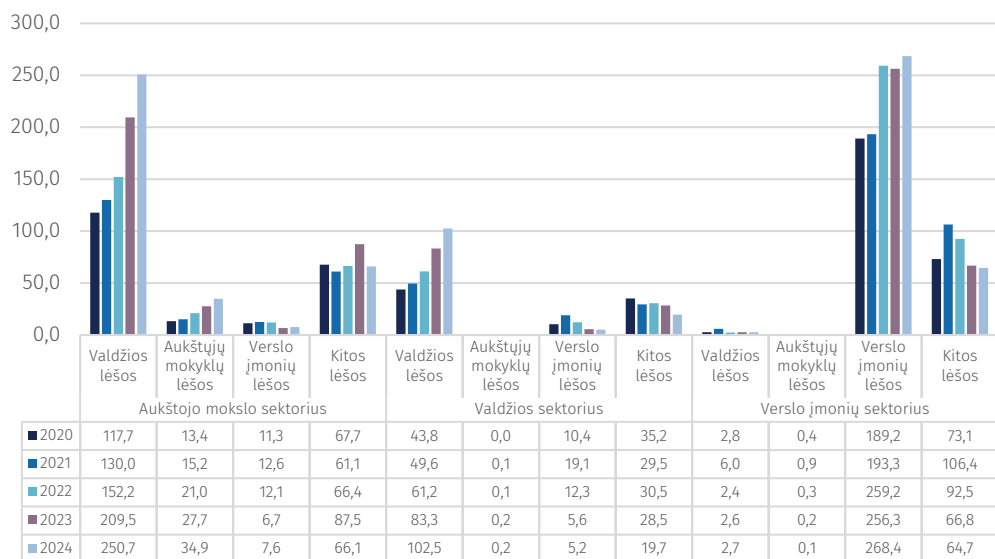
Šaltinis – Oficialiosios statistikos portalo duomenys

4. Nors valstybės biudžeto verslo įmonių sektoriui skiriama parama 2022–2024 m. padidėjo nuo 2,4 iki 2,7 mln. Eur, ji išlieka mažiausia tarp visų finansavimo šaltinių (4 pav.). Lietuvoje 2024 m. išlaidas inovacinei veiklai skyrė 1 308 ūkio subjektai, iš jų 1 228 – verslo įmonės¹². Tai parodo, kad verslo sektorius yra pagrindinis inovacinės veiklos finansuotojas. Palyginti su kitomis ES šalimis, 2023 m. Lietuva pagal tiesioginę valstybės biudžeto paramą MTEP veiklą vykdančiam verslui buvo viena paskutinių ir skyrė mažiau nei 0,01 proc. BVP. Latvija skyrė 0,01 proc. BVP tiesioginės paramos, Estija – 0,11 proc. BVP, Suomija – 0,06 proc. BVP¹³.

¹¹ Eurostato 2022–2024 m. duomenys.

¹² Oficialiosios statistikos portalo duomenys.

¹³ Eurostato duomenys.

4 pav. MTEP veiklos finansavimo šaltiniai 2021–2024 m., mln. Eur

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Oficialiosios statistikos portalo informaciją

- 2022–2024 m. BVP augo 17,8 proc., o verslo sektoriaus MTEP išlaidos – 16,2 proc., todėl verslo MTEP intensyvumas, skaičiuojamas kaip išlaidų dalis nuo BVP, mažėjo. Rodiklio mažėjimui taip pat turėjo įtakos tai, kad viešosios finansavimo priemonės nepakankamai prisidėjo prie papildomų privačių investicijų į MTEP skatinimo, o MTEP veikla buvo koncentruota į nedidelį įmonių skaičių (1 308 įmonės iš 222 895¹⁴ Juridinių asmenų registre registruotų įmonių).
- Siekiant pritraukti daugiau ir paskatinti privačias investicijas, EK rekomenduoja¹⁵ valstybėms narėms sutarti ir iki 2030 m. pasiekti 3 proc. BVP investicijų į MTEP lygį, iš kurių 1,25 proc. BVP investicijų sudarytų valstybės parama. Valstybėms narėms, kurių investicijų į MTEP ir BVP santykis yra mažesnis už ES vidurkį, tarp jų ir Lietuvai, rekomenduojama per ateinančius 5 metus padidinti savo bendras investicijas į MTEP 50 proc. (arba 1,5 karto). Atsižvelgdami į tikslą valstybės investicijas į MTEP padidinti nuo 1,15 proc. BVP 2020 m. iki 1,7 proc. BVP 2030 m., įvertinome, kad šios investicijos 2022–2024 m. turėjo siekti 1,24–1,36 proc. BVP. Bendros investicijos į MTEP šalyje 2024 m. sudarė 825,3 mln. Eur arba 1,05 proc. BVP (ES – 2,24 proc. BVP), o tai yra 1,3 karto (243,6 mln. Eur) mažiau, nei rekomenduoja Europos Komisija.
- Nagrinėdami, kaip skaičiuojamos MTEP išlaidos verslo sektoriuje, nustatėme, kad šis rodiklis grindžiamas VDA atliekamu statistiniu tyrimu, kurio pagrindas – įmonių teikiamos deklaracijos (MT-02). Tyrimui sudaroma apie 3 000 įmonių imtis (15 proc. visos populiacijos)¹⁶. Nustatėme, kad į imtį neįtraukiama CPVA, LMT, ILTE informacija apie įmones, gavusias (gausiančias) nacionalinę arba ES paramą MTEP projektams ar inovacinei veiklai vykdyti, todėl MTEP išlaidos verslo sektoriuje gali būti didesnės.

Neturėjome galimybės nustatyti, ar visų įmonių (iš atrinktų 30 priemonių), kurių projektus administruoja CPVA, IA, ILTE, LMT, MTEP išlaidos yra įtrauktos į statistiką, nes VDA tokios

¹⁴ Neįtraukti išregistruoti ir bankrutavę ūkio subjektai, 2026-03-09 Registrų centro duomenys.

¹⁵ EK komunikatas „Nauja Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvė (EMTE)“.

¹⁶ Imtis formuojama atsižvelgiant į: 1) įmones, kurios vykdė MTEP veiklą ankstesniais metais, 2) IA informaciją apie įmones, gavusias (gausiančias) nacionalinę arba ES paramą MTEP projektams ar inovacinei veiklai vykdyti ir 3) VDA atliekamų tyrimų informaciją apie įmonės MTEP veiklą ir MTEP veiklos planus, nematerialiojo turto plėtros darbus, įdiegtas naujas technologijas ir (ar) įrenginius, MTEP investicijas, tyrimų paslaugų pirkimus, MTEP paslaugas suteikusias įmones.

informacijos nepateikė, remdamasi teisės aktu, reglamentuojančių oficialiajai statistikai teikiamos informacijos panaudojimą, apribojimais.

1.2. Versle – nedidelis patentavimo aktyvumas

8. 2023–2025 m. Europos Komisijos ataskaitose apie Lietuvą (*Country Report – Lithuania*) pažymima, kad patentų paraiškų skaičius yra tris kartus mažesnis už ES vidurkį (2024 m. 45 paraiškos milijonui gyventojų, palyginti su vidutiniškai 152 paraiškomis ES mastu).
9. 2022–2025 m. Lietuvoje išduota 300 nacionalinių patentų (vidutiniškai 26 patentai milijonui gyventojų per metus), 2022–2024 m. Lietuvos subjektams išduota 70 Europos ir 647 tarptautiniai patentai (atitinkamai vidutiniškai 8 ir 74 patentai milijonui gyventojų per metus). Pagal patentų skaičių milijonui gyventojų visose kategorijose pirmauja Suomija; Lietuva atsilieka nuo Estijos (Europos ir tarptautinių patentų srityje), tačiau lenkia Latviją (6 priedas).
10. Institucijos (EIM, Valstybinis patentų biuras, IA, CPVA ir LMT) įvardijo pagrindines priežastis, lemiančias mažą patentavimo aktyvumą Lietuvoje:
 - ✓ *Švietimo intelektinės nuosavybės klausimais stoka.* Sprendžiant šią problemą, Valstybinis patentų biuras sukūrė svetainę www.intelektine.lt, kurioje skelbia informaciją apie intelektinę nuosavybę, jos rūšis, apsaugą, konsultavimo kanalus ir kt. 2025 m. biuras įsteigė Intelektinės nuosavybės akademiją, kurios tikslas yra skleisti ir stiprinti visuomenės, intelektinės nuosavybės sistemos dalyvių žinias apie intelektinę nuosavybę. Kas dvejus metus biuras atlieka sociologinius visuomenės tyrimus dėl intelektinės nuosavybės žinomumo¹⁷. IA parengė ir savo puslapyje skelbia intelektinės nuosavybės atmintinę verslui¹⁸, LMT organizuoja įvairius mokymus, seminarus, skirtus intelektinės nuosavybės apsaugai (2025 m. vyko 3 seminarai).
 - ✓ *Tik nedidelė dalis MTEP veiklą vykdančių įmonių patentuoja MTEP veiklos rezultatus.* IA duomenimis, 2023 m. patentines paraiškas teikė tik 13,7 proc. MTEP veiklą deklaravusių įmonių, 2024 m. – iki 11,5 proc. Iš 30 vertintų projektų tik viename buvo patentuotas sukurtas produktas, nors 19 projektų buvo kuriami prototipai ir (ar) maketai, 8 sukurti produktai buvo komercializuojami be patentavimo, 2 projektuose sukurti produktai naudojami projektų vykdytojų įmonėse. Valstybinis patentų biuras į savo 2026 m. veiklos planą¹⁹ įtraukė naują priemonę – atlikti didžiausią potencialą patentuoti Lietuvoje turinčių įmonių portfelių tyrimą (priemonė turi būti įgyvendinta iki 2026 m. IV ketv).
 - ✓ *Per dideli patentų registracijos mokesčiai mažoms ir vidutinėms įmonėms ir per trumpas kompensacijų panaudojimo laikotarpis.* Palyginę patento galiojimo (nuo 3 iki 20 metų) mokesčius nustatėme, kad Lietuvoje patento galiojimo mokestis yra mažiausias: Lietuvoje vidutinis metinis mokestis (nuo 3 iki 20 metų) yra 244 Eur, Latvijoje 288 Eur, Estijoje 352 Eur, Suomijoje 546 Eur.

¹⁷ 2024 m. tyrimo rezultatai rodo, kad intelektinės nuosavybės sąvokų žinomumas Lietuvoje pakankamai aukštas: 93 proc. teigia žinantys pagrindines sąvokas (kas yra prekių ženklas, dizainas ar patentas), 75 proc. – kas yra intelektinė nuosavybė, tik 25 proc. žino apie intelektinės nuosavybės apsaugos galimybes, o 75 proc. respondentų, norėdami apsaugoti išradimus, prekės ženklus ar dizainą, kreiptųsi į Valstybinį patentų biurą.

¹⁸ Atmintinėje aprašyti veiksmai, siekiant apsaugoti intelektinę nuosavybę, pateikiant nuorodas į susijusias svetaines ir paaiškinant intelektinės nuosavybės naudą verslui.

¹⁹ Teisingumo ministro 2026-02-13 įsakymu Nr. 1R-28 patvirtintas Valstybinio patentų biuro 2026 metų veiklos planas. <https://vpb.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai/>

Patentavimo procesas yra ilgas ir sudėtingas – patento išdavimas trunka vidutiniškai 2–5 metus, o kompensacijų mechanizmai yra trumpalaikiai ir terminuoti (mokesčių kompensavimo projektai – apie 24 mėn., ES dotacija (čekiai) – 1–6 mėn. aktyvavimui ir iki 6 mėn. įgyvendinimui), todėl verslas ne visada gali jais pasinaudoti. 2023–2025 m. IA administruojamose 4 MTEP priemonėse²⁰ buvo sulaukta 519 paraiškų, bet tik 50 (9,6 proc.) iš jų įmonės nusimatė išlaidas patentavimui.

Į Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programą²¹ įtrauktas Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimo įstatymo Nr. IX-352 pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma aktualizuoti mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą dydžius, pritaikant patentavimo skatinimo priemones Lietuvos subjektams.

- ✓ *Kitos problemos, pvz., mokestinės paskatos MTEP veiklai ir patentavimui yra taikomos tik pelningai veikiančioms įmonėms, didelės paraiškos dokumentų vertimo į anglų kalbą išlaidos ir didelis Europos patentų tarnybos imamas mokestis už išradimo paiešką, trumpas nacionalinio patento galiojimo laikotarpis.*

11. IA atliko intelektinės nuosavybės apsaugos skatinimo analizę ir 2025-10-07 pateikė EIM analitines rekomendacijas dėl patentavimo skatinimo, susijusias su švietimo intelektinės nuosavybės klausimais gerinimu, mokesčių ir patentų teisinės aplinkos tobulinimu, papildomų finansinių paskatų kūrimu. Rekomendacijos aptartos su suinteresuotomis institucijomis (Valstybinio patentų biuru, Teisingumo ministerija, VMI, ŠMSM bei LMT, Intelektinės nuosavybės apsaugos koordinavimo komisijos²² 2026-02-02 posėdyje²³) ir joms iš esmės pritarta, tačiau sprendimai dėl jų įgyvendinimo dar nėra priimti.
12. Siekiant skatinti įmones patentuoti MTEP rezultatus, tikslinga sukurti ilgalaikę, su MTEP finansavimu suderintą patentavimo skatinimo priemonę, stiprinti tikslines konsultacijas didžiausią potencialą turinčioms įmonėms bei peržiūrėti mokestines ir finansines paskatas, užtikrinant jų prieinamumą ir pakankamą trukmę.

1.3. 41 proc. įmonių, gavusių paramą, pasinaudojo inovacijų mokesčių lengvatomis

13. Be tiesioginių finansavimo priemonių (dotacijų, paskolų ar rizikos kapitalo instrumentų), valstybė inovacinę veiklą skatina taikydama mokestines paskatas. Mokesčių lengvatos yra viena plačiausiai tarptautinėje praktikoje naudojamų priemonių, skatinančių verslo investicijas į MTEP, nes jos leidžia įmonėms susigrąžinti dalį patiriamų sąnaudų per mokesčių sistemą. Remiantis EBPO tyrimu, kiekvienas MTEP mokestinės lengvatos euras sukuria 1,4 Eur poveikį MTEP veiklai²⁴.

²⁰ 02-014-K, 02-019-K, 02-020-K, 02-057-K.

²¹ Seimo 2026-03-19 nutarimu Nr. XV-770 patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programa.

²² Teisingumo ministro 2020-07-24 įsakymas Nr. 1R-230 „Dėl intelektinės nuosavybės apsaugos koordinavimo komisijos personalinės sudėties patvirtinimo“. Komisiją sudaro Teisingumo, Kultūros, Ekonomikos ir inovacijų, Žemės ūkio, Užsienio reikalų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijų, Valstybinio patentų biuro, Nacionalinės teismų administracijos ir Generalinės prokuratūros atstovai.

²³ Prieiga per internetą: Intelektinės nuosavybės apsaugos koordinavimo komisija – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (žiūrėta 2026-06-02).

²⁴ 2020 m. EBPO tyrimas „MTEP mokesčių lengvatų poveikis ir jų vaidmuo inovacijų politikos derinyje“ (angl. *The effects of R&D tax incentives and their role in the innovation policy mix*), 10 psl. Prieiga per internetą: https://www.oecd.org/en/publications/the-effects-of-r-d-tax-incentives-and-their-role-in-the-innovation-policy-mix_65234003-en.html (žiūrėta 2026-03-12).

14. 2022–2024 m. kasmet pelno mokesčio lengvatomis inovacijoms pasinaudojusių įmonių sumažėjo 5 proc.: nuo 2 869 įmonių (2022 m.) iki 2 714 (2024 m.). Per šį laikotarpį kasmet vidutiniškai panaudota apie 179 mln. Eur iš valstybės biudžeto pelno mokesčio lengvatoms MTEP srityje²⁵:
- ✓ 21 mln. Eur dėl 3 kartus atskaitomų sąnaudų, patirtų atliekant mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (vidutiniškai 0,03 proc. BVP);
 - ✓ 142,5 mln. Eur dėl apmokestinamojo pelno sumažinimo dėl investicijų, (vidutiniškai 0,19 proc. BVP);
 - ✓ 15,6 mln. Eur dėl 5 proc. pelno mokesčio tarifo apmokestinamajam pelnui, gautam panaudojus, pardavus ar kitaip perleidus nuosavybės išradimą, atitinkantį pagal autorių teisę saugomos kompiuterio programos ar patentabilumo kriterijus (vidutiniškai 0,02 proc. BVP).
 - ✓ Nei VMI, nei FM neturi duomenų apie pelno mokesčio lengvatą pagreitintai MTEP naudojamo ilgalaikio turto amortizacijai.
15. EK parengtoje Lietuvos 2025 m. šalies ataskaitoje²⁶ nurodoma, kad šalyje siūlomos mokesčių paskatos turėjo nedidelį poveikį bendrai įmonių MTEP veiklai. Visų pirma, mažosios ir įsteigtos naujos įmonės dažnai nėra pakankamai pelningos, kad galėtų pasinaudoti MTEP išlaidoms taikoma atskaita ar lengvatinais tarifais. Jos taip pat vengia administracinės naštos, kuri tenka siekiant įrodyti, kad jų projektai atitinka MTEP projektų reikalavimus pagal mokesčių taisykles. Be to, mažosioms įmonėms ir taip taikomas lengvatinis pelno mokesčio tarifas, kai jos atitinka reikalavimus mažosioms ir vidutinėms įmonėms, todėl papildoma nauda, kurią suteikia MTEP paskatos, nėra pakankamai patraukli. Taigi mokesčių paskatomis dalyvauti MTEP veikloje naudojamosi mažai ir tai leidžia daryti išvadą, kad, siekiant padidinti privačias investicijas į MTEP, reikia peržiūrėti ir supaprastinti sistemą.
16. Šalies įmonių nurodytos pagrindinės priežastys, kodėl jos nesinaudoja MTEP lengvatomis, yra pelno neturėjimas (24 proc.), įsitikinimas, kad lengvata bus mažesnė nei pastangos ją gauti (21 proc.), vidinė įmonės kompetencijų stoka pildant su MTEP dokumentacija susijusius dokumentus (17 proc.), sudėtingas ir laikui imlus procesas (16 proc.)²⁷. Verslo atstovai yra pateikę poziciją²⁸ dėl neaiškaus MTEP sąvokos apibrėžimo, sudėtingų procedūrų deklaruojant išlaidas MTEP, ribotos naudos, galimos rizikos, trūkstamų kompetencijų ir specialistų, nepakankamo valstybės skatinimo ir informacijos apie MTEP teikiamą naudą trūkumo (7 priedas).
17. Analizuodami, kokio dydžio įmonės naudojosi pelno mokesčio lengvata MTEP darbų sąnaudoms ir kokias jų sumas deklaravo, nustatėme, kad už 2024 m. MTEP trigubo dydžio sąnaudas deklaravo 330 įmonių – 340,7 mln. Eur (7 priedas). 48 proc. įmonių, pasinaudojusių šia lengvata, yra labai mažos, vidutinė vienai tokiai įmonei tenkanti MTEP sąnaudų suma – 43,3 tūkst. Eur, 8 proc. – didelės įmonės ir atitinkamai 2 262,7 tūkst. Eur, tačiau kaštai tiek mažai, tiek didelei įmonei, norinčiai pasinaudoti pelno mokesčio lengvata MTEP darbų sąnaudoms, yra panašūs.

²⁵ Prieiga per internetą: <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/valstybes-biudžeto-ir-savivaldybiu-biudžetu-vykdymo-duomenys/pajamu-apzvalgos-1/> (žiūrėta 2026-02-10).

²⁶ 2025-06-04, 2025 m. šalies ataskaita, Lietuva (Country Report - Lithuania).

²⁷ Analitinė rekomendacija dėl patentavimo skatinimo, 2025-09-02, IA.

²⁸ Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) analizė, 2024 m. gruodis.

18. Palyginome įmonių, 2022–2024 m. deklaravusių MTEP išlaidas, ir atrinktų 30 finansavimo priemonių gavėjų sąrašus. Nustatėme, kad 18 iš 30 priemonių finansavimo aprašuose numatytas privatus indėlis ir pareiškėjai galėjo pasinaudoti lengvatomis. Šiose priemonėse tik 41 proc. pareiškėjų jomis pasinaudojo: 39 iš 97 (40 proc.) IA pareiškėjų, 68 iš 180 (38 proc.) CPVA, 15 iš 24 (63 proc.) ILTE pareiškėjų.
19. Vertindami, kokius reikalavimus turi atitikti įmonė, norėdama pasinaudoti pelno mokesčio lengvatomis dėl MTEP, nustatėme, kad vienas iš būdų yra iš IA gauta ekspertinė išvada dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos priskyrimo MTEP²⁹. Per 2022–2025 m. I pusm. IA gavo 101 prašymą³⁰, iš jų 18 neatitiko reikalavimų³¹. Nustatėme, kad vidutinis prašymo vertinimo laikas – 24 dienos, todėl nustatytas 60 dienų vertinimo laikas verslui yra per ilgas³².
20. 3 iš 30 vertintų finansavimo priemonių („InoKlaster“, „InoBranda“ ir „InoPažanga“), pradėtų taikyti 2024 m., projektų finansavimo sąlygų aprašuose nustatyta prievolė projekto vykdytojui ir partneriui (-iams) nurodyti metinėje pelno mokesčio deklaracijoje MTEP veiklai skirtas išlaidas. Nustatėme, kad šiose priemonėse 13 (iš 62) gavėjų neįvykdė šio reikalavimo 2024 m., nors gavo iš IA tarpinius mokėjimus (876,4 tūkst. Eur) (8 priedas). IA turėjo užtikrinti nustatytų reikalavimų laikymąsi. Kadangi Pelno mokesčio įstatyme nustatyta galimybė pasinaudoti MTEP pelno mokesčio lengvata yra mokesčių mokėtojo teisė, o ne pareiga, tokio reikalavimo projektų finansavimo sąlygų aprašuose projektų vykdytojams neturėtų būti.
21. EIM parengė Technologijų ir inovacijų įstatymo pakeitimo projektą³³, kuriuo siekia sumažinti verslui tenkančią administracinę naštą ir sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms į MTEP, užtikrinti tikslingesnę pelno mokesčio lengvatos taikymo praktiką ir aiškesnę MTEP veiklų identifikavimo sistemą tiek verslui, tiek valstybės institucijoms.
22. Atsižvelgdama į mokesčių paskatų inovacijoms trūkumus, EIM 2025-12-23³⁴ iš suinteresuotų subjektų (valstybės įstaigų, organizacijų, asociacijų) sudarė tarpinstitucinę darbo grupę. Numatyta iki 2026-12-31 įvertinti MTEPI finansavimą reguliuojančių teisės aktų aktualumą, nagrinėti finansavimo efektyvumo problemas, atlikti deklaravimo supaprastinimo ir (arba) alternatyvių sprendimų paieškai reikalingų teisės aktų pakeitimų peržiūrą, pateikti sprendimus dėl MTEPI teisinio reguliavimo keitimo, susijusio su pertekliniais reikalavimais subjektams, nustatyti kylančių perteklinių reikalavimų šalinimo priemones, parengti MTEPI finansavimą reguliuojančių teisės aktų projektų pakeitimus ir inicijuoti jų keitimą.
23. Nors Lietuvoje inovacijos skatinamos mokesčių lengvatomis, jų poveikis įmonių investicijoms į MTEP išlieka ribotas, o pasinaudojusių įmonių skaičius mažėja. Peržiūrėjus MTEP veiklų

²⁹ Vyriausybės 2012-06-06 nutarimas Nr. 650 „Dėl rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo patvirtinimo“ 3.1. p.

³⁰ 16 paraiškų 2022 m., 26 – 2023 m., 40 – 2024 m., 19 – 2025 m. I pusm.

³¹ EBPO FRASCATI vadovas 2015: Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros duomenų rinkimo bei teikimo rekomendacijos. Mokslinės, technologinės ir inovacinės veiklos vertinimas (lietuviškas leidimas). Vilnius, Lietuvos inovacijų centras, 2017 m. 2.6 p. „<...> Kad veikla būtų pripažinta MTEP veikla, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus“; 2.7 p. „Veikla turi būti: nauja (originali); kūrybiška; neapibrėžta; sisteminga; perduodama ir (arba) atkartojama“; 2.8 p. „MTEP vykdoma veikla (nepriklausomai nuo to, ar ji yra nuolatinė, ar atsitiktinė) visada turi bent iš principo tenkinti visus penkis kriterijus. <...>“. Įmonių veiklos nebuvo priskirtos MTEP, jei jos neatitiko bent vieno iš FRASCATI vadovo 2.7 p. minimų kriterijų.

³² Inovacijų agentūros direktoriaus 2024-09-26 įsakymu Nr. R1-(1.3 E)2024 patvirtintas „Ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP vertinimo proceso aprašas“, 5 proceso veikla.

³³ Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 11 ir 14 straipsnių pakeitimo ir 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-1563 (registruotas 2026-05-27, žiūrėta 2026-06-15).

³⁴ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2025-12-23 įsakymas Nr. 4-588 „Dėl Tarpinstitucinės darbo grupės mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir inovacijas reglamentuojantiems teisės aktams tobulinti sudarymo“.

pripažinimo ir deklaravimo tvarką bei lengvatų modelį, bus pasiektas privačių investicijų į MTEP augimo efektas ir valstybės biudžetas pasipildys reikšmingomis pajamomis.

1.4. Per 3 metus 1,5 karto padaugėjo inovatyvių viešųjų pirkimų, tačiau tokio augimo nepakanka

24. Vienas iš rodiklių, galinčių parodyti inovatyvumo siekį, – inovatyvių viešųjų pirkimų mastas. Nacionaliniame pažangos plane nustatytas vienas iš tikslų – siekiant geriau naudoti viešojo sektoriaus potencialą inovacijoms šalyje skatinti, nuosekliai didinti inovatyviesiems viešiesiems pirkimams bei mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacinei (MTEPI) veiklai vykdyti skiriamų viešojo sektoriaus investicijų dalį³⁵. XX Vyriausybės programoje numatyta skatinti inovatyvius viešuosius pirkimus, didinti pasiūlą paskatų ir priemonių, padedančių dalyvauti inovatyviuose viešuosiuose pirkimuose³⁶.
25. Inovatyvių viešųjų pirkimų skaičius 2023–2025 m. augo: 2023 m. vykdyti 34 pirkimai, 2024 m. – 49, 2025 m. – 52. Vertindami, ar kasmet daugėja subjektų, vykdančių inovatyvius viešuosius pirkimus³⁷, nustatėme, kad 2023–2025 m. naujų perkančiųjų organizacijų skaičius augo nuo 10 (2023 m.) iki 22 (2025 m.)³⁸.
26. Valstybė turi skatinti technologijų plėtrą ir inovacijas, teikdama papildomą finansavimą perkančiosioms organizacijoms, įskaitant ir savivaldybės perkančiąsias organizacijas, atliekančioms inovatyvius viešuosius pirkimus³⁹. Šio papildomo finansavimo tvarką nustato Vyriausybė, tačiau nustatėme, kad toks Vyriausybės nutarimas nepatvirtintas.
27. 2022–2025 m. EIM įvykdė vieną inovatyvų viešąjį pirkimą, 2025 m. pabaigoje vykdė pirkimų procedūras dėl trijų inovatyvių viešųjų pirkimų, vienas inicijuotas. Tuo pačiu laikotarpiu ŠMSM nebuvo įvykdžiusi nė vieno inovatyvaus viešojo pirkimo. ŠMSM nurodė, kad ji didesne dalimi vykdo tik mažos vertės pirkimus, ministerijoje nebuvo poreikio vykdyti inovatyvių viešųjų pirkimų, ir planuoja pirkti bent vieną dirbtinio intelekto modelio savo poreikiams užklausių apdorojimo paslaugą. ŠMSM nurodė, kad tiesiogiai neskaito pavaldžių įstaigų vykdyti inovatyvių pirkimų. 2025 m. dar trys ministerijos (Aplinkos, Finansų ir Socialinės apsaugos ir darbo) įvykdė po vieną pirkimą. Todėl inovatyvių viešųjų pirkimų mastas viešajame sektoriuje nėra pakankamas.
28. Nagrinėdami, ar VPT skelbiamoje švieslentėje apie inovatyvius viešuosius pirkimus skelbiama visa ir tiksli informacija⁴⁰, nustatėme, kad iš 98 nagrinėtų inovatyvių viešųjų pirkimų visais atvejais švieslentėje nurodyta pirminė pirkimo sutarties vertė, t. y. vertės nebuvo koreguojamos, atsižvelgiant į atliktus sutarties pakeitimus, todėl šių inovatyvių viešųjų pirkimų vertė yra 7,3 mln. Eur (12,8 proc.) didesnė, nei paskelbta: 8 inovatyvių viešųjų pirkimų sutarčių vertė nurodyta mažesnė 7,6 mln. Eur, 4-ių – didesnė 0,3 mln. Eur.
29. Nustatėme, kad 6 iš 98 inovatyvių viešųjų pirkimų sutarčių vertės buvo skelbiamos be

³⁵ 2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas, patvirtintas Vyriausybės 2020-09-09 nutarimu Nr. 998, 5 priedo III skyrius.

³⁶ Seimo 2025-09-25 nutarimu Nr. XV-439 patvirtinta Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa 94, 107 p.

³⁷ Ten pat, 94 p.

³⁸ Viešųjų pirkimų tarnybos 2025-08-18 duomenys.

³⁹ Technologijų ir inovacijų įstatymas, 22 str. 1 d.

⁴⁰ Viešųjų pirkimų įstatymas, 95 str. 1 d. 5 p.

PVM, likusių 92 – su PVM. Į šią švieslentę apie inovatyvius viešuosius pirkimus neįtraukiami projektų konkursų, pirkimų, atliktų gynybos ir saugumo srityje, koncesijų suteikimo, mažos vertės pirkimų duomenys.

30. Dėl neatliekamų korekcijų ir nevienodos praktikos nurodant sutarties vertę, statistiniai duomenys apie inovatyvius viešuosius pirkimus yra netikslūs, VPT skelbiamoje švieslentėje inovatyvių viešųjų pirkimų skaičius, jų vertė yra mažesni, nei yra iš tikrųjų. Į švieslentę duomenys apie įvykdytus inovatyvius pirkimus įkeliami iš pirkimų vykdytojų teikiamų pirkimų ataskaitų. Pagal šių ataskaitų duomenis VPT taip pat rengia įvairias ataskaitas, įskaitant ir ataskaitas, teikiamas Europos Komisijai⁴¹.
31. IA ir VPT imasi informacijos apie šiuos pirkimus sklaidos, kad jie būtų kuo plačiau taikomi. EIM, įgyvendindama EGADP 3 ramsčio 5 komponento 2 papriemonę, patvirtino finansavimo priemonę „Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą“, kurios apraše numatyta⁴²:
 - ✓ iki 0,5 mln. Eur skiriama Viešųjų pirkimų tarnybai – metodinės medžiagos parengimui, mokymams, konsultacijoms vykdyti ir kitoms reikalingoms priemonėms, skatinančioms inovatyvius viešuosius pirkimus;
 - ✓ iki 4,5 mln. skiriama IA įgyvendinamam projektui, kuriuo teikiama pagalba perkančiosioms organizacijoms vykdant inovatyvius viešuosius pirkimus⁴³. IA 2024-03-19 paskelbė kvietimą teikti paraiškas perkančiosioms organizacijoms tapti projekto partneriais. Iš viso gauta 90 paraiškų, pasirašytos sutartys su 60 partnerių. 2026-04-10 duomenimis, visi inovatyvūs viešieji pirkimai buvo įvykę. Šiame projekte dalyvauja 3 EIM pavaldžios įstaigos (Lietuvos akreditacijos ir standartizacijos agentūra, VĮ Registrų centras, VŠĮ „CPO LT“), 3 ŠMSM pavaldžios įstaigos (Kauno kolegija, VŠĮ „Alytaus profesinio rengimo centras“, VŠĮ „Vilniaus Gedimino technikos universitetas“).
32. EIM, VPT, IA 2022–2025 m. teikė metodinę pagalbą perkančiosioms organizacijoms vykdant inovatyvius viešuosius pirkimus (9 priedas). 2024-07-12 pasirašyta IA ir VPT bendradarbiavimo sutartis, įsteigiant Inovatyvių viešųjų pirkimų kompetencijų centrą, kuris teikia metodinę konsultacinę pagalbą perkančiosioms organizacijoms. Numatyta, kad centras rengs metodinę medžiagą verslui ir perkančiosioms organizacijoms, kaups ir viešins įvykdytų inovatyviųjų viešųjų pirkimų patirtį bei teiks konsultacijas viešajam sektoriui ir pirkimuose siekiantiems dalyvauti verslo ir mokslo atstovams.
33. Su inovacinių sprendimų viešuoju pirkimu yra susijusi tam tikra rizika: gali nepavykti gauti reikiamo produkto ar paslaugos, gautas sprendimas gali neatitikti lauktų rezultatų ir kt. Dabartinė praktika skatina perkančiąsias organizacijas rinktis minimalios rizikos sprendimus, kadangi esamas reguliavimas nenumato teisinio ir finansinio saugumo mechanizmo technologinės nesėkmės atveju. Nesant aiškiai apibrėžtų rizikos pasidalijimo instrumentų, perkančiosioms organizacijoms tenka neproporcinga atsakomybė už eksperimentinės plėtros rezultatus. Pažangių EBPO šalių praktika (pvz. Nyderlandų,

⁴¹ Viešųjų pirkimų tarnybos nuostatai, patvirtinti Vyriausybės 2011-12-21 nutarimu Nr. 1517, 8.1 p. ir Viešųjų pirkimų įstatymo 95 str. 1 d. 5 p.

⁴² Ekonomikos ir inovacijų ministro 2024-03-01 įsakymu Nr. 4-117 patvirtintas 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-07 „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“ 2 veiklos „Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, 2.8.1 ir 2.8.3 p.

⁴³ „Inovacijų plėtra viešojo sektoriaus institucijose“ (projekto Nr. 02-032-P-0002).

Suomijos, Austrijos⁴⁴) ir Europos Komisijos inovatyvių pirkimų gairės⁴⁵ indikuoja, kad šiai problemai spręsti reikalingos ne tik metodinės, bet ir finansinės bei nefinansinės paskatos, o sėkmingą technologinio proveržio skatinimą viešajame sektoriuje lemia ir rizikos pasidalijimo bei kompensacinių finansinių mechanizmų taikymas. Siekiant pašalinti šią sisteminę kliūtį, būtina sukurti finansinių ir organizacinių paskatų bei rizikos diversifikavimo sistemą, kuri transformuotų institucinę elgseną.

2. INOVACIJŲ SKATINIMO SISTEMA NEPAKANKAMAI NUOSEKLI IR NEUŽTIKRINA FINANSAVIMO TĘSTINUMO

2.1. Įgyvendinant sumaniosios specializacijos prioritetus, inovacijų finansavimo sistema taikoma nepakankamai nuosekliai

34. Sumanioji specializacija (toliau – S3) – tai ES inicijuotas strateginio planavimo metodas, kuriuo šalys ar regionai identifikuoja ir vysto savo unikalius stiprybių sektorius, kad galėtų tikslingai investuoti į mokslą, inovacijas ir technologinį vystymąsi⁴⁶. Lietuvoje patvirtinta Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) koncepcija⁴⁷, kuria siekiama užtikrinti investavimo į sumaniosios specializacijos prioritetus tvarumą ir tęstinumą, tikslingiau paskirstyti investicijas rezultatyviausioms bei didžiausią potencialą turinčioms sritims ir sudaryti galimybes atliepti skirtingus nustatytų prioritetų plėtros poreikius. Lietuvoje patvirtinti sumaniosios specializacijos 2021–2027 m. 3 prioritetai ir 15 jų tematikų (2 lentelė). EIM yra paskirta atsakinga už 2021–2027 m. S3 koncepcijos įgyvendinimą⁴⁸.

2 lentelė. Sumaniosios specializacijos prioritetai, į kuriuos susitelkiama skatinant inovacijas

MTEPI prioritetas	Prioriteto tematika
Sveikatos technologijos ir biotechnologijos	1. Molekulinės technologijos medicinai ir biofarmacijai. 2. Pažangios taikomosios technologijos asmens ir visuomenės sveikatai. 3. Pažangi medicinos inžinerija ankstyvai diagnostikai ir gydymui. 4. Saugus maistas ir tvarūs agrobiologiniai ištekliai.
Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos	1. Fotonika ir lazerinės technologijos. 2. Pažangiosios medžiagos ir konstrukcijos. 3. Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijos. 4. Energijos vartojimo efektyvumas, išmanumas. 5. Atsinaujinantys energijos ištekliai.
Informacinės ir ryšių technologijos	1. Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas. 2. Daiktų internetas. 3. Kibernetinis saugumas. 4. Finansinės technologijos ir blokų grandinės.

⁴⁴ Improving Effectiveness of Lithuania's Innovation Policy. OECD, 2021.

⁴⁵ Europos Komisijos 2021-06-18 pranešimas Nr. C(2021) 4320 final, Inovacinių sprendimų viešųjų pirkimų gairės.

⁴⁶ Prieiga per internetą: <https://smsm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/mokslas/sumanioji-specializacija-1/> (žiūrėta 2026-02-27).

⁴⁷ Vyriausybės 2022-08-17 nutarimu Nr. 835 patvirtinta „Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) koncepcija“.

⁴⁸ Ten pat, 54 p.

MTEPI prioritetas	Prioriteto tematika
	5. Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos.
	6. Išmaniosios transporto sistemos.

Šaltinis – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos informacija

35. Lygindami, kaip S3 atsispindi Latvijoje, Estijoje ir Suomijoje, nustatėme, kad visos šios šalys yra parengusios dokumentus, kur nustatytos S3 prioritetinės kryptys⁴⁹. Visose šalyse prioritetą nustatytas sveikatai (3 lentelė).

3 lentelė. S3 prioritetinės kryptys

Šalis	Kryptys
Latvija	Žiniomis grįsta bioekonomika
	Biomedicina, medicinos technologijos ir biofarmacija
	Išmaniosios medžiagos, technologijos ir inžinerinės sistemos
	Išmanioji energetika ir judumas
	Informacinės ir ryšių technologijos
Estija	Skaitmeniniai sprendimai visose gyvenimo srityse
	Sveikatos technologijos ir paslaugos
	Vietinių išteklių vertės didinimas
	Išmanūs ir tvarūs energijos sprendimai
Suomija	Mėlynoji ekonomika ir atsinaujinančiųjų išteklių pramonė
	Inovatyvios maisto grandinės
	Gyvybės mokslai ir sveikatos technologijos

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal informaciją iš šalių S3 strategijų

36. Lietuvoje 2022–2025 m. I pusr. taikytos 174 finansavimo priemonės, skirtos inovacinei veiklai remti, ir joms finansuoti skirta 3 017,1 mln. Eur (5 priedas):
- ✓ 52 (iš 174) priemonėse numatomas tiesioginis ryšys su S3 koncepcijoje numatytais prioritetais ar tematikomis, jų finansavimui skirta 1 813,2 mln. Eur (60 proc. bendro finansavimo). Šių priemonių aprašuose nustatytos sąlygos pareiškėjams atitikti S3 koncepcijos prioritetus arba tematikas;
 - ✓ 122 (iš 174) priemonių ryšys su S3 koncepcijos prioritetais ar tematikomis netiesioginis, jų finansavimui skirta 1 203,8 mln. Eur (40 proc. bendro finansavimo).
37. Vertindami finansavimo priemonių įgyvendinimo sąlygas šalies teritorijoje, nustatėme, kad kiekviena apskritis galėjo pretenduoti į bendrą 2 787,8 mln. Eur finansavimą, papildomai Vilniaus apskritis (Sostinės regionas) – į 14,1 mln. Eur, likusios apskritys (Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionas) – papildomai į 188 mln. Eur. 112 iš 172⁵⁰ (65 proc.) priemonių taikytos nepriklausomai nuo vietos, joms suplanuotas finansavimas sudarė 2 104,9 mln. Eur (70 proc. visos sumos), 5 priemonės numatyta įgyvendinti Sostinės regione⁵¹ (14,1 mln. Eur), 28 – Vidurio ir Vakarų Lietuvos teritorijoje (188 mln. Eur), o likusias

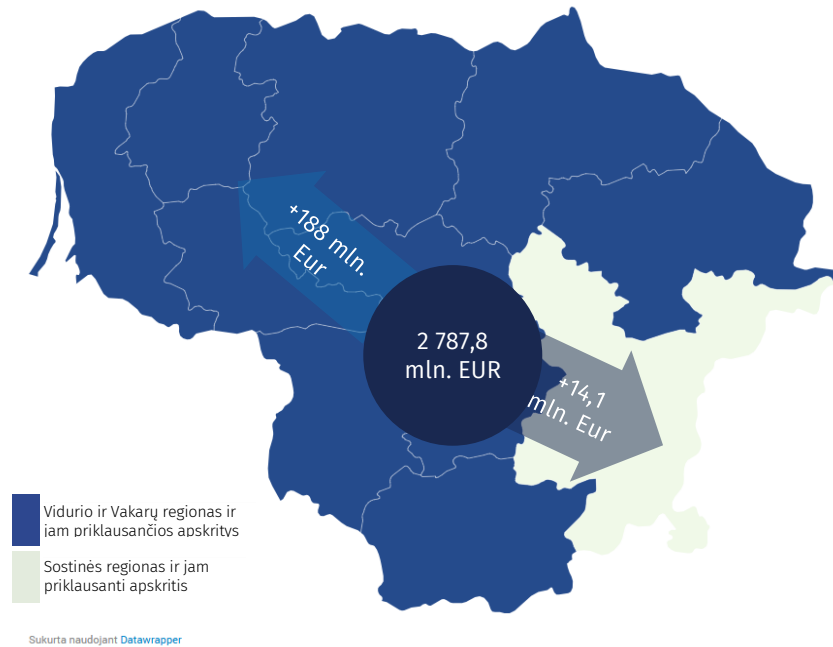
⁴⁹ Latvijoje – Sumanios specializacijos mokslinių tyrimų ir inovacijų strategija (RIS3), Estijoje – Estijos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, inovacijų ir verslumo strategija 2021–2035 m., Suomijoje – Pietvakarių Suomijos regioninė strategija 2040+.

⁵⁰ Neparengti dviejų priemonių „Dalyvavimas NATO inovacijų fonde“, „Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas“ aprašai, schemas ar kitos taikymo sąlygos. Nėra galimybių nustatyti jų taikymo sąlygų iš viešai skelbiamos informacijos.

⁵¹ Sostinės regionui priklauso Vilniaus apskritis, kurią sudaro Elektrėnų, Šalčininkų r., Širvintų r., Švenčionių r., Trakų r., Ukmergės r., Vilniaus miesto ir Vilniaus r. savivaldybės.

27 – skirtinguose regionuose, atsižvelgiant į planuojamas finansuoti priemonės veiklas (710 mln. Eur) (5 pav.).

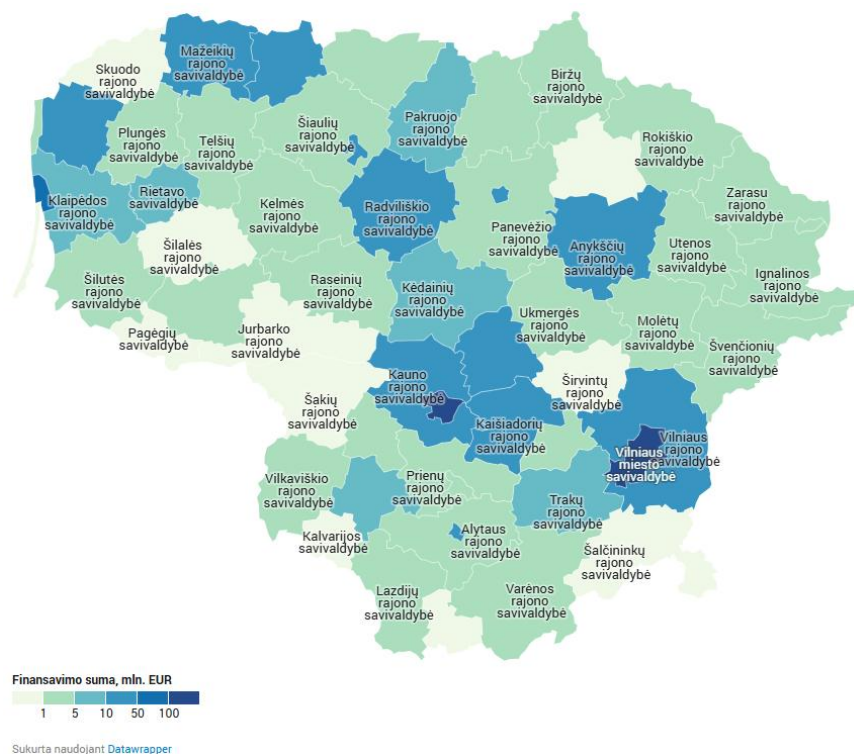
5 pav. 2022–2025 m. I pusr. finansavimo priemonių inovacijoms skatinti pasiskirstymas pagal įgyvendinimo sąlygas šalies teritorijoje

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal finansavimo priemonių aprašus ir schemas

38. Nustatėme, kad 85 proc. (1 272,9 mln. Eur) paramos pasiskirstė tarp 10 savivaldybių, 51 proc. iš jų (759,2 iš 1 502,7 mln. Eur) skirta Vilniuje įregistruotiems juridiniams asmenims (6 pav.). Mažiausiai paramos gauta Skuodo r., Birštono, Širvintų r., Šilalės r., Elektrėnų, Kalvarijos, Šalčininkų r. ir Pagėgių savivaldybėse (po vieną subjektą).

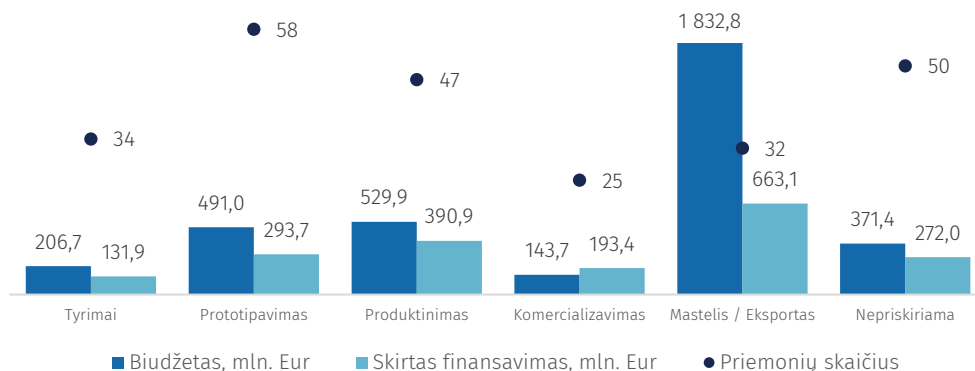
6 pav. Paramos gavėjams skirtos paramos inovacinei veiklai skatinti 2022–2025 m. I pusm. pasiskirstymas

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal paramos administratorių ir Registrų centro duomenis

39. Inovacijų skatinimo sistema apima įvairias finansavimo priemones – nuo dotacijų ir projekcinio finansavimo iki paskolų bei rizikos kapitalo instrumentų, skirtų inovatyvių produktų plėtrai. Vertindami, kaip šios priemonės apima skirtingus inovacijų kūrimo etapus (tyrimus, prototipavimą, produktinimą, komercializavimą ir plėtrą), nustatėme, kad jos yra orientuotos į vidurinę ir vėlyvąją inovacijų ciklo dalį. Ankstyvosios stadijos, skirtos aukštos rizikos idėjų formavimui, nėra pakankamai aprėptos (7 pav.). Vertinant priemonių struktūrą ir tarpusavio sąveiką, matyti, kad sistema veikia labiau kaip atskirų priemonių rinkinys, o ne kaip nuosekli inovacijų vystymo grandinė nuo idėjos iki rinkos. Reikšminga dalis priemonių (50 iš 174) orientuota į infrastruktūros ir ekosistemos stiprinimą, o ne tiesioginį inovacijų kūrimo finansavimą įmonėse.

7 pav. Inovacijų kūrimo etapų padengimas 2022–2025 m. priemonėmis MTEPI srityje

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal CPVA, IA, ILTE, LMT duomenis

40. 2026 m. atliktas sumaniosios specializacijos (S3) tarpinis vertinimas⁵² parodė, kad S3 sistema Lietuvoje veikia administraciniu požiūriu (aukštas ES pinigų įsisavinimas), tačiau jos poveikis ekonominei transformacijai yra ribotas – inovacijų sąnaudos didėja greičiau nei pasiekiami rezultatai, daug projektų nepasiekia rinkos. Problema siejama ne su prioritetais ar finansavimo apimtimi, o su nesuderintu valdymu ir paramos tęstinumo trūkumu nuo tyrimų iki rinkos. Vertinime nesiūloma iš esmės keisti esamų S3 prioritetų, tačiau rekomenduojama sutelkti finansavimą į mažesnį skaičių strateginių sričių, ypač giliųjų technologijų, pažangios gamybos ir gynybos technologijų srityse. Siūloma stiprinti inovacijų paklausą (pvz., per viešuosius pirkimus), kurti testavimo aplinkas ir didinti finansavimą, kad sėkmingi pilotiniai projektai galėtų būti vystomi toliau. Ateityje siūloma pereiti nuo pavienių projektų finansavimo prie nuoseklios inovacijų grandinės modelio, stiprinant koordinavimą ir misijų valdymą, nes priešingu atveju gali išlikti situacija, kai pinigai gerai įsisavinami, bet realus poveikis ekonomikai bus ribotas.
41. Patvirtintame Dvidešimtosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane⁵³ yra numatyta atnaujinti S3 koncepciją ir iki 2026 m. III ketv. paskirstyti išteklius didžiausią MTEPI potencialą turinčioms sritims, o S3 prioritetus, koncepcijos koordinavimo modelį, įgyvendinimo stebėsenos sistemą atnaujinti iki 2029 m. II ketv. Todėl atsakingos institucijos (EIM ir ŠMSM) turės įvertinti S3 tarpinio vertinimo metu pateiktus pasiūlymus ir priimti sprendimus dėl jų įgyvendinimo galimybių, eigos ir kitų aspektų.
42. Užtikrinant nuoseklų inovacijų politikos formavimą ir įgyvendinimą, svarbus vaidmuo tenka patariamiesiems kolegialiai veikiantiems organams. Nustatėme, kad:
- ✓ 2019 m. sudaryta Mokslo, technologijų ir inovacijų taryba⁵⁴ pagal jai nustatytas funkcijas 2022 m. svarstė S3 koncepciją ir pritarė jos prioritetams, tačiau jų įgyvendinimo pažangą tarybos posėdžiuose nesvarstė. Tarybos posėdžiai nebuvo organizuojami darbo reglamente⁵⁵ nustatytu periodiškumu (kas pusmetį), neatnaujinta jos personalinė sudėtis⁵⁶ ir nepaskirti nauji atstovai, keičiantis Vyriausybei.
 - ✓ 2022 m. sudaryta S3 Koordinavimo grupė⁵⁷ posėdžiavo reguliariai (kartą per pusmetį), nagrinėjo S3 įgyvendinimo klausimus (EIM ir ŠMSM planuojamas ir vykdomas priemonės, S3 stebėsenos ataskaitas), teikė EIM pastabas ir siūlymus. Grupė identifikavo svarbias problemas: nepakankamą dėmesį aukštos pridėtinės vertės technologijoms (dirbtinis intelektas, didieji duomenys, robotizacija), mokslo ir verslo disbalansą stebėsenos ataskaitose, rekomendacijų „neperkėlimą į praktiką“. EIM nurodė, kad ėmėsi veiksmų, pvz., rodiklių terminologijos suvienodinimo ir tikslinimo, bet nepateikė tai įrodančių dokumentų.

⁵² Dr. Monika Petraitė, Dr. Slavo Radosevic, Indrė Taurosevičiūtė-Ribikauskė, Gaiva Leonienė, dr. Vytautė Długoborskytė, Lina Rušinė, Justinas Didika, Justė Rakštytė-Hoimian.

⁵³ Vyriausybės 2025-12-10 nutarimu Nr. 895 patvirtintas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas, 1.1.13 p.

⁵⁴ Vyriausybės 2019-04-15 nutarimas Nr. 343 „Dėl Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo“. Taryboje dalyvauja Ministras Pirmininkas, jo deleguotas atstovas, ekonomikos ir inovacijų ministras, Lietuvos mokslo tarybos valdybos atstovas, švietimo, mokslo ir sporto ministras, IA valdybos atstovas; finansų ministras, IA direktorius, LMT pirmininkas.

⁵⁵ Vyriausybės 2019-04-15 nutarimu Nr. 343 patvirtintas Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos darbo reglamentas, 9 p.

⁵⁶ Ministro Pirmininko 2022-05-11 potvarkis Nr. 86 „Dėl Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos personalinės sudėties patvirtinimo“.

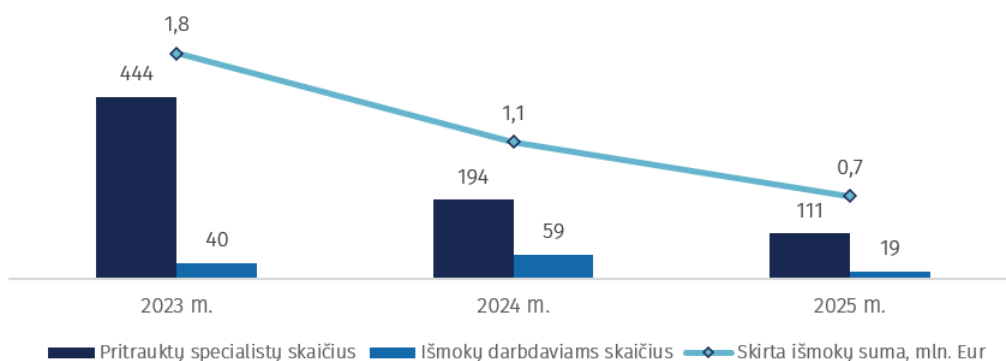
⁵⁷ Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022-10-18 įsakymas Nr. V-1649 „Dėl Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) koordinavimo grupės sudarymo ir šios grupės darbo reglamento patvirtinimo“. Joje dalyvauja ministerijų, mokslo institucijų, verslo asociacijų, inovacijų paramos institucijų ir kitų socialinių partnerių atstovai.

43. Nepakankama Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos veikla ir silpnas tarpusavio ryšys su S3 Koordinavimo grupe riboja viešojo valdymo galimybes užtikrinti kokybišką ekspertinį vertinimą bei aktyvų suinteresuotų šalių įtraukimą į inovacijų politikos formavimo ir įgyvendinimo procesus.

2.2. Pritraukiant aukštos kvalifikacijos specialistus, taikomų priemonių nepakanka

44. Inovacijų sistemos veiksmingumas priklauso ne tik nuo finansavimo priemonių, bet ir nuo pakankamos aukštos kvalifikacijos specialistų pasiūlos. EIM, formuodama ir organizuodama valstybės politiką žmogiškųjų išteklių plėtros ir talentų pritraukimo srityse, įgyvendina įvairias priemones, skirtas talentų ugdymui, pritraukimui ir išlaikymui, apimančias tiek vietinių kompetencijų stiprinimą, tiek užsienio specialistų pritraukimą. Tarp svarbiausių iniciatyvų – rengiamas žmogiškųjų išteklių kompetencijų plėtros teisinis reguliavimas, kuriuo pirmą kartą siekiama sudaryti sąlygas koordinuotai ir poreikiu pagrįstai specialistų pasiūlos formavimo sistemai.
45. Nė viena iš 174 finansavimo priemonių, skirtų inovacijoms skatinti, nėra susijusi su tikslu pritraukti aukštos kvalifikacijos specialistų. Tačiau taikomos kitos finansinės paskatos pritraukti užsienio specialistų, kurių profesija įtraukta į aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašą⁵⁸. Joms 2023–2025 m. skirta daugiau nei 3,5 mln. Eur, tačiau stebimas tiek pritrauktų specialistų, tiek išmokų mažėjimas (8 pav.). EIM vertinimu, pasikeitusiai specialistų pritraukimo rezultatų dinamikai įtakos turėjo geopolitiniai pokyčiai regione ir pasikeitę tarptautinės samdos srantai.

8 pav. Finansinės paskatos užsienio specialistų pritraukimui 2023–2025 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal EIM pateiktus duomenis

46. Siekdama stiprinti regionų investicinį patrauklumą ir skatinti technologijų bei inžinerijos studijų plėtrą, EIM nuo 2020 m. skiria tikslines skatinamąsias stipendijas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos (STEM) studijų programų studentams regionų aukštosiose mokyklose. Ši priemonė padeda užtikrinti, kad regionuose veikiantys universitetai ir kolegijos parengtų technologijų, inžinerijos ir kitų STEM sričių specialistus, atitinkančius investuotojų ir regionų ekonomikos plėtros poreikius. Nuo priemonės pradžios 2020 m. EIM skyrė daugiau kaip 1,2 tūkst. tikslinių stipendijų STEM sričių studentams. 2025 m. skirta 260 stipendijų naujai įstojuosiemis pirmakursiams.

⁵⁸ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2024-07-23 įsakymu Nr. 4-404 patvirtintas „Aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašas“.

47. Skatinant aukštųjų technologijų sektoriaus plėtrą, EIM įgyvendina priemonę, skirtą specialistų, gebančių komercializuoti ir vystyti inovatyvias technologijas, ugdymui. 2024 m. ir 2025 m. EIM skyrė finansavimą studijų programos „Aukštųjų technologijų verslas“ septynioms valstybės nefinansuojamoms studijų vietoms. Priemonė įgyvendinta skiriant 94,4 tūkst. Eur.
48. Nors taikomos priemonės prisideda didinant talentų pasiūlą ir pritraukiant investicijas, jos daugiausia veikia kaip atskiri instrumentai: nebuvo nustatyta, kad jos būtų nuosekliai siejamos su inovacijų politikos prioritetais ir inovacijų kūrimo grandine nuo tyrimų iki rinkos, o tai gali riboti jų poveikį inovacijų plėtrai.

2.3. Ekonomikos ir inovacijų ministerija dar nenumatė veiksmų inovacijų finansavimo tęstinumui

49. 2022–2025 m. I pusm. verslui skatinti kurti ir diegti inovacijas, technologijų plėtrai ir jų komercializavimui valstybė taikė 174 finansavimo priemones. Šių priemonių finansavimo suma sudarė 3 017,1 mln. Eur, iš kurių 1 296 mln. Eur – EGADP pinigai. Šiomis priemonėmis per minėtą laikotarpį 3 576 kartus pasinaudojo 2 497 subjektai, jiems paskirtas (sutartas) finansavimas – 1 502,7 mln. Eur (50 proc.)⁵⁹ (5 priedas).
50. Vertindami, kaip valstybės biudžete planuojamas inovacijų skatinimo finansavimas, nustatėme: 2026 m. inovacijoms skatinti numatoma skirti 27,8 mln. Eur daugiau nei 2025 m., tačiau 2027–2028 m. parama valstybės pinigais mažės (4 lentelė)⁶⁰. Dėl mažesnės tarptautinės paramos 2027 m. finansavimas mažės 226 mln. Eur, 2028 m. – 58,6 mln. Eur.

4 lentelė. Ekonomikos konkurencingumo ir valstybės informacinių išteklių valstybės veiklos srities planuojami asignavimai pagal veiklos sritis 2026–2028 m., mln. Eur

Veiklos	2026 m.	2027 m.	2028 m.
Valstybės politikai konkurencijos, viešųjų pirkimų srityse įgyvendinti ir kitoms reikmėms	25,7	25,5	24,3
Ekonomikos konkurencingumą lemiantiems veiksniams stiprinti ir verslo aplinkai gerinti	45,3	30,9	29,6
Verslui ir verslumui skatinti (įmonių kūrimasis, augimas, eksportas, turizmas, žmogiškieji ištekliai)	55,2	36,1	22,1
Pramonės perorientavimui link klimatui neutralios ekonomikos	67,5	40,1	23,2
Investicijoms skatinti	129,5	113,6	92,8
Valstybės skaitmenizavimui skatinti	130,2	22,7	20,2
Inovacijoms skatinti	221,2	142,7	99,7
Lengvatinėms paskoloms verslui skatinti	340	0	0
Iš viso	1 014,6	411,6	311,9

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal 2026–2028 m. biudžeto projekto apžvalgos duomenis

51. Siekdami įvertinti, kokių veiksmų imamasi užtikrinant finansavimo tęstinumą inovacijų plėtros tikslams įgyvendinti, pasibaigus ES ir EGADP pinigams, nustatėme, kad 2028–2034 m. laikotarpiu, įgyvendinant daugiamečę finansinę programą, inovacinę veiklą EK numato remti steigiamo Europos konkurencingumo fondo ir programos „Europos horizontas“

⁵⁹ 2025 m. rugpjūčio mėn. duomenys.

⁶⁰ 2026–2028 m. biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto aiškinamojo rašto Nr. XVP-851(2) 1 priedas (registruotas 2025-12-05).

pinigais, susiejant iki tol veikusius 14 fondų ir programų. Būsimo finansavimo dydis sudaro beveik 400 mlrd. Eur, kurio pinigais numatoma remti veiklas, susijusias su švaria pertvarka ir dekarbonizacija (6 proc.), skaitmenine transformacija (13 proc.), sveikatos apsauga, biotechnologijomis, žemės ūkiu ir bioekonomika (6 proc.), gynyba ir kosmosu (32 proc.), o inovacinių projektų ciklo užtikrinimui nuo ankstyvųjų mokslinių tyrimų iki technologinės plėtros – programos „Europos horizontas“ pinigais (43 proc.)⁶¹.

52. Fondas veiks pagal vieną taisyklių sąvadą ir pareiškėjams galės pasiūlyti vieną bendrą finansavimo priegą – tai skatins ES bendrosios rinkos puoselėjimą ir administracijų tarptautinį bendradarbiavimą⁶². Pasiūlymas nenumato kvotų šalims, todėl investicijų pritraukimui įtakos turės šalių pasirengimas teikti kokybiškas paraiškas laikantis naujų taisyklių – šalys, kurios turės iš anksto parengtas temines projektų koncepcijas, veikiančius koordinatorius ir pasirengusius vykdytojus, įgis pranašumą. Palyginome pasirinktų šalių pasirengimo lygį (5 lentelė).

5 lentelė. Šalių pasirengimo lygis investicijų pritraukimui (Lietuva, Latvija, Estija, Suomija)

Šalis	Nacionalinė pozicija / veikla	Viešas pasirengimas (administracija, skaičiavimai)	Komentaras
Lietuva	Aktyvios nacionalinės pozicijos dėl 2028–2034 m. programos, bet ne dėl Europos konkurencingumo fondo (EKF), viešos prielaidos dėl galimų investicijų	Silpnas – viešos diskusijos dėl 2028–2034 m. programos, investicijos bus planuojamos rengiant Nacionalinį regioninio partnerystės planą 2027 m. I ketv.	Rizika: vėluojantis koordinavimas atsižvelgiant į EKF numatomas reformas
Latvija	Aktyvios nacionalinės pozicijos dėl 2028–2034 m. programos, bet ne dėl EKF, viešos prielaidos dėl galimų investicijų	Silpnas – viešos diskusijos dėl 2028–2034 m. programos, investicijų planų nėra	Rizika: vėluojantis koordinavimas atsižvelgiant į EKF numatomas reformas
Estija	Aktyvios nacionalinės pozicijos dėl 2028–2034 m. programos, bet ne dėl EKF, viešos prielaidos dėl galimų investicijų	Silpnas – viešos diskusijos dėl 2028–2034 m. programos, investicijų planų nėra	Rizika: vėluojantis koordinavimas atsižvelgiant į EKF numatomas reformas
Suomija	Aktyvios nacionalinės pozicijos dėl EKF, pasirengimas 2026 m. II ketv., Suomijos mokslinių tyrimų tarybos ir verslo konfederacijos įsitraukimas dėl investicijų	Geras – dalyvių įsitraukimas ir pasiruošimas, vieši dokumentai, nors investicijų planų dar nėra	Ankstesnė pasirengimo pradžia, koordinavimas tarp sektorių

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal viešai prieinamą informaciją

53. EIM ir FM patvirtino, kad 2028–2034 m. ES daugiameitė finansinė programa dar tik derinama, vyksta derybos tarp EK ir valstybių narių. Šiuo metu Lietuvai žinomas tik bendras finansavimo pasiūlymas – 14,2 mlrd. Eur (sanglaudos politikai ir žemės ūkiui numatyta 12,5 mlrd. Eur; migracijai, saugumui ir vidaus reikalams – 1,2 mlrd. Eur, Socialiniam klimato fondui – 0,5 mlrd. Eur), bet jis dar nėra paskirstytas sritims. Finansavimą numatoma skirti per vieną bendrą fondą įgyvendinant Nacionalinį regioninį partnerystės planą. Šio plano parengimas planuojamas 2026 m. II pusm. (plano projektas – 2027 m. I ketv.). EIM, kaip politikos formuotoja, informavo, kad dar neturi finansavimo tęstinumo priemonių ar sprendimų, nes dar anksti planuoti. FM patvirtino, kad inovacijoms skiriamos sumos dar nėra žinomos, todėl poveikio įvertinti neįmanoma, o visi priimti sprendimai iki 2027 m. gali keistis, kol nebus patvirtinta 2028–2034 m. ES daugiameitė finansinė programa.

⁶¹ Europos Parlamento tyrimų tarnybos pranešimas Nr. PE 779.225 dėl Europos konkurencingumo fondo.

⁶² Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos konkurencingumo fondo (EKF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, įsteigimo, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783, panaikinamos reglamentų (ES) 2021/696, (ES) 2023/588 nuostatos ir iš dalies keičiamas reglamentas (ES) COM/2025/555.

54. Europos konkurencingumo fondo įsteigimas reikštų esminį ES paramos MTEPI sistemai pokytį, tačiau kartu reikalautų valstybių narių iš anksto strategiškai ir koordinuotai pasirengti. Atsižvelgiant į tai, EIM turi jau dabar imtis proaktyvių veiksmų inovacijų srityje – kryptingai analizuoti ir identifikuoti prioritetines sritis, kuriose valstybės finansavimas sukurtų didžiausią poveikį. Tokiu būdu Lietuva išlaikytų konkurencingumą ir galėtų maksimaliai pasinaudoti fondo teikiamomis finansavimo galimybėmis.

2.4. Inovacijų reforma pagerino sąlygas verslui kurti ir diegti inovacijas, tačiau informacija fragmentuota

55. 2022-03-31 įsigaliojo Technologijų ir inovacijų, Mokslo ir studijų, Smulčiojo ir vidutinio verslo plėtros bei Inovacijų skatinimo fondo įstatymų pakeitimai, kuriais siekta iš esmės reformuoti mokslo, technologijų ir inovacijų politikos įgyvendinimo mechanizmą, EIM paskirta atsakomybė formuoti vieningą inovacijų politiką. 2022-04-07 veiklą pradėjo IA (savininkė – valstybė, atstovauja EIM), konsolidavus buvusias Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrą (MITA), Lietuvos verslo paramos agentūrą (LVPA), VŠĮ „Versli Lietuva“ ir Lietuvos inovacijų centrą. Tam buvo pasinaudota priemone „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“. Projektas finansuotas 5,0 mln. Eur iš EGADP subsidijų ir 0,8 mln. Eur valstybės biudžeto pinigų. IA atsakinga už nuoseklios, sistemingos ir aiškos Lietuvos inovacijų ekosistemos kūrimą, suteikiant pagalbą verslui bei skatinant inovacijas visuose verslo vystymo etapuose, iš kurios besikreipiančios įmonės gali gauti visas joms reikalingas paslaugas vieno langelio principu – nuo konsultacijų iki paramos naujų inovatyvių produktų kūrimui.
56. Inovacijų skatinimo priemonės taiko ne tik IA, bet ir CPVA, ILTE (šių pavaldumas – FM), LMT (ŠMSM sritis, pavaldumas – Vyriausybei). ILTE ir LMT taikomos inovacijų skatinimo priemonės skiriasi nuo kitų: ILTE taiko finansines priemones – paskolas, garantijas, rizikos kapitalo priemones, o LMT taikomos priemonės orientuotos į MTEP veiklas, tarptautinį mokslinį bendradarbiavimą ir tarptautinius projektus (pvz., EUROSTARS3). IA ir CPVA administruoja priemones, finansuojamas iš 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos. Atitinkamai iš 30 vertintų finansavimo priemonių IA administruoja 7 tokias priemones, CPVA – 2. CPVA įgyvendina priemones, finansuojamas EGADP pinigais⁶³ (12 iš 15 CPVA administruotų priemonių), IA – valstybės biudžeto pinigais (3 iš 10 IA administruotų priemonių).
57. Kai minėtos 4 institucijos administruoja projektus, kurių tikslas tas pats – skatinti inovacijas, informacijos teikimas ir sklaida turi būti tikslūs. Įgyvendinus inovacijų reformą, IA turėjo tapti inovacijų kompetencijų centru, konsultuoti verslą inovacijų klausimais vieno langelio principu⁶⁴. IA konsultuoja verslą verslo pradžios ir plėtros, finansavimo verslui, inovacijų klausimais (MTEP dokumentacija, startuoliai ir kt.). Dėl finansavimo savo kompetencijos srityje taip pat konsultuoja CPVA ir ILTE, LMT verslą konsultuoja dėl inovacijų mokslo srityje.
58. Nagrinėdami, ar viešai skelbiama informacija apie inovacijų skatinimą yra tiksli (aktuali, be prieštaravimų, susisteminta), nustatėme, kad 2023 m. Galimybių studijos dėl paskatų

⁶³ Vyriausybės 2020-11-25 nutarimas Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas ir jų administravimą“.

⁶⁴ Vyriausybės 2021-05-03 pasitarimo protokolu patvirtinta Vienos Inovacijų agentūros steigimo (inovacinės veiklos skatinimo funkcijų konsolidavimo) koncepcija. Pagal Viešojo administravimo įstatymo 3 str. 13 d., „vieno langelio“ principas reiškia, kad asmeniui informacija suteikiama, prašymas ar skundas priimami ir atsakymas į juos pateikiamas vienoje darbo vietoje.

verslui investuoti į MTEP ataskaitos⁶⁵ rezultatų apžvalgoje buvo pateiktas siūlymas, susijęs su informacijos sklaida. Pažanga šioje srityje minimali.

2023 m. Galimybių studijos dėl paskatų verslui investuoti į MTEP ataskaitoje pateiktas siūlymas ir jo įgyvendinimas

Siūlymas. Visos verslui skirtos priemonės viešinamos vienoje platformoje. Studijos metu visa informacija apie verslui skirtas priemones buvo pateikiama atskiruose interneto tinklalapiuose ir buvo labai fragmentiška.

Įgyvendinimas. Informacija apie inovacijas ir valstybės paramą joms teikiama mažiausiai 10 sklaidos kanalų, iš kurių pareiškėjui reikia susirinkti sau aktualią informaciją (10 priedas). Nė viename iš šių kanalų nėra informacijos apie verslo inkubatorius, verslo informacinius centrus. Teikiama informacija yra neišsami ir fragmentiška. EIM interneto svetainėje pateikta netiksli informacija apie IA vykdomas priemones verslui (nurodyta tik viena IA vykdoma priemonė)⁶⁶. Viešai skelbiama inovacijos reformos nauda – konsultavimas „vieno langelio“ principu, o svetainėje EIM konsultavimui nukreipia į IA ir 7 MTP⁶⁷.

59. Kvietimai, skirti verslui kurti ir (ar) diegti inovacijas, skelbiami per 6 sklaidos kanalus: Finansavimo priemonių vedlį⁶⁸, svetainėje www.esinvesticijos.lt⁶⁹ ir CPVA⁷⁰, IA⁷¹, ILTE⁷², LMT⁷³ interneto svetainėse. Nuo 2023 m. IA svetainėje veikia Finansavimo priemonių vedlys (sukūrimo ir palaikymo išlaidos sudarė 15,3 tūkst. Eur), kuriame turėtų būti skelbiama informacija apie IA, CPVA, ILTE, LMT siūlomas finansavimo priemones. Nustatėme, kad tik 2 kvietimai iš 15 (skirtų verslui kurti ir (ar) diegti inovacijas)⁷⁴ buvo paskelbti vedlyje, iš jų 1 atveju vedlyje paskelbta kvietimo informacija neatitiko IA svetainėje paskelbtos informacijos. Programos „Europos horizontas“ atveju vedlyje nebuvo pateikiama informacija apie konkretų kvietimą ir automatiškai nukreipiama ne į jį, o į pagrindinį programos „Europos horizontas“ puslapį. IA nevertino klientų pasitenkinimo lygio naudojantis finansavimo priemonių vedliu, stebėjo tik naudotojų aktyvumą: 2024 m. I–III ketv. vedliu pasinaudota 2 370 kartų, 2025 m. I–III ketv. – 2 769 kartų.

Sklaidos kanaluose teikiamos informacijos neatitikimo pavyzdys ir Inovacijų agentūros paaiškinimas

2025-10-03 Finansavimo priemonių vedlyje buvo nurodyta, kad galioja kvietimas „Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose“ ir kad liko 40 dienų teikti paraiškas, kvietimo finansavimo suma – 150 tūkst. Eur. Peržiūrėjus detalesnę kvietimo informaciją (nukreipiama į IA puslapyje esančią dalį „Finansavimas“), matomi neatitikimai: IA puslapio „Finansavimas“ dalyje nurodyta, kad nuo 2025-05-26 kvietimas baigtas, nes baigėsi skirti pinigai, bendra kvietimui teikti paraiškas skirta finansavimo suma – 75 tūkst. Eur.

IA teigimu, neatitikimas atsirado dėl to, kad „Finansavimo priemonių vedlys“ ir „Finansavimo“ skiltis IA svetainėje šiuo metu nėra tarpusavyje susietos. Informacija abiejose vietose pildoma rankiniu būdu, todėl žmogiškojo faktoriaus klaida lėmė, kad vedlyje nebuvo laiku atnaujinta informacija apie kvietimo pabaigą, kai buvo išnaudoti visi skirti pinigai. Atnaujinus IA svetainę

⁶⁵ Galimybių studija dėl paskatų verslui investuoti į MTEP, 2023 m. UAB „Smart Continent“.

⁶⁶ Prieiga per internetą: <https://eimin.lrv.lt/lt/naudinga-informacija-1/priemones-verslui/> (žiūrėta 2026-03-18).

⁶⁷ Prieiga per internetą: <https://eimin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/inovaciju-veiklos-sritis/parama-inovaciju-pletrai/konsultacine-informacine-parama/> (žiūrėta 2026-03-18).

⁶⁸ Prieiga per internetą: <https://inovacijuagentura.lt/wizard> (žiūrėta 2025-10-30).

⁶⁹ Prieiga per internetą: Kvietimai | 2021-2027 ES investicijų interneto svetainė (žiūrėta 2025-10-30).

⁷⁰ Prieiga per internetą: Kvietimai – CPVA (žiūrėta 2025-10-30).

⁷¹ Prieiga per internetą: Finansavimas | Inovacijų agentūra (žiūrėta 2025-10-30).

⁷² Prieiga per internetą: Kvietimai verslui | ILTE (žiūrėta 2025-10-30).

⁷³ Prieiga per internetą: Kvietimai teikti paraiškas – Lietuvos mokslo taryba (žiūrėta 2025-10-30).

⁷⁴ 6 sklaidos kanaluose 2025-10-03–2025-10-14 paskelbti 159 kvietimai, iš kurių 15 kvietimų buvo skirti verslui kurti ir (ar) diegti inovacijas.

(2026 m. II ketv.), šios skiltys bus integruotos, o tai leis ateityje išvengti tokių informacijos neatitikimų.

60. Informacijos apie verslo inovacijų skatinimo priemones išskaidymas nėra patogus: sunku greitai rasti reikiamą, susiduriama su informacijos fragmentiškumu, nepakankamumu, o tai apsunkina įmonių veiklos planavimą.

3. INOVACIJŲ KŪRIMUI IR DIEGIMUI SUKURTA INFRASTRUKTŪRA NEVEIKIA VISU PAJĖGUMU

61. Technologijų plėtros ir inovacijų skatinimo viešųjų paslaugų teikėjai gali būti juridiniai asmenys (mokslo ir technologijų parkai, atviros prieigos centrai, verslo inkubatoriai, verslo informaciniai centrai, kiti) ir juridinio asmens statuso neturintys subjektai (mokslo ir studijų institucijose įsteigti struktūriniai padaliniai, užsienio juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, kiti)⁷⁵. Šie subjektai yra svarbūs valstybės inovacijų politikos įgyvendinimo dalyviai, nes per juos praktikoje įgyvendinamos inovacijų skatinimo priemonės, vykdomi MTEP projektai, kuriamos ir diegiamos naujos technologijos bei sprendimai. Jie veikia kaip tarpininkai tarp mokslo ir verslo, prisideda prie žinių komercializavimo ir inovacijų sklaidos, todėl jų veikla daro tiesioginę įtaką inovacijų politikos tikslų pasiekimui.
62. Atsakingiems už mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimą įstatyme priskiriami tik MTP, tačiau bendradarbiavimą taip pat skatina mokslo ir verslo slėniai bei tam numatoma panaudoti ir kuriamus mokslo ir verslo konsorciumus. MTP bei mokslo ir verslo slėnių plėtros principai numatyti atitinkamose koncepcijose⁷⁶, kai mokslo ir verslo konsorciumų įsteigimą numatė EIM ir ŠMSM, patvirtindamos Ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programą⁷⁷ ir Mokslo plėtros programą⁷⁸ (MTP, mokslo ir verslo konsorciumų bei mokslo ir verslo slėnių tikslų palyginimas pateikiamas 11 priede).

3.1. 3 iš 7 mokslo ir technologijų parkuose nevykdoma mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla

63. Mokslo ir technologijų parkų (MTP) pagrindinės funkcijos – skatinti mokslo ir technologinių žinių sklaidos procesus, siekiant remti eksperimentinę plėtrą, sudaryti sąlygas komercinti mokslinių tyrimų rezultatus, skatinti mokslo ir studijų institucijų ir ūkio subjektų ryšius, propaguoti inovacijų kultūrą ir skatinti inovacijas⁷⁹. Parkai turėtų siekti

⁷⁵ Technologijų ir inovacijų įstatymas, 16 str.

⁷⁶ Vyriausybės 2003-07-18 nutarimu Nr. 963 patvirtinta Mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepcija; Vyriausybės 2007-03-21 nutarimu Nr. 321 patvirtinta Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcija.

⁷⁷ Vyriausybės 2022-03-16 nutarimu Nr. 247 patvirtinta 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programa.

⁷⁸ Vyriausybės 2022-01-26 nutarimu Nr. 67 patvirtinta 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programa.

⁷⁹ Technologijų ir inovacijų įstatymas, 17 str. 1 d.

įgyti savo specializaciją, todėl jų veikla turėtų būti skirta didesnės pridėtinės vertės paslaugoms kurti⁸⁰.

64. Nustatėme, kad nei IA, nei EIM neturėjo duomenų apie visus Lietuvoje veikiančius MTP, todėl nežinomas tikslus veikiančių MTP skaičius. EIM pateikė 7 stebimų MTP sąrašą ir nurodė, kad į jį gali būti įtraukti ir kiti parkai, jei jų veiklos rezultatai atitinka ministerijos taikomus kriterijus: veiklos mastas, tęstinumas, indėlis į inovacijų ir MTEP ekosistemą, investicijų pritraukimas bei ekonominė ir technologinė vertė. Dokumento, kuriame būtų nurodyti minėti kriterijai, EIM nepateikė. Parkų pripažinimo kriterijus EIM planuoja integruoti į inovacijų politikos įgyvendinimo dokumentus, pvz., tobulinant Mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepciją, siekiant įtvirtinti aiškius, vienodos apibrėžties ir viešai prieinamus mokslo ir technologijų vertinimo pagrindus.

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos paaiškinimas dėl stebimų MTP

EIM stebėjimui įtraukė tik tuos aktyviai veikiančius MTP, kurių veiklą analizuoja IA. Šie parkai skatina inovacijų ir verslo plėtrą, teikia startuoliams ir įmonėms infrastruktūrą, mentorystę bei konsultacijas, vykdo mokslinius tyrimus, technologijų prototipų kūrimą, padeda komercializuoti technologijas ir pritraukti investicijas. Parkai taip pat skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą bei stiprina regioninę inovacijų, startuolių ir įmonių augimo ekosistemą.

EIM teigimu, kiekvienas sprendimas dėl parkų įtraukimo ar neįtraukimo į stebėsenos sąrašą yra grindžiamas konkrečiais duomenimis: IA metinėmis stebėsenos ataskaitomis, MTP metinėmis veiklos ataskaitomis ir planais, viešų registrų informacija bei duomenimis apie parkų dalyvavimą projektinėse veiklose.

65. Atlikę veikiančių viešųjų įstaigų, vykdančių analogišką veiklą, paiešką nustatėme dar 53 ūkio subjektus, kurie neįtraukti į EIM pateikiamą stebimų 7 MTP, kurių veiklos rezultatų stebėseną kasmet atlieka IA, sąrašą.

Į ministerijos stebimų MTP sąrašą neįtraukto ūkio subjekto pavyzdys ir ministerijos nuomonė

VšĮ X parkas (steigėjas – privatus asmuo). Parko vizija yra suburti įvairių sričių profesionalus – startuolius, verslininkus, inovatorius, rinkodaros ir IT specialistus, bei suteikti jiems tinkamas erdves, techninę ir biuro įrangą, kurioje jie galėtų dirbti, susipažinti ir bendradarbiaudami kurti inovatyvius sprendimus, generuoti verslo idėjas ir su parko komandos organizuojamų mokymų, renginių ir konsultacijų pagalba augti ir sėkmingai vystyti verslus. Remiantis parko skelbiama informacija, parko teritorijoje įsteigtas skaitmeninių inovacijų centras, parkas taip pat įgyvendina brandaus klasterio augimo projektą, kitus tarptautinius projektus.

EIM nesutinka, kad parkas yra MTP pagal valstybės inovacijų politikos turinį ir Technologijų ir inovacijų įstatymą, nes jo veikla neapima pagrindinių parko funkcijų, tokių kaip inovacinės veiklos palaikymas, technologinių prototipų kūrimas, technologijų komercializavimas ar startuolių technologinio vystymo paslaugos.

66. IA pavesta kasmet atlikti parkų veiklos rezultatų stebėseną, įvertinti juos ir EIM pateikti pasiūlymus dėl parkų veiklos veiksmingumo ir jos tobulinimo⁸¹. Vertinome IA atliekamą 7-ių parkų⁸² stebėseną 2022–2024 m. ir nustatėme, kad ji vykdyta 3 kartus (12 priedas), tačiau jos metu identifikuotoms problemoms (rodiklių neaiškumas, duomenų patikimumas, administracinė našta, silpnas ryšys su inovacijų politikos tikslais) iki 2025 m. pabaigos nebuvo suplanuotų ar pradėtų įgyvendinti tobulinimo priemonių. EIM informavo, kad

⁸⁰ Vyriausybės 2003-07-18 nutarimu Nr. 963 patvirtinta Mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepcija, 3, 5 p.

⁸¹ Technologijų ir inovacijų įstatymas, 17 str. 7 p.; Vyriausybės 2003-07-18 nutarimu Nr. 963 patvirtinta Mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepcija, 32 p.

⁸² VšĮ Fizikos instituto mokslo ir technologijų parkas (Vilniaus m.), VšĮ Kauno mokslo ir technologijų parkas „Tech-Park Kaunas“ (Kauno m.), VšĮ Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas (Klaipėdos m.), VšĮ Panevėžio mokslo ir technologijų parkas (Panevėžio m.), VšĮ Saulėtekio slėnio mokslo ir technologijų parkas (Vilniaus m.), VšĮ Visorių informacinių technologijų parkas (Vilniaus m.), VšĮ „Northtown Vilnius“ (Vilniaus m.).

rekomendacijas vertina ir į jas atsižvelgia peržiūrėdama MTP planavimo dokumentus, tačiau konkrečių priemonių ar pakeitimų dar nėra įdiegusi. Dokumentų, įrodančių savo teiginius, EIM nepateikė.

67. Paskutinės investicijos į MTP infrastruktūros plėtrą buvo atliktos 2020 m.⁸³, įgyvendinimo terminas – 2023 m. pabaiga. 2009–2020 m. į MTP infrastruktūrą investuota 11,6 mln. Eur. Daugiausia investuota į Visorių MTP – 6,7 mln. Eur (13 priedas). EIM negalėjo detalizuoti iki 2009 m. vykdytų investicijų į MTP infrastruktūrą.
68. Peržiūrėję minėtų 7-ių MTP 2022–2024 m. veiklos ataskaitas ir finansinės atskaitomybės duomenis, duomenis apie MTP vykdomą veiklą ir investicijas į MTP plėtrą, nustatėme, kad 5-ių⁸⁴ parkų veikla priklauso nuo gaunamo išorinio finansavimo – jų komercinės veiklos pajamų neužtektų visoms veiklos sąnaudoms padengti. Vienam MTP finansavimas buvo būtinas siekiant išvengti veiklos nuostolių (pinigai skirti laikinai įdarbintų darbuotojų darbo užmokesčiui kompensuoti).
69. Nustatėme, kad 3-uose⁸⁵ parkuose 2024–2025 m. MTEP veikla nevykdyta. Įvertinę 7-iuose parkuose veikusias įmones pagal jų vykdomą ekonominę veiklą, nustatėme, kad 2025 m. 141 (iš 317⁸⁶, 44 proc.) įmonė pagal vykdomą ekonominę veiklą priskiriama inovacijų sričiai, iš jų 98 (70 proc.) – prie aukštą pridėtinę vertę kuriančių įmonių. Mažiausiai inovacinę veiklą nurodžiusių įmonių – 2 iš 37 (5 proc.) – Panevėžio MTP (9 pav.).

9 pav. 2025 m. MTP veikusių įmonių pasiskirstymas pagal vykdomą ekonominę veiklą, vnt.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal IA, VDA, „Scoris“, MTP duomenis

70. Atsižvelgiant į MTP veiklos ir jos stebėsenos trūkumus, EIM neturėjo duomenų, pagal kuriuos galėtų nuosekliai formuoti MTP veiklos tobulinimo sprendimus, vertinti parkų

⁸³ VŠĮ „Northtown Vilnius“ inovacijų pramonės parko inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų plėtrai bei rinkodarai išmokėta 1 mln. eurų (projektas Nr. 01.2.1-LVPA-V-830-03-0004), VŠĮ Visorių informacinių technologijų parko Ateities technologijų skaitmeninių inovacijų centro infrastruktūrai išmokėta 4,8 mln. eurų (projektas Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002), VŠĮ Saulėtekio slėnio mokslo ir technologijų parko Saulėtekio slėnio skaitmeninių inovacijų centro infrastruktūrai išmokėta 1,8 mln. eurų (projektas Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0005).

⁸⁴ VŠĮ Fizikos instituto mokslo ir technologijų parkas, VŠĮ Saulėtekio slėnio mokslo ir technologijų parkas, VŠĮ Panevėžio mokslo ir technologijų parkas, VŠĮ Kauno mokslo ir technologijų parkas „Tech-Park Kaunas“, VŠĮ Visorių informacinių technologijų parkas.

⁸⁵ VŠĮ Panevėžio mokslo ir technologijų parkas, VŠĮ „Northtown Vilnius“, VŠĮ Visorių informacinių technologijų parkas.

⁸⁶ 2025 m. MTP veikė 331 ūkio subjektas: 317 juridinių asmenų, likę – individualią veiklą vykdančios fiziniai asmenys.

indėlį į inovacijų skatinimą. MTP veiklos stebėsenos tobulinimo pagrindu galėtų būti S3 koncepcija⁸⁷, kurioje numatyta, kad stebėsenos rodikliams galima pritaikyti koncepcijos logiką, pvz., į vertinimą galėtų būti įtraukti įsitraukimo į inovacinės veiklos prioritetus rodikliai, bendradarbiavimo su mokslu rodikliai, startuolių kūrimo ir akceleravimo rezultatai, infrastruktūros panaudojimo intensyvumas, parkų narių tarptautinio dalyvavimo pokytis, taip pat galėtų būti vertinami parkų pasiekimai pagal prioritetų tematikas, ekosistemos stiprinimą, verslumo ir startuolių plėtrą, infrastruktūros efektyvumą ar regioninį poveikį.

3.2. Vėluoja mokslo ir verslo konsorcių kūrimas

71. Mokslo ir verslo konsorciams veikia pagal misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas, kuriomis numatoma skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą⁸⁸. EIM kartu su ŠMSM numato įgyvendinti šių programų modelį, skatindamas Lietuvos įmonių technologinį atsinaujinimą ir persiorientavimą į inovatyvių prekių ir paslaugų gamybą bei eksportą. Numatytas 91,6 mln. Eur finansavimas, kuris apima kompetencijų centrų įkūrimą ir inovacijų paramos paslaugų teikimą⁸⁹. Veiklas su partneriais įgyvendina IA. Įgyvendinant priemonę vykdomas vienas projektas „Misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų įgyvendinimas“⁹⁰, kuriam sutartas finansavimas sudaro 88,3 mln. Eur⁹¹.
72. Išnagrinėję projektą nustatėme, kad jį koordinuojančios EIM, ŠMSM ir vykdytoja IA kiekvieną mėnesį organizuoja trijų institucijų stebėsenos susitikimus, kuriuose aptariama projekto vykdymo eiga, nustatytų rodiklių pasiekimo lygis ir kylančios rizikos. Ministerijos pažymi, kad projektas vis dar yra įgyvendinimo stadijoje, todėl dokumentuotų rezultatų vertinimų šiuo metu nėra. IA informavo⁹² ministerijas apie rizikas nepasiekti dalies rodiklių nustatytais terminais, todėl, siekdamas sumažinti galimą neigiamą poveikį projektui, ministerijos 2025 m. rudenį inicijavo (pateikė siūlymą Europos Komisijai) EGADP rodiklių keitimo procesą, susijusį su jų terminų koregavimu ir pavadinimų pakeitimais⁹³. Priimtas sprendimas nukelti rodiklių įgyvendinimo terminus iki 2026 m. II ketv.
73. 2025 m. pabaigoje 6 iš 9⁹⁴ priemonei nustatytų rodiklių nepradėti įgyvendinti (14 priedas). Projekto įgyvendinimo ataskaitoje⁹⁵ nurodomi pagrindiniai rodiklių nepasiekimo veiksniai:
 - ✓ sudėtingi ir ilgi viešieji pirkimai (techninių specifikacijų derinimas, rinkos

⁸⁷ Vyriausybės 2022-08-17 nutarimu Nr. 835 patvirtinta Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) koncepcija.

⁸⁸ Vyriausybės 2020-09-09 nutarimu Nr. 998 patvirtinto 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano uždavinio „Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą“ įgyvendinimo priemonė Nr. 05-001-01-05-06, EIM /Nr. 12-001-01-03-01, EIM ir ŠMSM.

⁸⁹ Kvietimas „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“. Prieiga per internetą: <https://esinvesticijos.lt/kvietimai/igyvendinti-misijomis-gristas-mokslo-ir-inovaciju-programas> [žiūrėta 2025-12-05].

⁹⁰ IA Nr. 02-002-P-0001.

⁹¹ CPVA 2025-08-20 duomenimis, 3,3 mln. eurų – sutaupyti pinigai. CPVA nepateikė kitos informacijos, aiškindama priemonėms numatytą, bet nepanaudotą finansavimą.

⁹² Pirmuose 2024 m. balandį vykusiuose susitikimuose su ministerijomis buvo pristatytas ir aptartas aukštas projekto įgyvendinimo rizikos lygis (rizika buvo identifikuota tik pradėjus įgyvendinti projektą ir CPVA IA pateikus pirmą projekto įgyvendinimo veiklos ataskaitą 2024 m. sausį).

⁹³ EIM paaiškinimu, tartasi tik dėl trijų rodiklių (pirmi trys iš sąrašo lentelėje), dėl kurių įgyvendinimo sutarta su EK, kiti rodikliai yra valstybinės reikšmės ir jų pakeitimo nereikia derinti su EK.

⁹⁴ Nevertinami 2 su viešųjų pirkimų procedūromis susiję rodikliai, kuriems nenustatytos siektinos reikšmės.

⁹⁵ Įgyvendinančių šalių periodiškai pildoma projekto Nr. 02-002-P-0001 veiklos ataskaita (CPVA, 2025-09-18).

konsultacijos, pirkimų nutraukimai ir pakartotiniai skelbimai);

- ✓ statybos ir rekonstrukcijos darbų grafikai, pagal kuriuos objektyviai neįvykdomi EGADP ar projekto rodiklių terminai, nors patys darbai vykdomi pagal rangos sutartis;
- ✓ projektinių sprendinių keitimas (užsakovo poreikių pasikeitimai), dėl kurių vėluoja projektavimas ir leidimų gavimas;
- ✓ priklausomybė nuo vėlesnių etapų (pvz., konsultacijos startuoliams galimos tik įsteigus startuolius, todėl veiklos sąmoningai nukeltos į 2025–2026 m.).

74. Visus bendrus mokslo ir verslo projektus, kurie skatinami misijomis grįstomis mokslo ir inovacijų programomis, turi įgyvendinti subjektai, kurių pajėgumas pasiekti suplanuotus rezultatus turi būti vertintas atrankos metu⁹⁶. Projektą „Misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų įgyvendinimas“⁹⁷ įgyvendina IA atrinkti 3 konsorciumai (Vilniaus, Kauno technologijos ir Vilniaus Gedimino technikos universitetai ir jų partneriai). Konsorciumų atranka vykdyta atsisakant viešųjų pirkimų procedūros pagal EIM ir ŠMSM suderintą atrankos tvarką⁹⁸, kaip reglamentuota priemonės finansavimo sąlygų apraše⁹⁹. Nors konsorciumų atranka buvo vykdoma remiantis nustatytais taisyklėmis ir viešai paskelbtu kvietimu, nustatėme, kad:

- ✓ paraiškų vertinimą atliko tarptautiniai ekspertai, kurie sprendimus dėl galutinių balų ir atrinktų konsorciumų priėmė vienbalsiai, tačiau pateiktų dokumentų nepakako, kad interesų konfliktų valdymas būtų visapusiškai įvertintas (nebuvo pateiktos visų vertinimuose dalyvavusių ekspertų nepriklausomumo deklaracijos);
- ✓ konsorciumų vertinimo kriterijai buvo orientuoti į mokslinį bei koncepcinį potencialą (vertintas pasiūlymų aktualumas, naujumas, poveikis), tačiau neapėmė konsorciumų finansinio pajėgumo įvertinimo, kaip numatyta pažangos priemonėje¹⁰⁰.

75. Jei valstybė narė nepasiekia suplanuotų etapų ir rodiklių, Europos Komisija gali nesumokėti planuotų išmokų, sumažinti išmoką proporcingai nepasiektai rodiklių daliai¹⁰¹. Tokiu atveju valstybei tenka savo biudžeto sąskaita pačiai finansuoti nepasiektų rodiklių dalį, jei bus norima tęsti veiklas. Atsižvelgiant į tai, kad projekto rodikliai iki audito pabaigos nepasiekti, projekto įgyvendinimo terminas artėja, o veiklos apima didelį skaičių tyrimų ir inovacijų projektų, egzistuoja reikšminga rizika, kad dalis projekto finansavimo

⁹⁶ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241 dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės. Strateginio valdymo įstatymo 4 ir 12 str. įpareigoja siekti reformų ir investicijų įgyvendinimo, suplanuotų etapų ir rodiklių, užtikrinti įgyvendinimo rizikos valdymą, patikimą vidaus kontrolę ir stebėsenos mechanizmą. EBPO misijomis pagrįstos inovacijų politikos rinkinio (angl. OECD Mission-Oriented Innovation Policy Online Toolkit) dokumentuose pabrėžiama, kad misijomis pagrįsta ir į inovacijas orientuota politika yra sisteminis požiūris, kai sėkmingas įgyvendinimas reikalauja koordinacijos tarp institucijų, veiksmų ir veiklų, dalyvių įsitraukimo bei veiksmų suderinimo, neapsiribojant vien tik mokslinių idėjų generavimu. Prieiga per internetą: <https://www.oecd.org/en/topics/mission-oriented-innovation.html> (žiūrėta 2026-01-06).

⁹⁷ IA Nr. 02-002-P-0001.

⁹⁸ IA direktoriaus 2023-02-06 įsakymu Nr. 2023-R1-034 patvirtintos atrankos taisyklės.

⁹⁹ Ekonomikos ir inovacijų ministro ir švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022-08-17 įsakymu Nr. 4-926 / V-1258 patvirtinto 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos ir 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-06 / 12-001-01-03-01 „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“ aprašo 1 priedas.

¹⁰⁰ Pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-06 / 12-001-01-03-01 „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“ apraše numatyti veiksmai (14 psl.): „Vertinant konsorciumų tinkamumą, bus analizuojami verslo ir finansiniai planai. Esminė sąlyga yra pagrįsti konsorciumo finansinį gyvybingumą (užtikrinti pakankamus finansavimo šaltinius planuojamoms veikloms vykdyti).“

¹⁰¹ 2021-02-12 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, 24 str.

gali būti nepripažinta tinkama pagal EGADP reikalavimus (rizikuojama projektams numatyti 88,3 mln. Eur finansavimu, iš kurio 76,7 mln. Eur – EGADP pinigai).

3.3. Neplėtojama klasterizacija

76. Klasterių plėtros tikslas – didinti Lietuvos ūkio konkurencingumą, skatinti pramonės pertvarką ir eksportą. Klasterizacijos skatinimas turėtų būti orientuotas į skaitmeninimą, pramonės pertvarką, ES pridėtinės vertės kūrimo ir vietinės trumpąsias pridėtinės vertės kūrimo grandines¹⁰². Klasterių plėtros koncepcijoje buvo nurodyta, kad Lietuvoje nėra bendros klasterių identifikavimo ir registravimo sistemos¹⁰³, tačiau situacija nepasikeitė ir dabar: nurodyti, kiek klasterių veikė Lietuvoje 2025 m. pabaigoje, EIM negalėjo, nes tokia informacija ji nedisponavo.
77. Klasterių brandos, veiklos rezultatų ir tarptautiškumo vertinimas buvo atliekamas IA įgyvendinant projektą „Inovacijų tinklaveikos skatinimas ir plėtra (InoLink)“, kurio tikslas – skatinti įmonių jungimąsi į klasterius, didinti klasterių brandą, plėtoti klasterių tarptautiškumą bei skatinti smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų jungimąsi į tarptautines klasterių iniciatyvas. Projektas buvo įgyvendinamas 2016-07-12–2022-11-30, projektui išleista 2,2 mln. Eur. Didžiausia projekto pinigų dalis (0,5 mln. Eur) buvo skirta klasterių stiprinimui ir kompetencijų ugdymui (15 priedas). Pasiekti projekto rezultatai: parama pasinaudojo 184 įmonės, į Lietuvoje įsikūrusius MTEPI klasterius pritraukti 272 nauji nariai, suorganizuotas 21 technologijų pažangos ir inovacijų populiarinimo renginys. Šio projekto įgyvendinimo metu sukurta interneto svetainė klaster.lt, kurioje skelbta aktuali informacija apie klasterių veiklą, tačiau ji neatnaujinama. Pasibaigus projektui, klasterių plėtros srityje veikla nebevykdyta ir nenumatytas jos tęstinumas.

Inovacijų agentūros paaiškinimas dėl klasterių veiklos

IA „InoLink“ projekto įgyvendinimą perėmė iš MITA, kuri veikė prieš inovacijų reformos įgyvendinimą, tačiau klasterių stebėsenos funkcija jai nepriskirta. IA teigimu, ji neatlieka atskiro ar sistemingo klasterių veiklos vertinimo, kadangi projektas „Inovacijų tinklaveikos skatinimas ir plėtra (InoLink)“, pagal kurį buvo vykdomos klasterių stiprinimo veiklos, yra pasibaigęs ir nėra tęstinis. IA teigia, kad šiuo metu nėra numatyta naujų veiklų ar priemonių, tiesiogiai orientuotų į klasterių plėtros politikos įgyvendinimą pagal Lietuvos klasterių koncepciją.

78. Nagrinėdami, ar klasterių veikla vertinama, ar teikiami pasiūlymai veiklos tobulinimui yra įgyvendinami¹⁰⁴, nustatėme, kad už Lietuvos klasterių plėtros koncepcijos įgyvendinimą atsakinga EIM¹⁰⁵, tačiau koncepcijoje nedetalizuotas jos įgyvendinimo mechanizmas, klasterių veiklos stebėsenos ir vertinimo periodiškumas, nenurodyti stebėsenos rodikliai ir duomenų teikimo tvarka, stebėsenos funkcija jokiai institucijai nepriskirta, todėl nesudarytos sąlygos sistemingai vertinti klasterių veiklos rezultatų ir jų tendencijų.
79. Nors klasterių plėtros stebėseną nevykdoma, kuriamos finansavimo priemonės, skirtos klasteriams. 2024 m. pradėjo veikti finansavimo priemonė „Inoklaster“, skirta aukšta

¹⁰² Ekonomikos ir inovacijų ministro 2014-02-27 įsakymu Nr. 4-131 patvirtinta Lietuvos klasterių plėtros koncepcija, 17, 30 p.

¹⁰³ Ten pat, 34 p.

¹⁰⁴ Technologijų ir inovacijų įstatymas, 16 str., Strateginio valdymo įstatymas 4 str., ES fondų bendrosios taisyklės (2021–2027 m.). Prieiga per internetą: <https://eur-lex.europa.eu/LT/legal-content/summary/common-rules-on-eu-funds-2021-2027.html> (žiūrėta 2025-08-13).

¹⁰⁵ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2014-02-27 įsakymu Nr. 4-131 patvirtinta Lietuvos klasterių plėtros koncepcija, 34 p.

pridėtine verte paremtų brandžių klasterių augimui, bendrų strategijų ir produktų kūrimui, dalyvavimui tarptautinėse programose, įsitraukimui rengiant Baltijos jūros regiono, kitų tarptautinių MTEPI projektus ir dalyvaujant juose. Priemonei numatytas 7 mln. Eur finansavimas, tačiau iš jo sutarčių pasirašyta už 51 proc. IA nevertino finansavimo nepanaudojimo priežasčių, pasiūlymų dėl pinigų perskirstymo neteikė. Tai rodo, kad yra iniciatyvų klasterių srityje, tačiau nesant nuolatinio klasterių politikos įgyvendinimo modelio vystymo, stebėsenos ir grįžtamojo ryšio technologijų ir inovacijų politikos formuotojams, nėra galimybių įvertinti taikomų priemonių veiksmingumo ir laiku priimti sprendimų dėl klasterių plėtros.

3.4. Nestebima verslo inkubatoriuose teikiamos pagalbos pradedančiajam verslui nauda

80. Verslo inkubatorių tikslas – teikiant viešąsias paslaugas verslui, sumažinti verslą pradedančių įmonių veiklos riziką ir padėti joms įsitvirtinti rinkoje, skatinti smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų veiklos plėtrą¹⁰⁶. Verslo inkubatorius turi telkti verslą pradedančias įmones jam nuosavybės teise priklausančiose ar kitu teisiniu pagrindu valdomose ir naudojamose patalpose.
81. Nagrinėdami, ar (ir kaip) stebima verslo inkubatorių veikla, kokie priimami su tuo susiję sprendimai¹⁰⁷, nustatėme, kad EIM neturi informacijos, kiek Lietuvoje veikia verslo inkubatorių, 2022–2025 m. nevertino jų veiklos rezultatų, nepriėmė sprendimų dėl jų veiklos tobulinimo. EIM stebi tik vieną Europos kosmoso agentūros verslo inkubatorių (ESA BIC Lithuania), vadovaudamasi Europos kosmoso agentūros reikalavimais. Šis inkubatorius teikia Europos kosmoso agentūrai kasmetinę ataskaitą apie veiklų rezultatus.
82. Nustatėme, kad tik viena iš 174 finansavimo priemonių, taikytų 2022–2025 m. I pusm., buvo nukreipta į preakceleravimo programų kūrimą ir vystymą, smulkaus ir vidutinio verslo inkubavimo ir plėtros vykdymą, verslo inkubatorių ir „Spiečiaus“ potencialą, konsultacijų teikimą – „Verslo pradžia“¹⁰⁸. Priemonei numatyta 3,8 mln. Eur, sutarta dėl 65 proc. šio biudžeto.
83. Nesant duomenų apie visų verslo inkubatorių veiklą, jos rezultatus, nevykdant veiklos stebėsenos, nesudaromos sąlygos vertinti verslo inkubatoriams teikiamų priemonių poveikio, inkubatorių teikiamų paslaugų naudos ir poveikio, priimti sprendimų dėl atitinkamos politikos formavimo ar finansavimo korekcijų.

3.5. Startuoliai prisideda prie inovacijų sistemos plėtros

84. Europoje Lietuva yra giriamą dėl skiriamo dėmesio remiant startuolių veiklą¹⁰⁹. Startuolis – didelį ir inovacijomis grindžiamą verslo plėtros potencialą turinti labai maža ar maža

¹⁰⁶ Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, 2 str. 24 p.

¹⁰⁷ Technologijų ir inovacijų įstatymas, 16 str., Strateginio valdymo įstatymas 4 str., ES fondų bendrosios taisyklės (2021–2027 m.). Prieiga per internetą: <https://eur-lex.europa.eu/LT/legal-content/summary/common-rules-on-eu-funds-2021-2027.html> (žiūrėta 2025-08-13).

¹⁰⁸ Nr. 02-024-K.

¹⁰⁹ Europos Komisija pabrėžia, kad Lietuvoje sukurta startuoliams palanki aplinka, o nuo 2023 m. Lietuvoje fiksuojamas sparčiausias startuolių augimas Baltijos regione (2023–2025 m. šalies ataskaitos).

įmonė, Juridinių asmenų registre registruota ne ilgiau kaip 5 metus arba, jeigu vykdo mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, – ne ilgiau kaip 10 metų¹¹⁰. Finansavimo priemonių startuoliams pasiūla Lietuvoje yra didelė, taikomos įvairios kitos skatinimo priemonės (pvz., mokesčių lengvatos, konsultacinės paslaugos, prieiga prie inovacijų infrastruktūros).

85. Nustatėme, kad 2022–2025 m. I pusm. 97 (iš 172) priemonėmis gali pasinaudoti startuoliai, nes jų aprašuose nurodytas galimas paramos gavėjas (projektų vykdytojas ar partneris) – privatus asmuo; šių priemonių biudžetas – 2 523,5 mln. Eur: 18 priemonių paramos gavėjai gali būti tik startuoliai (numatyta 117,1 mln. Eur), 37 – maža ar vidutinė įmonė (ir startuolis) (793,7 mln. Eur) (16 priedas).
86. Startuolių ekosistemos plėtros stebėseną atlieka IA, kasmet vertindama startuolių veiklą, EIM atsakinga už šių procesų koordinavimą ir Lietuvos startuolių ekosistemos plėtros koncepcijos įgyvendinimą¹¹¹. IA duomenimis, Lietuvoje stebimas 13 proc. startuolių augimas: 2022 m. pabaigoje veiklą vykdė 1 088, 2025 m. pabaigoje – 1 230 startuolių. Nustatėme, kad Lietuvos startuolių ekosistemos 2022–2024 m. apžvalgoje¹¹² nėra startuolių pardavimo, prekių (ar) paslaugų eksporto, pritrauktų investicijų rodiklių¹¹³ ir jų palyginimo su siektiniais dydžiais, nepateikiamas vertinimas, ar bus pasiekti koncepcijoje nustatyti 2028–2030 m. tikslai. Pateikiami pagrindiniai ekosistemos rodikliai (pvz., ekosistemos vertė, rizikos kapitalo ir angelų investicijos, bendros augimo tendencijos), apžvelgiama investicinė, teisinė ir institucinė aplinka. Tai leidžia konstatuoti, kad startuolių ekosistema yra stebima, tačiau stebėsenos rezultatai neparodo startuolių tikrosios pridėtinės vertės.
87. Vertindama startuolius ir jų pasiekimus, IA vadovaujasi ne Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nustatyta startuolio sąvoka, o koncepcijoje pateikta (startuoliams priskiriamos ne tik didelį ir inovacijomis grindžiamą verslo plėtros potencialą turinčios labai mažos ar mažos įmonės, Juridinių asmenų registre registruotos ne ilgiau kaip 5 metus (tai apibrėžta įstatyme), bet ir kitos įmonės, turinčios didelį ir inovacijomis grindžiamą verslo plėtros potencialą, neatsižvelgiant į jų dydį ar veiklos trukmę)¹¹⁴. Vertindami mūsų šalies startuolių mastą, išanalizavę „Unicorns Lietuva“¹¹⁵ duomenų bazės ir startuolių registracijos Juridinių asmenų registre duomenis¹¹⁶, nustatėme, kad 7 iš 10 didžiausių startuolių yra registruoti anksčiau nei prieš 5 metus (17 priedas).

Inovacijų agentūros paaiškinimas dėl startuolių statistikos

Mūsų tikslas – visapusiškai reprezentuoti Lietuvos inovacijų ir startuolių ekosistemą, todėl duomenų bazėje išlaikome tiek aktyvius startuolius, tiek jau paaugusius ar išaugusius iš tradicinio startuolio apibrėžimo, įskaitant ir vieneragius. Jei pašalintume įmones, kurios pagal įmonės veiklos trukmę peržengė formalius kriterijus, būtų iškreiptas ekosistemos masto ir brandos vaizdas, taip pat nebūtų galimybės analizuoti ilgalaikių tendencijų. Tokia praktika taikoma visose tarptautinėse duomenų bazėse ir praktikose.

¹¹⁰ Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, 2 str. 17 d.

¹¹¹ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-06-08 įsakymu Nr. 4-816 patvirtinta „Lietuvos startuolių ekosistemos plėtros koncepcija, 29–31, 34 p.

¹¹² Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ataskaita „The Lithuanian Startup Ecosystem 2022–2024 m.“.

¹¹³ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-06-08 įsakymu Nr. 4-816 „patvirtinta Lietuvos startuolių ekosistemos plėtros koncepcija, 32 p.

¹¹⁴ Ten pat, 4.1 p.

¹¹⁵ [3x didesnė Lietuvos startuolių ekosistema | Unicorns](#)

¹¹⁶ 2026-01-20 duomenys.

88. XX Vyriausybės programoje numatyta parama startuolių ekosistemos vystymuisi ir plėtrai¹¹⁷, šios programos įgyvendinimo plane suplanuotas startuolių skatinimo politikos reglamentavimo pakeitimas, siekiant nuoseklios startuolių ir proveržio technologijų vystymo ir augimo ekosistemos (2028 m. I ketv.), ir duomenų apie mokesčių sistemos poveikį startuoliams surinkimas (2028 m. III ketv.)¹¹⁸. EIM strateginiuose veiklos planuose numatytas vykdomų finansavimo priemonių pritaikymas startuoliams¹¹⁹.
89. Europos Komisija pažymi¹²⁰, kad be nuoseklios startuolių stebėsenos, poreikio vertinimo ir rezultatų pavertimo veiksmais, net ir didelės apimties finansavimas nesukuria norimo ekonominio poveikio. Todėl reikia sistemingai vertinti inovacijų finansavimo priemonių paklausą, būtina diferencijuoti paramos formas pagal įmonių brandą. Be strateginės koordinacijos inovacijų politika lieka fragmentiška.

4. FINANSAVIMO PRIEMONĖS NEVALDOMOS TAIP, KAD BŪTŲ PASIEKTAS LAUKIAMAS REZULTATAS

90. EBPO pabrėžia, kad inovacijų ir MTEPI rėmimo priemonės turi būti grindžiamos aiškiai apibrėžta valstybės intervencijos logika, diferencijuojant paramos formas pagal įmonių riziką, gebėjimus ir MTEPI veiklos pobūdį, taip pat vertinant alternatyvius politikos instrumentus (pvz., dotacijas, mokesčių lengvatas, finansines priemones), siekiant užtikrinti ekonomišką ir tikslingą viešųjų pinigų panaudojimą. Be to, turi būti vertinamas priemonių poveikis, kuris leidžia įvertinti taikomų instrumentų efektyvumą ir veiksmingumą, palyginti skirtingų priemonių rezultatus bei užtikrinti ekonomišką viešųjų pinigų panaudojimą¹²¹.

4.1. Finansavimo priemonių pagrindimas ir joms skirtas finansavimo panaudojimas turi trūkumų

91. Nepaisant aplinkybės, kad Lietuvoje subsidijoms ir dotacijoms nėra privaloma rengti pagrindimo dokumentų (tai privaloma finansinėms priemonėms – teikiamoms paskoloms, garantijoms, rizikos kapitalo priemonėms), vertinome, kaip atrinktos finansavimo priemonės grindžiamos bendro pobūdžio strateginiuose dokumentuose, *ex ante* vertinimuose, atsakingų ministerijų pateiktuose dokumentuose ar paaiškinimuose, kaip panaudojamas joms skirtas finansavimas, ir sprendimų dėl nepanaudoto finansavimo pagrįstumą.

¹¹⁷ Seimo 2025-09-25 nutarimu Nr. XV-439 patvirtinta Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, 64 ir 81 p.

¹¹⁸ Vyriausybės 2025-12-10 nutarimu Nr. 895 patvirtintas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas, 1.1.2 ir 1.1.11 p.

¹¹⁹ 2023–2025 m., 2024–2026 m., 2025–2027 m. EIM strateginiai veiklos planai.

¹²⁰ EK tarnybų 2025-05-28 darbo dokumentas, pridedamas prie EK komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui, ES startuolių ir besiplečiančių įmonių strategija „Pasirinkite Europą pradžiai ir plėtrai“. Prieiga per internetą: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex%3A52025SC0138> (žiūrėta 2026-01-05).

¹²¹ EBPO. Inovacijų strategija: pradedame sparčiai artėti prie rytojaus, 2010 m. Dokumente pateikiami plataus masto inovacijų politikos formavimo principai atsižvelgiant į naujausius tyrimus ir duomenis. Prieiga per internetą: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2010/05/the-oecd-innovation-strategy_g1ghcb7c/9789264083479-en.pdf [žiūrėta 2026-03-09].

92. Lietuvoje 2022–2025 m. I pusm. taikytos 174 finansavimo priemonės, skirtos tiesiogiai ir netiesiogiai skatinti verslą kurti ir diegti inovacijas: 53 priemonės administravo IA, 105 – CPVA, 11 – ILTE, 5 – LMT. Iš jų vertinimui ir analizei atrinkome 30 priemonių, joms skirtas finansavimas – 1 689,6 mln. Eur (56 proc. visų inovacijoms skirtų priemonių finansavimo) (5 priedas).

79 proc. vertintų finansavimo priemonių trūksta pagrindimo

93. Nustatėme, kad iš 28 (2 šiuo aspektu nevertintos¹²²) vertintų priemonių (18 priedas):

- ✓ 6 priemonių¹²³ pagrindimo dokumentuose įžvelgiamas poreikio vertinimo nagrinėjimas prieš jas patvirtinant;
- ✓ 7 priemonėse¹²⁴ dokumentuotas alternatyvų svarstymas;
- ✓ 3 priemonėse¹²⁵ pateikti analitiniai argumentai, pagrindžiantys skirtingų sąlygų taikymą, o likusiose apsiribota formaliu paramos gavėjų apibrėžimu;
- ✓ 3 priemonių¹²⁶ poreikis nepagrįstas.

Visose 28 priemonėse nurodomas ryšys su NPP ar kitais strateginiais dokumentais, tačiau trūksta ryšio tarp identifikuojamos problemos, pasirinktos finansavimo priemonės ir siekiamų rezultatų – tik 6 priemonėse šis susiejimas papildytas pasirinkto sprendimo paaiškinimu.

94. Pasibaigus priemonių taikymo laikotarpiui, ministerijos nevertina jų poveikio. Vykdydama Viešųjų finansų valdymo programą, 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane FM numatė atlikti ES fondų ir kitų finansavimo šaltinių investicijų efektyvumo ir poveikio vertinimą. Tuo metu atliktas 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų programų vertinimas¹²⁷ rodo, kad planuojant finansavimo priemones ne visada tinkamai įvertinamas jų poreikis ir įgyvendinimo prielaidos, todėl dalis rodiklių nepasiekiami, projektų skaičius būna mažesnis nei planuota, o intervencijų poveikis apsiriboja pavieniais projektais. Be to, sukuriama rezultatai ne visada atspindi stebėsenos rodikliuose, todėl sudėtinga objektyviai įvertinti priemonių efektyvumą. 2021–2027 m.

¹²² Nevertintas dviejų atrinktų LMT priemonių vykdymas – Europos partnerystės, ERA-NET, taip pat kitoms koordinavimui priskiriama priemonė „EP PerMed“ (angl. European Partnership for Personalised Medicine) ir „Eurostars 3“. Šių priemonių paraiškų vertinimą atlieka ir sprendimus dėl finansavimo priima atitinkami tarptautinių programų „Europos horizontas“ ir „Eureka“ komitetai.

¹²³ „InoPažanga“ (Nr. 02-019-K), „InoBranda“ (Nr. 02-020-K), „Dvišalio bendradarbiavimo programų MTEPI projektų finansavimas (kvietimas su Izraeliu)“ (Nr. 05-07-12.2.1.K), „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“ (Nr. 02-002-P), „Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą“ (Nr. 02-032-P), „Pritraukti tarptautinį akceleratorių“ (Nr. 02-010-P).

¹²⁴ „InoPažanga“ (Nr. 02-019-K), „InoBranda“ (Nr. 02-020-K), „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“ (Nr. 02-002-P), „Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą“ (Nr. 02-032-P), finansinės priemonės „Perspektyva“, „Pokyti“, „Milijardas verslui“.

¹²⁵ „Gynybos inovaciniai čekiai“ (Nr. 05-08-20.1.1.1.K), „Gynybos inovaciniai čekiai 2“ (Nr. 05-08-20.2.1.K), „Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus“ (Nr. 02-018-K).

¹²⁶ „KKI akceleravimo veikla“ (Nr. 06-012-P), „Preakceleravimas ir mentorystė“ (Nr. 10-070-P), „Parama mokslo ir MVĮ projektams, gavusiems Europos Komisijos kokybės ženklą, ir Marie Skłodowskos-Curie veiklos, Europos mokslo tarybos, pažangos sklaidos tyrimų erdvės teigiamai įvertintiems, tačiau dėl lėšų trūkumo negavusiems Europos Komisijos finansavimo, projektams“ (Nr. 10-036-T).

¹²⁷ FM užsakyму 2025 m. UAB „BGI Consulting“ atliktas 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų programų galutinis vertinimas. Prieiga per internetą: https://cpva.lt/wp-content/uploads/2025/06/NOREEE_galutine-vertinimo-ataskaita.pdf (žiūrėta 2026-03-19).

Europos Sąjungos fondų investicijų programos įgyvendinimo tarpinis vertinimas¹²⁸ parodė, kad intervencijų rezultatų rodikliai yra netinkami, nepakankami, trūksta intervencijų logikos ir suderinamumo. Vertinimas atskleidžia, kad vis dar trūksta duomenų priemonių veiksmingumui ir poveikiui vertinti. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valdymo sričių gynybos ir saugumo pramonės vertinimas¹²⁹, kuris taip pat apėmė inovacinės veiklos skatinimo veiklas, atskleidžia, kad stebėsenos duomenys rodo vykdomų veiklų rezultatyvumą, tačiau faktinį rezultatų pasiekimą ir veiklų efektyvumą, pasibaigus jų įgyvendinimui, reikės vertinti pakartotinai. Nepriklausomų vertintojų atlikta intervencijų analizė atkreipia dėmesį į poreikį stiprinti paramą ankstyvosios technologinės plėtros stadijoms, prototipų testavimo infrastruktūrą bei komercializavimo grandį. Tai rodo, kad vertinant inovacijų politiką reikšminga analizuoti ne pavienes priemones, o jų gebėjimą kartu užtikrinti nuoseklų inovacijų vystymo kelią nuo tyrimų iki rinkos.

Nepanaudota 60 proc. vertintoms finansavimo priemonėms numatyto finansavimo

95. Sėkmingą finansavimo priemonės įgyvendinimą lemia priemonės paklausa. Nagrinėjome, ar finansavimo priemonėje paskirstomų pinigų lygis siekia ne mažiau kaip 90 proc. per planuotą priemonės įgyvendinimo laikotarpį. Vertindami 28 paramos priemonių įgyvendinimą¹³⁰ nustatėme, kad 15 priemonių (53 proc.) skirtas finansavimas, paskirstytas projektams, siekia nuo 0 iki 86 proc. priemonei skirto finansavimo (19 priedas). Iš 28 priemonėms skirtų 1 683,5 mln. Eur nepanaudota 1 006,6 mln. Eur (60 proc.)¹³¹.
96. Priemonės administruojančios įstaigos nurodė 9 iš 15 paramos priemonių finansavimo nepanaudojimo priežastis, dėl 2 iš jų buvo dokumentuoti administratoriaus ILTE siūlymai („Pokyti“ ir „Perspektyva“).

Administratorių paaiškinimai dėl nepanaudotų pinigų

- ✓ IA: priemonių „Verslo pradžia“ (Nr. 02-024-K) ir „Startuolis“ (Nr. 02-025-K) specifiškumas ir griežti reikalavimai pareiškėjams bei partneriams lėmė mažesnę šių priemonių paklausą, o priemonė „Dvišalio bendradarbiavimo programų MTEPI projektų finansavimas (kvietimas su Izraeliu)“ (Nr. 05-07-12.2.1.K) nepanaudotas visa apimtimi dėl kitos šalies (Izraelio) apsisprendimo įgyvendinti tik vieną iš dviejų numatytų projektų. IA nurodė dėl šių atvejų informavusi EIM, tačiau tai įrodančių dokumentų nepateikė.
- ✓ CPVA: nepanaudotas priemonių „Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą GameTech srityje“ (Nr. 02-113-J-0001-J02) ir „Vykdyti startuolių inkubavimo veiklas Europos kosmoso agentūros verslo inkubavimo centre“ (Nr. 02-010-P)

¹²⁸ FM užsakymu 2025 m. UAB „BGI Consulting“ atliktas 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos įgyvendinimo tarpinio vertinimas. Prieiga per internetą: <https://esinvesticijos.lt/uploads/documents/docs/2025-07/7831cfc4972eed79612dbeff0374f98dcb1f3ae9555bc0e3b893001950686f4a.pdf> (žiūrėta 2026-06-12).

¹²⁹ EIM užsakymu 2026 m. UAB „BGI Consulting“ atliktas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valdymo sričių gynybos ir saugumo pramonės vertinimas. Prieiga per internetą: <https://esinvesticijos.lt/uploads/documents/docs/2026-06/002fbcfeadb279fed61c2cd19b486e26bd4e5c37cf016afa82fb1b68ad36eaf0.pdf> (žiūrėta 2026-06-29).

¹³⁰ Nevertintas dviejų atrinktų LMT priemonių vykdymas – Europos partnerystės, ERA-NET, taip pat kitoms koordinavimo veikloms priskiriama priemonė „EP PerMed“ (angl. *European Partnership for Personalised Medicine*) ir „Eurostars 3“, kurias įgyvendinant 2022–2025 m. II pusm. su projektų vykdytojais iš Lietuvos pasirašytos 3 sutartys atitinkamai dėl 0,4 mln. Eur finansavimo ir 20 sutarčių dėl 4,7 mln. Eur finansavimo. Šių priemonių paraiškų vertinimas organizuojamas tarptautiniu lygiu pagal programų „Europos horizontas“ ir „Eureka“ procedūras, o sprendimai dėl finansavimo priimami atitinkamų tarptautinių programų komitetuose, dalyvaujant nacionalinėms institucijoms.

¹³¹ 2025-08-20 duomenys.

finansavimas yra sutaupyti pinigai, skirti PVM kompensuoti, o priemonėms „Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą“ (Nr. 02-032-P) ir „Pritraukti tarptautinį akceleratorių“ (Nr. 02-028-P) nepanaudotas finansavimas atsirado dėl partnerių pasitraukimo ir sutarčių nutraukimo, taip pat dėl faktinės tarptautinio pirkimo vertės sumažėjimo. CPVA nesiūlė perskirstyti šių priemonių nepanaudotų likučių, o EIM informavo, kad perskirstymui taikomas apribojimas.

- ✓ ILTE: dėl finansinės priemonės „Milijardas verslui“, atsižvelgiant į esamų ir prognozuojamų paraiškų srautą bei pasirašomų sutarčių kieki, poreikio keisti priemonei skirtą finansavimo nėra (vertinimui pateiktos paraiškos apima priemonei skirtą nepanaudotą finansavimo dalį).

97. Ministerijos nurodė 7 iš 15 paramos priemonių galimas nepanaudotų pinigų neperskirstymo priežastis.

Ministerijų paaiškinimai dėl neperskirstytų pinigų

- ✓ EIM: 5 atvejais perskirstymas yra apribotas, nes remiamos veiklos įgyvendinamos EGADP pinigais. Vadovaujantis FM 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“, projekto pinigai nėra laikomi sutaupytais tol, kol nėra pasiekti projekto rodikliai ir galutiniai įsipareigojimai, t. y. galutinis pinigų panaudojimo įvertinimas gali būti atliekamas tik įgyvendinus rodiklius.
- ✓ ŠMSM 2 atvejais pateikė informaciją apie vėlesnius priemonių finansavimo pakeitimus, tačiau nepateikė dokumentų, pagrindžiančių pakeitimų sprendimus.

98. Esama situacija rodo poreikį stiprinti finansavimo priemonių planavimą ir stebėseną. Siekiant efektyvaus pinigų panaudojimo, būtina užtikrinti, kad priemonės būtų rengiamos remiantis realia paklausos analize, aiškiai apibrėžtais rodikliais ir rizikų vertinimu, o jų įgyvendinimo eiga – nuosekliai stebima. Taip pat būtina sudaryti sąlygas operatyviai priimti sprendimus dėl nepanaudotų pinigų perskirstymo, pagrindžiant juos patikimais duomenimis. Nenustačius aiškaus finansavimo priemonių poreikio ir jų rezultatų vertinimo mechanizmo, sudaromos prielaidos finansuoti instrumentus, kurių paklausa ribota.

4.2. Ne visais atvejais projektų įgyvendinimo rezultatai siejami su projektų atrankos kriterijais

20 proc. vertintų finansavimo priemonių yra nepagrįstų atrankos kriterijų

99. Visi projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyti reikalavimai turi būti skaidrūs, atitikti horizontaliuosius principus ir atitinkamas Chartijos nuostatas, taikomus ES reikalavimus dėl valstybės pagalbos ir kitus projektų atrankos, įgyvendinimo ir tęstinumo reikalavimus¹³². Vertindami, ar visų 30 atrinktų priemonių finansavimo dokumentuose (projektų finansavimo sąlygų aprašuose, finansinių priemonių aprašymuose, schemose ir kt.) nustatyti pagrįsti ir (ar) pamatuojami paraiškų vertinimo kriterijai, nustatėme:

- ✓ Dėl kriterijų, orientuotų į praeitį, t. y. aspektų, kuriuos pareiškėjas turi atitikti paraiškos

¹³² Finansų ministro 2023-07-04 įsakymu Nr. 1K-257 patvirtintos Projektų, finansuojamų valstybės biudžeto lėšomis, administravimo ir finansavimo taisyklės, 18 p., finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 patvirtintos 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklės, 100 p.

teikimo metu (pvz., pareiškėjo patirtis, finansinė būklė ir pan.). 6-iose priemonėse¹³³ yra 7 atrankos kriterijai, kuriuose nustatytų reikalavimų (pvz., atliktų veiklų skaičius, pareiškėjo grupės narių skaičius ir reikalaujama jų patirtis, pajamų konkrečiame sektoriuje dydis) prigimties EIM negalėjo pagrįsti (20 priedas). EIM teigimu, minėti kriterijai nustatyti atsižvelgiant į 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų finansavimo laikotarpio ir IA patirtį. Tačiau šios institucijos neatliko tyrimų ar analizės, ar taikyta patirtis vis dar aktuali ir neriboja pareiškėjų galimybės gauti finansavimą.

Dėl naujai formuojamų 2 priemonių¹³⁴ IA nurodė, kad jų specifiškumas ir griežti reikalavimai pareiškėjams bei partneriams lėmė mažesnę šių priemonių paklausą, dėl 1 priemonės¹³⁵, kuri formuota pagal 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų finansavimo laikotarpio patirtį, nurodyta, kad pagal kvietimą gautų projektų įgyvendinimo planų prašomo finansavimo suma nesiekė kvietimo sumos. Taigi nepagrįsti kriterijai galėjo lemti mažesnį priemonės populiarumą ir jai skirtą finansavimo nepanaudojimą.

- ✓ Dėl kriterijų, orientuotų į ateitį, kurie susieti su siektina stebėsenos rodiklio reikšme (pvz., planuojamos sukurti darbo vietos, pajamų augimas ir pan.)¹³⁶. Peržiūrėję atrinktų priemonių projektus nustatėme, kad visų projektų sutartyse nustatyti stebėsenos rodikliai buvo susieti su projektų atrankos kriterijais, orientuotais į ateitį. Taip pat visose sutartyse nurodyta, kad nepasiekus sutartyje nurodytų stebėsenos rodiklių, taikomos nustatytos poveikio priemonės¹³⁷.
- ✓ Dėl kriterijų, susijusių su kuriamo produkto savybėmis (pvz., pasiektas aukštesnis technologinės parengties lygis, produkto naujumo lygis, patobulintos produkto savybės: mažesnis žaliavų kiekis, naudojama mažiau cheminių medžiagų ir pan.). Patikrinę 30 baigtų įgyvendinti projektų nustatėme, kad IA nevertino, ar 10 projektų, finansuotų priemonės „Gynybos inovaciniai čekiai“ pinigais, sukurti produktai turėjo savybių, už kurias paraiškų vertinimo metu projektams buvo skirti balai.

100. Paraiškų (projektų įgyvendinimo planų) vertinimo terminai priklauso nuo priemonės finansavimo šaltinio (ES struktūrinių fondų, EGADP, valstybės biudžeto, „Europos horizonto“ ir kt.) ir projektų atrankos būdo (planavimas, konkursas, tęstinis). Vertindami, kaip IA, CPVA, ILTE, LMT laikosi terminų, ar jų neviršija daugiau kaip 3 d. d., atlikę 30 atrinktų priemonių gautų paraiškų vertinimą, neatitikimų nenustatėme.

101. Vertindami, kaip taikomas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas (išskyrus finansines priemones¹³⁸), nustatėme, kad 26-iose priemonėse numatytas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas, 1 priemonėje („EP PerMed“) – nenumatytas (21 priedas). LMT, administruojanti „EP PerMed“ projektus Lietuvoje, nurodė, kad ši programa iš dalies finansuojama „Europos horizonto“ pinigais (kita dalis – valstybės biudžeto pinigais), todėl jai netaikomas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas. Vis dėlto nustatėme, kad kitoje LMT administruojamoje programoje

¹³³ „InoKlaster“ Nr. 02-046-K, „Startuolis“ Nr. 02-025-K, „Expo klasteris“ Nr. 02-026-K, „Verslo pradžia“ Nr. 02-024-K, „InoPažanga“ Nr. 02-019-K, „InoBranda“ Nr. 02-020-K.

¹³⁴ „Startuolis“ Nr. 02-025-K, „Verslo pradžia“ Nr. 02-024-K.

¹³⁵ „InoKlaster“ Nr. 02-046-K.

¹³⁶ Finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 patvirtintos 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklės, 99.10 p.

¹³⁷ Ten pat.

¹³⁸ 3 iš 30 atrinktų priemonių – finansinės priemonės, kurioms netaikomas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas, todėl šiuo aspektu finansinių priemonių nevertiname.

(„Eurostars 3“), kuri taip pat finansuojama iš „Europos horizonto“ ir valstybės biudžeto, tai numatyta. Tiek „EP PerMed“, tiek ir „Eurostars 3“ programų pinigais finansuojamos ir komandiruočių išlaidos, kurių kompensavimui parengtas Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių nustatymo tyrimas „Kelionių į užsienį išlaidų fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas“¹³⁹.

Projektuose netaikant supaprastinto išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo, didinama administracinė našta pareiškėjams, nes reikalaujama pateikti visus išlaidas pagrindžiančius dokumentus.

Inovacijų agentūra nevertina sukurtų produktų atitikties nustatytiems reikalavimams

102. Įgyvendinant projektus, kuriuos remia valstybė, svarbi sukurta pridėtinė vertė, todėl vertinome, ar agentūros įsitikina, kad projektų įgyvendinimo metu planuoti rezultatai buvo pasiekti, o jų nepasiekus, ar taikė poveikio priemones¹⁴⁰. Iš 30 atrinktų priemonių 7-iose 2022–2025 m. I pusm. buvo baigti įgyvendinti 177 projektai. Iš jų patikrinę 30 projektų¹⁴¹, nustatėme, kad visais atvejais agentūros, patvirtinusios projektų rezultatus, neatitikimų nenustatė, atitinkamai netaikė ir poveikio priemonių.
103. Peržiūrėję 30 atrinktų projektų rezultatus nustatėme, kad 10 projektų jų įgyvendinimo pabaigoje IA nevertino, ar šių projektų pinigais sukurti produktai atitiko reikalavimus, už kuriuos paraiškų vertinimo metu jiems buvo skirti balai¹⁴². Visi šie 10 projektų finansuoti priemonės „Gynybos inovaciniai čekiai“ pinigais, bendra projektų vertė – 279,8 tūkst. Eur.

Priemonės „Gynybos inovaciniai čekiai“ projektų vertinimas ir IA bei EIM komentarai

IA ir EIM nurodė, kad projekto atitiktis atrankos kriterijams, už kuriuos projektui skiriami balai, buvo vertinama tik paraiškos vertinimo metu. Pakartotinis šių kriterijų vertinimas projekto įgyvendinimo pabaigoje neatliktas.

Pakartotinis vertinimas nenumatytas ir priemonės „Gynybos inovaciniai čekiai“ apraše¹⁴³. EIM nurodė, kad priemonė „Gynybos inovaciniai čekiai“ buvo sėkminga, gauta daugiau paraiškų nei buvo suplanuotas finansavimas, todėl buvo paskelbtas antras kvietimas teikti paraiškas pagal priemonę „Gynybos inovaciniai čekiai 2“.

Tačiau šio kvietimo apraše jau nustatyta, kad jei projektas paraiškos vertinimo metu neatitinka nors vieno iš dviejų kriterijų (atitiktis gynybos inovacijų prioritetams arba produkto, paslaugos arba technologijos naujumas ir (ar) inovatyvumas), paraiška atmetama ir vertinimas nėra tęsiamas. Tokių nuostatų įtvirtinimas parodo atrankos kriterijų svarbą. Tačiau, kaip ir pirmojo kvietimo apraše, šiame apraše nenustatytas įpareigojimas projekto įgyvendinimo pabaigoje įvertinti, ar projekto pinigais sukurtas produktas atitinka reikalavimus, už kuriuos paraiškos

¹³⁹ 2023-04-21 patvirtintas Europos socialinio fondo agentūros.

¹⁴⁰ Finansų ministro 2023-07-04 įsakymu Nr. 1K-257 patvirtintos Projektų, finansuojamų valstybės biudžeto lėšomis, administravimo ir finansavimo taisyklės, 169 p. ir Finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 patvirtintos 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklės, 141 p.

¹⁴¹ Tikrinti visi IA, ILTE ir LMT administruoti projektai, iš CPVA administruotų projektų daryta atranka dėl didelio projektų kiekio.

¹⁴² Produktas, paslauga arba technologija paremta naujais technologiniais sprendimais, galinčiais turėti įtakos visos technologijų srities plėtrai; kuriamas produktas paremtas naujausiais mokslinių tyrimų rezultatais, yra naujas ir kur kas geresnis nei alternatyvūs sprendimai rinkoje – skiriami 5 balai; produktas, paslauga arba technologija paremta mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ar inovacinės veiklos rezultatais, inovatyvumas pritaikomas tik projekto vykdytojo veikloje; jis geresnis nei alternatyvūs sprendimai rinkoje – skiriami 3 balai; produktas, paslauga arba technologija nėra nauja ar reikšmingai pagerinta – skiriama 0 balų.

¹⁴³ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2024-05-22 įsakymu Nr. 4-286 patvirtintas Subsidijų, kuriomis siekiama skatinti įmones kurti ir diegti gynybos inovacijas, skyrimo ir administravimo tvarkos aprašas.

vertinimo metu buvo skirti balai. Atkreiptinas dėmesys, kad pirmosios priemonės sėkmė buvo grindžiama ne jos įgyvendinimo metu pasiektais rezultatais, o tuo, kad ji buvo paklausi.

104. Palyginę CPVA, kuri administruoja panašaus pobūdžio projektus, veiksmus, nustatėme, kad projektų įgyvendinimo pabaigoje ji vertino, ar sukurti produktai atitiko kriterijus, už kuriuos jiems buvo skirti balai, nors atitinkamų priemonių aprašuose taip pat nebuvo nustatyti reikalavimai projektų įgyvendinimo pabaigoje atlikti pakartotinį vertinimą.
105. Vertindami, kaip atliekamos sukurtų produktų patikros, nustatėme:
- ✓ 13 (iš 30) projektų atvejais agentūros (CPVA – 8 projektuose, LMT – 5) tikrino projektų pinigais sukurtų produktų dokumentaciją ir atliko patikras projektų vietose. 6 projektų atvejais (IA – 1 projekte, CPVA – 5) patikros vietoje neatliktos pagrindai (pvz., informacija apie sukurtą produktą prieinama viešai, agentūroms suteikti prisijungimai prie testuojamų produktų versijų ir kt.), o 1 projekto atveju (ILTE) patikros vietoje nereikia atlikti¹⁴⁴.
 - ✓ 10 (iš 30) projektų, kuriuos administruoja IA, atvejais patikros vietoje nebuvo atliktos, nes, IA teigimu, tai leidžia priemonės aprašas¹⁴⁵. Vykdytojai projektų įgyvendinimo pabaigoje pateikė IA ataskaitas, kuriose aprašė sukurtus produktus, atliktus bandymus ir kitą susijusią informaciją. IA ir EIM teigimu, pateiktų dokumentų užteko, siekiant įsitikinti, kad produktai buvo sukurti. Tačiau nustatėme, kad 4 iš šių 10 projektų vykdytojai neturi interneto svetainių, o 1 iš jų įsteigė įmonę jau paskelbus kvietimą teikti paraiškas. Jiems skirta maksimali galima paramos suma vienam projektui – po 30 tūkst. Eur (iš viso 120 tūkst. Eur). Apie šių projektų vykdytojų vykdytą veiklą ir projektų pinigais sukurtus produktus informaciją galima rasti tik projektų vykdytojų IA pateiktose ataskaitose. CPVA ir LMT projektų vykdytojai projektų įgyvendinimo pabaigoje taip pat teikė ataskaitas apie sukurtus produktus, tačiau šios agentūros neapsiribojo tik dokumentų patikrinimu ir atliko projektų patikras vietose (fizinės arba nuotoliu).
106. Įvertinę, ar agentūros įsitikina, kad nebuvo pažeisti poprojektinio laikotarpio reikalavimai, o nustačiusios, kad jie buvo pažeisti, ar taikė poveikio priemones¹⁴⁶, nustatėme, kad tęstinumo reikalavimai taikyti 1 LMT administruoto projekto atveju (skirta 290,7 tūkst. Eur). Patikrinę šio projekto vykdytojo svetainėje skelbiamą informaciją apie teikiamas paslaugas, nustatėme, kad projekto vykdytojas siūlo paslaugas, susijusias su projekto įgyvendinimo metu sukurtu produktu. Todėl rizikos dėl tęstinumo reikalavimų pažeidimo nežvelgėme. Kitiems projektams tęstinumo reikalavimai netaikomi pagrindai.
107. Jei pareiškėjas, įgyvendinęs projektą, nepasiekė kriterijų, už kuriuos jam buvo suteikti balai, projektas nebūtų finansuojamas, o jam skirti pinigai būtų skirti kitam projektui. Nepasiekus planuotų rezultatų, turėtų būti įvertinama, ar buvo pagrįstos ir objektyvios priežastys. Jei projekto pinigais kuriamas fizinis produktas (pvz., įranga), neatlikus projekto

¹⁴⁴ 2021-06-24 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienuų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės, 81 str.

¹⁴⁵ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2024-05-22 įsakymu Nr. 4-286 patvirtintas Subsidijų, kuriomis siekiama skatinti įmones kurti ir diegti gynybos inovacijas, skyrimo ir administravimo tvarkos aprašas, 73 p.: agentūra gali neatlikti projekto patikros vietoje, jei galima įsitikinti visų projekto veiklų ar jų rezultatų faktiniu įvykdymu nevykstant į vietą.

¹⁴⁶ Finansų ministro 2023-07-04 įsakymu Nr. 1K-257 patvirtintos Projektų, finansuojamų valstybės biudžeto lėšomis, administravimo ir finansavimo taisyklės, 267 p. ir finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 patvirtintos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, 249 p.

patikros vietoje ir tikrinant tik pateiktus dokumentus, nėra galimybės įsitikinti projekto rezultatų faktiniu įvykdymu ir tinkamu projektui skirtų pinigų panaudojimu.

4.3. Dubliuojamas dokumentų teikimas projektus administruojančioms agentūroms

108. EIM, koordinuodama ES ir Lietuvos geresnio reglamentavimo iniciatyvų, skirtų ūkio subjektų administracinei ir kitai reguliavimo naštai mažinti, teisės aktams supaprastinti, teisinio reguliavimo kokybei ir verslo sąlygoms gerinti, įgyvendinimą, nustato priemones, mažinančias administracinę ir kitą reguliavimo naštą ir skatinančias smulkiojo ir vidutinio verslo ir vidaus prekybos plėtrą¹⁴⁷. EIM kasmet teikia Vyriausybei administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų stebėsenos ataskaitas; 2025 m. administracinė našta ūkio subjektams sumažinta 21 mln. Eur.
109. Vertinome, ar EIM ir ŠMSM buvo suplanavusios ir vykdė bent vieną priemonę (veiklą) administracinės veiklos mažinimui inovacijų skatinimo srityje. ŠMSM nurodė, kad nevykdo jokių priemonių šioje srityje. ŠMSM sudarė Verslui reikalingų sprendimų bei perteklinių reikalavimų šalinimo klausimams nagrinėti ir būtinoms priemonėms parengti darbo grupę¹⁴⁸, kuri informavo¹⁴⁹ Vyriausybės kanceliariją, kad ministerijos funkcijos nėra tiesiogiai susijusios su verslo reguliavimu ar priežiūra, o atlikus analizę dėl padalinių veiklų sąsajų su verslu, neidentifikuota perteklinių reikalavimų verslui.
110. EIM patvirtino¹⁵⁰ planą su priemonėmis (įgyvendinimas – iki 2025 m. IV ketv. pab.), orientuotomis į teisės aktų, standartų keitimą, siekiant supaprastinti reikalavimus verslui ir institucijoms, informacinių sistemų pakeitimus ir (ar) tobulinimus, procesų supaprastinimą ir perteklinių procedūrų atsisakymą. EIM, kaip politikos formuotojai, plane numatytos 2 priemonės, susijusios su verslo aplinkos pagerinimu ir verslui tenkančios administracinės naštos sumažinimu, įvykdytos, administracinė našta sumažinta 458,4 tūkst. Eur.
111. EIM deda pastangas mažindama perteklinę biurokratiją MTEPI srityje ir 2025-12-23 patvirtino¹⁵¹ tarpinstitucinę darbo grupę MTEPI reglamentuojantiems teisės aktams tobulinti. Grupei vadovauja EIM, jai iki 2026-12-31 pavesta:
- ✓ įvertinti MTEPI finansavimą reguliuojančių teisės aktų aktualumą, parengti šių teisės aktų projektų pakeitimus ir inicijuoti jų pakeitimą;
 - ✓ nagrinėti MTEPI finansavimo efektyvumo problemas;
 - ✓ atlikti MTEPI deklaravimo supaprastinimui reikalingų teisės aktų pakeitimų peržiūrą;
 - ✓ pateikti sprendimus dėl MTEPI teisinio reguliavimo keitimo, susijusio su pertekliniais reikalavimais subjektams, siekiantiems vykdyti MTEPI veiklas ir teikti paraiškas pagal MTEPI finansavimo priemones;

¹⁴⁷ Vyriausybės 1998-07-23 nutarimu Nr. 921 patvirtinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatai, 7.6, 14.1 p.

¹⁴⁸ Švietimo mokslo ir sporto ministro 2025-03-21 įsakymas Nr. V-353.

¹⁴⁹ ŠMSM 2025-04-02 raštas Nr. 1s-257.

¹⁵⁰ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2025-06-26 įsakymu Nr. 4-307 patvirtintas „Prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų mažinimo 2025 metais priemonių planas“.

¹⁵¹ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2025-12-23 įsakymas Nr. 4-588 „Dėl Tarpinstitucinės darbo grupės mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir inovacijas reglamentuojantiems teisės aktams tobulinti sudarymo“.

✓ nustatyti kylančių perteklinių reikalavimų šalinimo priemonės.

112. Dvidešimtosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane¹⁵² numatyta priemonė inovacijų srityje – siekiant sumažinti administracinę naštą ir perteklinę biurokratiją subjektams, siekiantiems vykdyti MTEPI veiklas bei dalyvauti MTEPI finansavimo priemonėse, pakeisti MTEPI finansavimą reguliuojančius teisės aktus. Numatytas priemonės įvykdymas – 2026 m. IV ketv.
113. Finansavimo priemonės administruojančios agentūros taiko administracinę naštą mažinančias priemones, tačiau jas vertina skirtingai. IA skaičiuoja administracinės naštos verslui pokytį: 2023 m. administracinė našta sumažinta 10,5 proc., 2024 m. – 14,1 proc.; 2024 m. klientams sutaupyta 3,04 mln. Eur, didžiausią dalį (67 proc.) sudarė sutaupymai paraiškų rengimui ir vertinimui. Pagal EIM patvirtintą planą¹⁵³, IA 2025 m. vykdė 4 priemones, skirtas administracinės naštos mažinimui, iš viso našta sumažinta 646 tūkst. Eur. CPVA matuoja administracinę naštą atskirai įstaigai ir projektų vykdytojams. CPVA administracinė našta sumažinta 2 mln. Eur, projektų vykdytojams – 4,7 mln. Eur. ILTE ir LMT neturi patvirtinusios administracinės naštos mažinimo priemonių ir siektinų rodiklių, pokyčio nematuoja pinigine išraiška. Tačiau abi jos naštą mažina neprašydamos pareiškėjų pateikti tų dokumentų, kuriuos galima rasti valstybės registruose ar kitose viešai prieinamose sistemose, ILTE yra įdiegusi elektroninę paraiškų priėmimo sistemą, stambindama finansines priemones, jose standartizuodama reikalavimus ir sąlygas tiesioginėms paskoloms gauti (22 priedas).
114. Vertinant administracinės naštos mažinimą, tiesioginį ryšį su klientais ir (ar) pareiškėjais turinčiose institucijose taikomi paslaugų kokybės matavimo rodikliai (klientų rekomendavimo lygis NPS¹⁵⁴, klientų pasitenkinimo indeksas CSAT¹⁵⁵, klientų pastangų indeksas CES¹⁵⁶), kurie atitinka gerosios viešojo valdymo praktikos principus. Nustatėme, kad 2025 m. aukščiausias NPS rodiklis buvo ILTE (70), mažiausias – CPVA (43) (22 priedas). LMT šių rodiklių neskaičiavo.
115. Nepaisant to, kad projektus administruojančios agentūros mažina administracinę naštą pareiškėjams, tačiau iš pareiškėjų prašo pateikti dokumentus, kurie anksčiau teikti kitoms valstybės institucijoms¹⁵⁷. Išnagrinėję atrinktų 30 priemonių projektų atrankos dokumentus (projektų finansavimo sąlygų aprašus, schemas), nustatėme, kad 8 priemonėse (7 patvirtintos EIM, 1 – Susisiekimo ministerijos) ministerijos nustatė reikalavimus projektų vykdytojams pateikti agentūroms dokumentus, kurie prieš tai buvo teikti VMI ar VDA. Prašoma pateikti VDA prieš tai teiktą pareiškėjo patirtų MTEP išlaidų ataskaitos kopiją ir dokumento, patvirtinančio MTEP išlaidų ataskaitos pateikimą VDA, kopiją, taip pat VMI prieš tai teiktą metinę pajamų ar pelno mokesčio deklaraciją. Pareiškėjai IA ar CPVA turėjo pateikti šių reikalavimų įgyvendinimą įrodančius dokumentus (23 priedas): agentūrai ir VDA tuos

¹⁵² Vyriausybės 2025-12-10 nutarimu Nr. 895 patvirtintas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas.

¹⁵³ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2025-06-26 įsakymu Nr. 4-307 patvirtintas Prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų mažinimo 2025 metais priemonių planas.

¹⁵⁴ Angl. Net Promoter Score – parodo klientų rekomendacijų tikimybę, augimo potencialą. NPS vertinimo skalė: (nuo -100 iki 100), kur -100-0 – blogai; 0-30 – vidutiniškai; 30-50 – gerai; 50-70 – labai gerai; 70-100 – puikiai.

¹⁵⁵ Angl. Customer Satisfaction Score – parodo klientų pasitenkinimą, skundus, poreikių tenkinimą. Naudojama skalė nuo 1 iki 5, kur 1 – visiškai nepatenkintas, 5 – labai patenkintas.

¹⁵⁶ Angl. Customer Effort Score – parodo klientų pastangų lygį, problemų sprendimo greitį, patirties paprastumą. Naudojama skalė nuo 1 iki 5, kur 1 – labai daug pastangų, 2 – daug pastangų; 3 – vidutiniškai, 4 – mažai pastangų, 5 – labai mažai pastangų.

¹⁵⁷ Administracinės naštos mažinimo įstatymas, 4 str.

pačius dokumentus turėjo pateikti 237 pareiškėjai (papildomai 921 pareiškėjas, jei deklaravo MTEP išlaidas), agentūrai ir VMI – 245 pareiškėjai.

116. VMI ir VDA pateiktų dokumentų prašymas yra administracinė našta pareiškėjui, kadangi tuos pačius dokumentus jis turi teikti kelioms įstaigoms, kurių veikla finansuojama valstybės biudžeto pinigais. Analizuojant priežastis, kodėl agentūros prašo pareiškėjų pateikti šiuos dokumentus, jos nurodė, kad neturi tiesioginės prieigos prie minėtos informacijos. Nustatėme, kad:

- ✓ VDA negali tiesiogiai teikti administruojančioms institucijoms pagal Oficialiosios statistikos programą renkamų MTEP išlaidų ataskaitų, jeigu statistiniai vienetai nėra davę sutikimo dėl šių duomenų perdavimo;
- ✓ tačiau administruojančios institucijos turi pakankamą teisinį pagrindą tiesiogiai gauti duomenis iš VMI.

117. EIM sudaryta darbo grupė¹⁵⁸ pateikė pasiūlymus¹⁵⁹ Perteklinių reikalavimų verslui šalinimo komisijai dėl administracinės naštos mažinimo: visos valstybinės institucijos ir savivaldybės, kurios gali, pačios pasiimtų informaciją ir papildomai iš ūkio subjektų nebeprašytų duomenų, jei jie jau yra valstybiniuose registruose. EIM informavo, kad Viešojo administravimo įstatyme¹⁶⁰ įtvirtinta nuostata, kad viešojo administravimo subjektas gali reikalauti iš asmens tik tokių administraciniam sprendimui priimti reikalingų dokumentų ir (ar) informacijos, kurių nėra informacinėse sistemose, finansuojamose iš valstybės ar savivaldybės biudžeto ir (ar) valstybės pinigų fondų, arba kurie nėra paskelbti viešai.

¹⁵⁸ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2025-03-04 įsakymas Nr. 4-88 „Dėl darbo grupės verslui reikalingų sprendimų bei perteklinių reikalavimų šalinimo klausimams nagrinėti ir būtinoms priemonėms parengti sudarymo“.

¹⁵⁹ 2025-05-08 raštas.

¹⁶⁰ Viešojo administravimo įstatymas, 12 str. 1 d., įsigalioja nuo 2026-07-01.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Laukiamas audito poveikis: įgyvendinus rekomendacijas bus užtikrinama nuosekli inovacijų kūrimo grandinė „nuo idėjos iki rinkos“, suplanuoti ir vykdomi inovacijų finansavimo tęstinumo veiksmai, inovacijų kūrimo ir diegimo skatinimo dalyvių (mokslo ir technologijų parkų, klasterių, verslo inkubatorių, startuolių) veikla bus tobulinama atsižvelgiant į jų veiklos rezultatus, inovacijų skatinimo priemonės bus planuojamos atsižvelgiant į poreikio vertinimą, įgyvendinus inovacijų skatinimo projektus bus pasiekiami planuoti rezultatai, inovacijoms skirtomis mokesčių lengvatomis naudosis daugiau įmonių, bus plačiau taikomi inovatyvūs viešieji pirkimai.

6 lentelė. Rekomendacijų įgyvendinimo planas ir atsakingų šalių siūlomos plano įgyvendinimo priemonės

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
2-asis, 4-asis pagrindiniai audito rezultatai 2022–2025 m. I pusm. inovacijų kūrimui, technologijų plėtrai ir komercializavimui Lietuvoje buvo taikytos 174 finansavimo priemonės, kurių bendra vertė siekė 3 017,1 mln. Eur. Inovacijų finansavimo sistema labiau orientuota į vėlesnius inovacijų kūrimo etapus (sukurtų produktų plėtrai, eksportui numatyta 1 832,8 mln. Eur), o ankstyvosios stadijos (tyrimams numatyta 206,7	Didelės svarbos 1. Siekiant užtikrinti nuoseklų inovacijų skatinimą nuo tyrimų iki rinkos, pereinant nuo pavienių projektų finansavimo prie integruotos inovacijų grandinės modelio, užtikrinti, kad inovacijų finansavimas būtų organizuojamas kaip nuosekli grandinė nuo tyrimų iki produkto pateikimo rinkai, sudarant sąlygas tęstiniam aukštos pridėtinės vertės projektų finansavimui ir pašalinant barjerus tarp skirtingų finansavimo etapų.	Projektų, gavusių finansavimą bent dviejuose nuosekliuose inovacijų grandinės etapuose (nuo MTEP iki komercializavimo), dalis nuo visų finansuotų MTEP projektų, proc.	0	30	Vyriausybė	2029-12-31
		1.1. Kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, VšĮ Inovacijų agentūra, Lietuvos mokslo taryba įvertinti inovacijų finansavimo priemonių tarpusavio suderinamumą, tęstinumą ir sąveikos stiprinimo galimybes, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas aukštos pridėtinės vertės projektų vystymui skirtinguose inovacijų kūrimo, technologijų plėtros ir komercializavimo etapuose: ✓ įvertinti esamą inovacijų finansavimo modelį ir parengti pasiūlymus dėl jo tobulinimo (2027-07-30); ✓ parengti integruotų technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programų modelį bei užtikrinti jo integravimą į 2028–2035 m. Nacionalinį pažangos planą (2027-12-31);			Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
mln. Eur, prototipavimui – 491 mln. Eur) finansavimas santykinai mažesnis. Vertindami 28 finansavimo priemonių pagrįstumą nustatėme, kad 79 proc. jų neturi aiškaus poreikio įvertinimo, tik 6 priemonėse pateiktas ryšys tarp identifikuojamos problemos, finansavimo priemonės ir siekiamų rezultatų. Pasibaigus priemonių taikymo laikotarpiui, ministerijos, suplanavusios finansines priemones, nevertino jų poveikio. 15 iš 28 (53 proc.) vertintų finansavimo priemonių nepanaudota 1 006,6 mln. Eur (60 proc.) skirto finansavimo. Dėl 2 finansavimo priemonių priimti siūlymai perskirstyti pinigus.	✓ parengti ir patvirtinti 2028–2035 m. Nacionalinį pažangos planą įgyvendinančias pažangos priemones, taikant integruotų technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programų finansavimo modelį (2028-07-30); ✓ paskelbti pirmąjį kvietimą pagal integruotų technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programų modelį (2028-12-31). 2. Siekiant užtikrinti nuoseklų inovacijų skatinimą nuo tyrimų iki rinkos ir stiprinti finansavimo priemonių tarpusavio suderinamumą, tęstinumą bei koordinavimą: 2.1. užtikrinti, kad prieš priimančias sprendimus dėl valstybės subsidijų ir (ar) dotacijų, skiriamų verslo inovacijoms skatinti, būtų vertinamas poreikis, įvertinant paklausą, alternatyvas, suderinamumą su kita teikiama ar planuojama teikti valstybės parama; 2.2. užtikrinti, kad būtų vertinamas finansavimo priemonių poveikis, įskaitant jų naudą, tikslų pasiekimą ir indėlį į inovacijų kūrimą; 2.3. tobulinti inovacijų finansavimo modelį, pereinant nuo atskirų finansavimo priemonių prie integruotų technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programų, sudarančių galimybes užtikrinti nuoseklų finansavimą nuo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros iki produktų kūrimo, diegimo ir eksporto, kartu sudarant sąlygas operatyviau perskirstyti pinigus	Finansavimo priemonių, kurių dokumentuotas poreikio ir alternatyvų vertinimas atliktas prieš patvirtinimą, dalis	21	100	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2029-06-30
		Finansavimo priemonių, kurių poveikis įvertintas po įgyvendinimo, dalis	0	100		

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
	atsižvelgiant į įgyvendinimo pažangą, paklausą ir strateginius valstybės prioritetus.					
	2.1. Užtikrinti, kad planuojant naujas ar reikšmingai keičiamas verslo inovacijų skatinimo priemonės būtų nuosekliai taikomi Strateginio valdymo įstatyme ir Strateginio valdymo metodikoje nustatyti poreikio pagrindimo, alternatyvų vertinimo, intervencijos logikos ir suderinamumo su kitomis valstybės intervencijomis principai.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	2.2. Užtikrinti, kad finansavimo priemonių rezultatų ir poveikio vertinimas būtų atliekamas vadovaujantis galiojančiais strateginio valdymo, Europos Sąjungos investicijų ir kitais taikytiniais vertinimo reikalavimais, taikant proporcingumo principą pagal priemonių pobūdį, apimtį ir reikšmingumą.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	2.3. Parengti ir pradėti taikyti integruotą inovacijų finansavimo modelį, grindžiamą technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programomis, užtikrinant nuoseklų finansavimą visame inovacijų kūrimo cikle – nuo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros iki produktų kūrimo, diegimo ir eksporto, bei sudarant galimybes lanksčiau valdyti finansavimo srautus pagal įgyvendinimo pažangą, paklausą ir strateginius valstybės prioritetus.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30
1-asis pagrindinis audito rezultatas Inovatyvių viešųjų pirkimų skaičius Lietuvoje 2022–2025 m. padidėjo nuo 34 iki 52, o naujų perkančiųjų organizacijų skaičius vidutiniškai augo 16 proc. (2025 m. – 22 organizacijos). Ekonomikos ir inovacijų ministerija skyrė 5 mln. Eur finansavimą metodinei pagalbai ir pirkimams, įsteigtas Inovatyvių viešųjų pirkimų kompetencijų centras, Inovacijų agentūra ir Viešųjų pirkimų tarnyba	Didelės svarbos 3. Siekiant padidinti Lietuvos konkurencingumą, užtikrinti efektyvų inovacijų politikos įgyvendinimą, didinti valstybės investicijų grąžą ir stiprinti viešojo sektoriaus vaidmenį kuriant inovacijų paklausą: 3.1. užtikrinti, kad ministerijos ir jų valdymo sričių institucijos pagal savo veiklos specifiką ir inovacijų poreikį nusistatytų inovatyvių viešųjų pirkimų taikymo tikslus, rodiklius ir stebėtų jų įgyvendinimą; 3.2. taikyti papildomas inovatyvių viešųjų pirkimų rizikos valdymo priemones, mažinančias perkančiųjų organizacijų riziką diegiant inovatyvius sprendimus.	Inovatyvių viešųjų pirkimų vertės dalis iš bendros viešųjų pirkimų vertės	0,6	3	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2029-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
organizavo mokymus, teikė konsultacijas ir rengė metodines gaires. Dabartinė praktika skatina perkančiąsias organizacijas rinktis minimalios rizikos sprendimus, nes esamas reguliavimas nenumato teisinio ir finansinio saugumo mechanizmo technologinės nesėkmės atveju. Nesant aiškiai apibrėžtų rizikos pasidalijimo instrumentų, perkančiosioms organizacijoms tenka neproporcinga atsakomybė už eksperimentinės plėtos rezultatus. Siekiant pašalinti šią sistemine kliūtį, būtina sukurti finansinių ir organizacinių paskatų bei rizikos diversifikavimo sistemą, kuri transformuotų institucinę elgseną.	3.1. Įvertinus inovatyvių viešųjų pirkimų taikymo praktiką, parengti ir Vyriausybei pateikti pasiūlymus dėl inovatyvių viešųjų pirkimų tikslų nustatymo principų ir jų integravimo į ministerijų strateginio planavimo procesą, atsižvelgiant į ministerijų veiklos specifiką, inovacijų poreikį ir rinkos brandą.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31
	3.2. Kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba įvertinti inovatyvių viešųjų pirkimų stebėsenos tobulinimo galimybes ir, prireikus, parengti bei įgyvendinti sprendimus, užtikrinančius efektyvesnį inovatyvių viešųjų pirkimų duomenų rinkimą, stebėseną ir jų panaudojimą sprendimų priėmimui.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31
	3.3. Kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba stiprinti metodinę pagalbą, konsultacijas ir kompetencijų ugdymo veiklas perkančiosioms organizacijoms inovatyvių viešųjų pirkimų srityje.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30
	3.4. Rengiant technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programas numatyti ikiprekybinius ir inovatyvius viešuosius pirkimus kaip vieną iš inovacijų diegimo ir paklausos skatinimo priemonių, prireikus įvertinant papildomų finansinių ir organizacinių rizikos valdymo priemonių taikymo galimybes. Etapai: ikiprekybinių ir inovatyvių viešųjų pirkimų integravimo galimybės bus vertinamos rengiant integruotų technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programų modelį (2027-12-31), o sprendimai dėl jų taikymo bus įgyvendinami rengiant 2028–2035 m. Nacionalinį pažangos planą įgyvendinančias pažangos priemonės (2028-07-30) ir paskelbiant pirmuosius kvietimus pagal naują finansavimo modelį (2028-12-31).				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
2-asis pagrindinis audito rezultatas Inovacijų finansavimo tęstinumas ateityje priklausys nuo naujo 2028–2034 m. Europos Sąjungos finansavimo modelio. Europos Komisija ateinančio laikotarpio veiklą numato remti steigiamo Europos konkurencingumo fondo pinigais (beveik 400 mlrd. Eur). Investicijų pritraukimui įtakos turės šalių pasirengimas. Ekonomikos ir inovacijų ministerija dar nėra suformavusi aiškių inovacijų politikos prioritetinių kryptių siekiant visapusiškai išnaudoti 2028–2034 m. Europos Sąjungos finansavimo laikotarpio suteikiamas galimybes.	Vidutinės svarbos 4. Siekiant užtikrinti verslo inovacijų finansavimo iš būsimo Europos konkurencingumo fondo ir (ar) kitų finansavimo šaltinių tęstinumą, parengti pasiūlymus dėl strateginių sričių, kuriose verslo inovacijos duotų didžiausią naudą valstybei, finansavimo.	Strateginių verslo inovacijų sričių, kurioms suplanuotos galimos jų finansavimo intervencijos, dalis iš visų strateginių verslo inovacijų sričių	0	100	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2029-12-31
	4.1. Atlikti strateginių verslo inovacijų sričių analizę, įvertinant jų potencialų indėlį į Lietuvos ekonomikos konkurencingumą, produktyvumą, eksporto plėtrą ir aukštos pridėtinės vertės kūrimą.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	4.2. Įvertinti būsimų Europos Sąjungos ir nacionalinių finansavimo šaltinių galimybes finansuoti strateginėse srityse planuojamas verslo inovacijų intervencijas.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31
	4.3. Parengti pasiūlymus dėl prioritetinių verslo inovacijų intervencijų strateginėse srityse, numatant galimus finansavimo modelius, tikslines grupes ir siekiamus rezultatus.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30
	4.4. Integruoti identifikuotas strategines inovacijų kryptis ir galimas intervencijas į rengiamus ar atnaujinamus strateginio planavimo dokumentus, atsižvelgiant į būsimas Europos Sąjungos ir nacionalinio finansavimo galimybes.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2029-06-30
2-asis pagrindinis audito rezultatas Tarp 174 vertintų finansavimo priemonių neidentifikuota atskira priemonė, tiesiogiai orientuota į aukštos	Vidutinės svarbos 5. Siekiant geriau atliepti inovacijų sistemos poreikius aukštą pridėtinę vertę kuriantiems specialistams, įvertinti inovacijų sistemai reikalingų kompetencijų ir specialistų poreikį ir numatyti šio poreikio sistemingą integravimą į žmogiškųjų išteklių	Įdarbintų informacinių ryšių ir technologijų (IRT) specialistų dalis	5,7	6	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2029-06-30
		Įdarbintų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą STEM srityse, dalis	14	15		

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
kvalifikacijos specialistų pritraukimą. 2023–2025 m. specialistų pritraukimui skirta daugiau kaip 3,5 mln. Eur, tačiau pritrauktų specialistų mažėjo. Nuo 2020 m. apie 1 200 stipendijų skirta gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos (STEM) studijų programų studentams regionų aukštosiose mokyklose, 2024–2025 m. skirtas 94,4 tūkst. Eur finansavimas studijų programos „Aukštųjų technologijų verslas“ septynioms valstybės nefinansuojamoms studijų vietoms. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos taikomos įgyvendinamos aukštos kvalifikacijos specialistų pritraukimo ir išlaikymo iniciatyvos priemonės prisideda prie talentų pasiūlos didinimo, tačiau jos nėra siejamos su inovacijų politikos prioritetais ir inovacijų kūrimo grandine.	plėtos ir talentų pritraukimo priemonės.					
	5.1. Atlikti inovacijų sistemai aktualių kompetencijų ir specialistų poreikio analizę, nustatant aukštą pridėtinę vertę kuriančių specialistų poreikį prioritetiniuose inovacijų sektoriuose.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	5.2. Atsižvelgiant į nustatytą poreikį, įvertinti esamų talentų ugdymo, kvalifikacijos tobulinimo ir specialistų pritraukimo priemonių atitiktį inovacijų politikos prioritetams ir prireikus numatyti jų tobulinimo kryptis, siekiant geriau atliepti prioritetinių inovacijų sektorių poreikius.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
3-iasis pagrindinis audito rezultatas Tikslus Lietuvoje veikiančių mokslo ir technologijų parkų skaičius nežinomas. Galiojančiuose teisės aktuose nėra pakankamai aiškiai apibrėžti mokslo ir technologijų parkų identifikavimo kriterijai ir jų priskyrimo šiai kategorijai tvarka. Inovacijų agentūra stebi 7 parkus, nors jų Lietuvoje veikia daugiau. 2022–2024 m. parkų stebėseną vykdė 3 kartus, tačiau jos metu identifikuotoms problemoms spręsti Ekonomikos ir inovacijų ministerija iki 2025 m. pabaigos tobulinimo veiksmų nesuplanavo.	Vidutinės svarbos 6. Siekiant užtikrinti, kad inovacijų infrastruktūra prisidėtų prie verslo inovacijų plėtros: 6.1. patikslinti inovacijų infrastruktūros subjektų (mokslo ir technologijų parkų, verslo inkubatorių) identifikavimo, stebėsenos ir veiklos vertinimo teisinį reguliavimą (nustatant šių subjektų identifikavimo kriterijus bei jų įtraukimo į stebėseną ir vertinimą principus); 6.2. paskirstyti institucines funkcijas ir atsakomybes inovacijų infrastruktūros subjektų (mokslo ir technologijų parkų, verslo inkubatorių) stebėsenos srityje; 6.3. užtikrinti sistemingą poreikio, numatomo poveikio, regioninių ypatumų ir inovacijų politikos prioritetų vertinimą ir jo rezultatų panaudojimą, priimant sprendimus dėl inovacijų infrastruktūros plėtros ir išlaikymo.	MTP, įvertintų pagal mokslo ir technologijų parkų bei verslo inkubatorių tinklo valdymo modelį, dalis	0	100	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30
		Verslo inkubatorių, įvertintų pagal mokslo ir technologijų parkų bei verslo inkubatorių tinklo valdymo modelį, dalis	0	100		
Ekonomikos ir inovacijų ministerija neturi informacijos apie Lietuvoje veikiančių verslo inkubatorių skaičių, jų veiklos rezultatus.	6.1. Įvertinti galiojantį mokslo ir technologijų parkų teisinį reguliavimą, įskaitant Technologijų ir inovacijų įstatyme nustatytą mokslo ir technologijų parko sąvoką bei veiklos stebėsenos nuostatas, ir nustatyti teisinio reguliavimo tobulinimo poreikį. 6.2. Atsižvelgiant į atlikto vertinimo rezultatus, parengti pasiūlymus dėl mokslo ir technologijų parkų identifikavimo, veiklos stebėsenos ir vertinimo teisinio reguliavimo tobulinimo. 6.3. Priimti sprendimus dėl mokslo ir technologijų parkų identifikavimo ir stebėsenos teisinio reguliavimo tobulinimo bei užtikrinti atnaujintų nuostatų taikymą.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2026-12-31
					Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
					Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
	6.4. Įvertinti verslo inkubatorių vaidmenį inovacijų infrastruktūros sistemoje, jų veiklos stebėsenos poreikį bei institucinių atsakomybių šioje srityje pakankumą ir, esant poreikiui, parengti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo ir institucinių funkcijų tikslinimo.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31
3-iasis pagrindinis audito rezultatas Ekonomikos ir inovacijų ministerija negalėjo nurodyti, kiek klasterių veikė Lietuvoje 2025 m. pabaigoje, kokie jų veiklos rezultatai. Lietuvos klasterių plėtros koncepcijoje neapibrėžti klasterių veiklos stebėsenos rodikliai ir periodiškumas, neatliekamas sistemingas klasterių veiklos vertinimas.	Vidutinės svarbos 7. Siekiant skatinti klasterizacijos plėtrą, patikslinti klasterių identifikavimo, veiklos stebėsenos ir vertinimo, institucinių funkcijų ir atsakomybių teisinį reguliavimą	Patikslintas klasterių teisinis reguliavimas, atsižvelgiant į priimtus viešosios politikos sprendimus	Esamas teisinis reguliavimas	Patikslintas teisinis reguliavimas	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30
	7.1. Įvertinti klasterių vaidmenį inovacijų ekosistemoje, jų veiklos stebėsenos poreikį bei institucinių atsakomybių šioje srityje pakankumą ir, esant poreikiui, parengti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo ir institucinių funkcijų tikslinimo.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
3-iasis pagrindinis audito rezultatas Startuolių skaičius Lietuvoje nuo 2022 iki 2025 m. padidėjo 13 proc. (nuo 1 088 iki 1 230), jiems taikomos 97 iš 172 finansavimo priemonių (2 496,8 mln. Eur). Inovacijų agentūros vykdoma startuolių stebėseną nėra orientuota į Lietuvos startuolių ekosistemos	Vidutinės svarbos 8. Siekiant didinti valstybės paramos startuoliams veiksmingumą: 8.1. nustatyti startuolių ekosistemos stebėsenai naudojamų metodologinių kriterijų ir teisės aktuose nustatyto startuolio apibrėžimo taikymo tikslus bei skirtumus; 8.2. užtikrinti nuoseklią startuolių ekosistemos stebėseną, integruojant pagrindinius rodiklius, jų tendencijų vertinimą ir rezultatų	Startuolių ekosistemos stebėsenos rodiklių, kurių analizės rezultatai panaudoti rengiant politikos formavimo ar tobulinimo sprendimus, dalis	0	100	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
konceptijoje nustatytų tikslų pasiekimo vertinimą, nes sistemingai nerenkami duomenys apie pardavimus, eksportą ir investicijas, neformuojami pasiūlymai, kaip tobulinti priemonės. Inovacijų agentūra startuolius skaičiuoja pagal koncepcijos pagrindu nustatytą metodiką, o ne pagal Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nustatytą startuolio apibrėžimą, todėl statistika apima ir tokius startuolius, kurie veiklą vykdo daugiau kaip 10 metų.	panaudojimą formuojant bei tobulinant startuolių politiką.					
	8.1. Atlikti startuolių ekosistemos stebėsenai naudojamų metodologinių kriterijų ir teisės aktuose nustatyto startuolio apibrėžimo analizę, nustatant jų taikymo tikslus, paskirtį, naudojimo atvejus ir skirtumus.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	8.2. Parengti metodines nuostatas, kuriose būtų aiškiai apibrėžta, kokiais atvejais taikomas teisės aktuose nustatytas startuolio apibrėžimas, o kokiais – startuolių ekosistemos stebėsenai naudojami metodologiniai kriterijai.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31
	8.3. Įvertinti šiuo metu naudojamus startuolių ekosistemos stebėsenos rodiklius, duomenų šaltinius ir jų panaudojimą formuojant startuolių politiką.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2026-12-31
	8.4. Parengti startuolių ekosistemos stebėsenos metodiką, nustatant pagrindinius stebėsenos rodiklius, duomenų šaltinius, rodiklių atnaujinimo periodiškumą ir rezultatų panaudojimo principus.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
2-asis pagrindinis audito rezultatas Inovacijų skatinimo priemonės administruoja kelios institucijos (Inovacijų agentūra, ILTE, Centrinė projektų valdymo agentūra, Lietuvos mokslo taryba), informacija apie inovacijų finansavimo priemones skelbiama 6 skirtingais kanalais. Nėra nustatyti	Vidutinės svarbos 9. Siekiant sudaryti verslui patogias sąlygas gauti aktualią informaciją apie inovacijų finansavimo galimybes, jų kūrimą ir diegimą, nustatyti ir įgyvendinti bendrus institucijų bendradarbiavimo, informacijos apsikeitimo ir informacijos pateikimo principus, užtikrinančius nuoseklų ir aktualų informacijos prieinamumą vieno langelio principu.	Informacija apie inovacijų finansavimo priemones teikiama vieno langelio principu	6	1	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30
	9.1. Įvertinti esamus informacijos apie inovacijų finansavimo priemones teikimo kanalus ir institucijų bendradarbiavimo praktiką.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2026-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokyti, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
bendrų informacijos apie inovacijų finansavimo priemones teikimo ir atnaujinimo principų tarp skirtingų institucijų, todėl verslui aktuali informacija apie finansavimo galimybes ir MTEPI ekosistemos dalyvius pateikiama fragmentuotai.	9.2. Parengti ir suderinti bendrus informacijos apie inovacijų finansavimo priemones teikimo ir atnaujinimo principus tarp priemonės administruojančių institucijų.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	9.3. Įgyvendinti sutartus informacijos apsiikeitimo ir pateikimo sprendimus.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31
1-asis pagrindinis audito rezultatas	Didelės svarbos	MTEP projektų, kurių rezultatai patentuoti arba apsaugoti intelektinės nuosavybės priemonėmis, dalis	3	20	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2029-06-30
Lietuvoje patentavimo aktyvumas išlieka žemas – 2024 m. paraiškų milijonui gyventojų (45) buvo 3 kartus mažiau nei ES vidurkis (152). 2022–2025 m. Lietuvoje per metus išduoti vidutiniškai 26 patentai milijonui gyventojų, 2022–2024 m. Lietuvos subjektams – 8 Europos ir 74 tarptautiniai patentai milijonui gyventojų. Patentavimo aktyvumui įtakos gali turėti patentavimo sąlygų ir proceso trukmės nesuderinamumas: nors metinis patento mokestis Lietuvoje yra mažas	10. Siekiant didesnio patentavimo sistemos veiksmingumo Lietuvoje ir jos dermės su inovacijų sistema, sukurti priemones, užtikrinančias nuoseklią pagalbą pareiškėjams patentavimo procese nuo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatų sukūrimo iki ilgalaikio patento galiojimo užtikrinimo.					
	10.1. Atlikti patentavimo skatinimo priemonių ir patentavimo proceso trukmės bei etapų suderinamumo vertinimą, įvertinant patentavimo finansavimo ir konsultavimo paslaugų prieinamumą skirtinguose patentavimo etapuose.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	10.2. Remiantis atlikto vertinimo rezultatais, parengti pasiūlymus dėl patentavimo skatinimo priemonių ir jų taikymo sąlygų tobulinimo.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31
	10.3. Priimti sprendimus dėl patentavimo skatinimo priemonių tobulinimo ir pradėti jas įgyvendinti.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
(vidutiniškai 244 Eur), procesas trunka 2–5 metus, tačiau patentavimo išlaidų kompensavimas galioja tik 1–24 mėn., todėl įmonės nespėja tuo pasinaudoti. Nustatėme, kad iš 30 atrinktų projektų patentuotas tik 1 rezultatas, nors 27 atvejais buvo sukurti ar komercializuoti produktai.						
3-iasis pagrindinis audito rezultatas 2022–2024 m. taikomos pelno mokesčio lengvatos, skirtos inovacinei veiklai skatinti, valstybės biudžetui kasmet kainavo vidutiniškai 179 mln. Eur. Ribotą mokestinių paskatų poveikį lemia sudėtingas jų administravimas, kompetencijų trūkumas ir ribota nauda verslui, todėl tik 41 proc. (122 iš 301) paramos gavėjų pasinaudojo MTEP lengvatomis. Siekdamas pasinaudoti pelno mokesčio lengvata MTEP veiklai, įmonės gali kreiptis į	Didelės svarbos 11. Siekiant didinti inovacijų srityje taikomų mokesčių lengvatų veiksmingumą ir prieinamumą verslui, kartu su Tarpinstitucine darbo grupe, sudaryta mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir inovacijas reglamentuojantiems teisės aktams tobulinti: 11.1. pertvarkyti moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai ir inovacijoms taikomų mokesčių lengvatų administravimo procesus, mažinant administracinę naštą verslui ir užtikrinant, kad kontrolė būtų grindžiama rizikos vertinimu; 11.2. taikyti standartizuotus įkainius deklaruojant mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų sąnaudas, supaprastinant	MTEP mokesčių lengvata pasinaudojusių įmonių dalis iš MTEP veiklą deklaravusių įmonių	41	80	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2029-06-30

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
Inovacijų agentūrą dėl vykdomos veiklos priskyrimo MTEP. 2022–2025 m. I pusm. agentūra gavo 101 prašymą, vidutinis prašymo vertinimo laikas – 24 dienos (nustatytas įvertinimo terminas – 60 dienų).	administracinius procesus, užtikrinant tinkamą kontrolę ir atitiktį taikomiems reikalavimams; 11.3. išplėsti inovacijoms skirtų mokesčių lengvatų taikymą, kuris skatintų intelektualinės nuosavybės kūrimą, apsaugą ir komercializavimą.					
	11.1. Atlikti mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) skatinimui taikomų mokestinių priemonių administravimo procesų, administracinės naštos verslui ir kontrolės mechanizmų veiksmingumo vertinimą.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	11.2. Atlikti MTEPI veiklų sąnaudų deklaravimo ir pagrindimo praktikos vertinimą ir parengti pasiūlymus dėl administracinių procesų supaprastinimo, užtikrinant tinkamą kontrolę ir atitiktį taikomiems reikalavimams.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	11.3. Įvertinti papildomų mokestinių paskatų taikymo galimybes inovacijoms skatinti.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30
	11.4. Įvertinti intelektualinės nuosavybės kūrimo, apsaugos ir komercializavimo skatinimo priemonių veiksmingumą ir parengti pasiūlymus dėl jų tobulinimo.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-12-31
	11.5. Įvertinus 11.1–11.4 priemonių rezultatus, parengti ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl MTEPI ir inovacijų skatinimo priemonių, įskaitant mokestines paskatas, tobulinimo.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30
3-iasis pagrindinis audito rezultatas Projektų finansavimo sąlygų aprašuose vis dar reikalaujama, kad pareiškėjai, projektų vykdytojai pakartotinai pateiktų agentūroms	Vidutinės svarbos 12. Siekiant sumažinti administracinę naštą verslo subjektams, sukurti informacijos apsiikeitimo sprendimus tarp Valstybinės mokesčių inspekcijos, Valstybės duomenų agentūros ir administruojančių institucijų dėl MTEP išlaidų duomenų naudojimo, patikslinti projektų finansavimo sąlygų aprašus ir užtikrinti, kad	Projektų finansavimo sąlygų aprašų, kuriuose prašoma pakartotinai pateikti VMI ir (ar) VDA jau turimus duomenis, dalis	27	0	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
informaciją, kurią jie yra pateikę VDA ar VMI. 1-asis pagrindinis audito rezultatas Trijų finansavimo priemonių projektų finansavimo sąlygų aprašuose numatyta prievolė projekto vykdytojui ir partneriams deklaruoti VMI MTEP veiklai skirtas išlaidas. 13 (iš 62) paramos gavėjų nesilaikė šių reikalavimų (už 2024 m.), o Inovacijų agentūra neužtikrino deklaravimo laikymosi priežiūros.	pareiškėjams nereikėtų pakartotinai teikti valstybės institucijų jau turimų duomenų. 12.1. Peržiūrėti projektų finansavimo sąlygų aprašus ir atsisakyti reikalavimo pareiškėjams pakartotinai teikti MTEP išlaidų duomenis, kai jie jau pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai ar Valstybės duomenų agentūrai.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-08-31

* Detalūs pokyčių vertinimo rodiklių duomenys pateikti 3 priede „Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys“.

** Priemonės ir terminus joms įgyvendinti, pokyčiui pasiekti ir rodikliams pamatuoti pateikė Vyriausybės kanceliarija ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

*** Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu rekomendacijų įgyvendinimo plane nurodytos priemonės ar pokyčių vertinimo rodikliai gali būti tikslinami arba keičiami Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Aktualus priemonių ir pokyčių vertinimo rodiklių sąrašas pateikiamas Valstybės kontrolės atviruose duomenyse www.valstybeskontrolė.lt.

7 lentelė. Rekomendacijos, kurioms įgyvendinti siūlomos priemonės, Valstybės kontrolės vertinimu, nepakankamos

Pagrindinis audito rezultatas ir rekomendacijų svarba	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama)	Subjekto argumentai dėl priemonės įgyvendinimo	Valstybės kontrolės motyvai dėl rekomendacijų įgyvendinimo
1-asis pagrindinis audito rezultatas	Didelės svarbos Siekiant padidinti Lietuvos konkurencingumą, užtikrinti efektyvų inovacijų politikos	Ekonomikos ir inovacijų ministerijos siūlomos priemonės rekomendacijos 2	Valstybės kontrolės vertinimu, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlytas priemonių planas rekomendacijai įgyvendinti atliepia tikslus tik iš dalies, nes siūlomi veiksmai išlieka procesinio pobūdžio

Pagrindinis audito rezultatas ir rekomendacijų svarba	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama)	Subjekto argumentai dėl priemonės įgyvendinimo	Valstybės kontrolės motyvai dėl rekomendacijų įgyvendinimo
Inovatyvių viešųjų pirkimų skaičius Lietuvoje 2022–2025 m. padidėjo nuo 34 iki 52, o naujų perkančiųjų organizacijų skaičius augo vidutiniškai 16 proc. (2025 m. – 22 organizacijos). Ekonomikos ir inovacijų ministerija skyrė 5 mln. Eur finansavimą metodinei pagalbai ir pirkimams, įsteigtas Inovatyvių viešųjų pirkimų kompetencijų centras, Inovacijų agentūra ir Viešųjų pirkimų tarnyba organizavo mokymus, teikė konsultacijas ir rengė metodines gaires. Dabartinė praktika skatina perkančiąsias organizacijas rinktis minimalios rizikos sprendimus, nes esamas reguliavimas nenumato teisinio ir finansinio saugumo mechanizmo technologinės nesėkmės atveju. Nesant aiškiai apibrėžtų rizikos pasidalijimo instrumentų, perkančiosioms organizacijoms tenka neproporcinga atsakomybė už eksperimentinės plėtos rezultatus. Siekiant pašalinti šią sisteminę kliūtį, būtina sukurti finansinių ir organizacinių	įgyvendinimą, didinti valstybės investicijų grąžą ir stiprinti viešojo sektoriaus vaidmenį kuriant inovacijų paklausą: 1. užtikrinti, kad ministerijos ir jų valdymo sričių institucijos pagal savo veiklos specifiką ir inovacijų poreikį nusistatytų inovatyvių viešųjų pirkimų taikymo tikslus, rodiklius ir stebėtų jų įgyvendinimą; 2. taikyti papildomas inovatyvių viešųjų pirkimų rizikos valdymo priemones, mažinančias perkančiųjų organizacijų riziką diegiant inovatyvius sprendimus.	daliai ¹⁶¹ : stiprinti metodinę pagalbą, konsultacijas ir kompetencijų ugdymo veiklas perkančiosioms organizacijoms inovatyvių viešųjų pirkimų srityje ir rengiant technologinių iššūkių ir (ar) inovacijų programas numatyti ikiprekybinius ir inovatyvius viešuosius pirkimus kaip vieną iš inovacijų diegimo ir paklausos skatinimo priemonių, prireikus įvertinant papildomų finansinių ir organizacinių rizikos valdymo priemonių taikymo galimybes. Ministerija nurodė ¹⁶², kad ikiprekybiniai ir inovatyvūs viešieji pirkimai nebebūtų planuojami kaip atskira finansavimo priemonė, o būtų integruojami į vieną technologiniam iššūkiui spręsti skirtą programą, kurioje skirtingi finansavimo instrumentai būtų taikomi nuosekliai pagal inovacijos brandos etapą ir konkretaus technologinio iššūkio poreikius. Vertinimo metu, esant poreikiui, būtų analizuojamos įvairios finansinės ir organizacinės priemonės, kurios galėtų prisidėti prie efektyvesnio technologinių iššūkių programų įgyvendinimo ir inovacijų diegimo viešajame sektoriuje. Konkrečios priemonės būtų pasirenkamos tik įvertinus jų poreikį, efektyvumą, administravimo sąnaudas ir suderinamumą su taikytiniais finansavimo šaltinių reikalavimais. Papildomų priemonių poreikis būtų vertinamas rengiant technologinių iššūkių ir	ir neužtikrina sisteminio postūmio inovacijų paklausai viešajame sektoriuje generuoti. Praėjusiu laikotarpiu taikytos išskirtinai metodinio pobūdžio ir stebėsenos stiprinimo priemonės, kurioms buvo skirta 5 mln. Eur, neužtikrino tvaraus proveržio – inovatyvių viešųjų pirkimų vertės dalis šalyje išlieka kritiškai žema ir siekia vos 0,6 proc. Audito metu nustatyti dėsningumai atskleidžia, kad pagrindinis sisteminis barjeras yra ne žinių ar konsultacijų stoka, o teisinės ir finansinės rizikos koncentracija individualių perkančiųjų organizacijų lygmeniu. Nesant aiškiai apibrėžtų finansinio rizikos diversifikavimo instrumentų, dabartinė viešųjų finansų valdymo aplinka skatina perkančiąsias organizacijas racionaliai rinktis konservatyvius, minimalios rizikos sprendimus, o ne institucinę orientaciją į inovatyvių pirkimų taikymą, nes joms tenka neproporcinga finansinė ir teisinė atsakomybė už eksperimentinės plėtos rezultatus. Pažangių EBPO šalių praktika ir Europos Komisijos inovatyvių pirkimų gairės vienareikšmiškai indikuoja, kad šiai problemai spręsti reikalingos ne tik metodinės, bet ir finansinės bei nefinansinės paskatos, o sėkmingą technologinio proveržio skatinimą viešajame sektoriuje lemia ir rizikos pasidalijimo bei kompensacinių finansinių mechanizmų taikymas. Ministerijos pozicija, kad tokių priemonių poreikis šalyje nėra pagrįstas, neatitinka audito išvadų. Atsižvelgiant į ministerijos detalizuotus etapus bei ketinimą pirkimus integruoti į bendrąsias technologinių iššūkių programas, kyla pagrįstų abejonių dėl siūlomų priemonių taikymo reikiamu laiku, teisinio apibrėžtumo ir orientacijos į galutinį rezultatą: 1. Planas integruotų programų modelio vertinimą nukelti į 2027-12-31, o pirmuosius kvietimus paskelbti tik 2028-12-31, sukuria kritinį laiko deficitą. Kadangi galutinis 3 proc. rodiklis privalo būti pasiektas iki 2029-12-31, realiam priemonių veiksmui atlikti ir pirkimų procedūroms įgyvendinti lieka vos vieneri metai, o tai, įvertinus inovatyvių pirkimų ciklo trukmę, daro tikslą vadybiškai

¹⁶¹ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2026-06-05 raštas Nr. 3-1904, 2026-07-03 el. paštu pateikti komentarai dėl rekomendacijos įgyvendinimo priemonių.

¹⁶² Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2026-07-07 el. paštu pateikti komentarai dėl rekomendacijos įgyvendinimo priemonių.

Pagrindinis audito rezultatas ir rekomendacijų svarba	Rekomendacija (pokyti, kurio siekiama)	Subjekto argumentai dėl priemonės įgyvendinimo	Valstybės kontrolės motyvai dėl rekomendacijų įgyvendinimo
paskatų bei rizikos diversifikavimo sistemą, kuri transformuotų institucinę elgseną.		(ar) inovacijų programų modelį. Toks poreikis galėtų būti nustatytas tik tuo atveju, jeigu atlikta analizė parodytų, kad esamų finansinių ir organizacinių priemonių nepakanka technologinių iššūkių programų tikslams pasiekti arba kad egzistuoja papildomos kliūtys diegiant inovatyvius sprendimus viešajame sektoriuje. Ministerija neplanuoja įvertinti galimybių sukurti ir integruoti finansinį inovatyvių viešųjų pirkimų rizikos pasidalijimo (kompensavimo) mechanizmą į esamą inovacijų paramos struktūrą, numatant dalinį perkančiųjų organizacijų patirtų išlaidų apmokėjimą technologinės nesėkmės (ikiprekybinių ir inovatyvių pirkimų atvejais) rizikai valdyti. Ministerija nurodė¹⁶³, kad nei auditorių atlikti vertinimai, nei EBPO teiktos rekomendacijos nepagrindžia konkretaus inovatyvių viešųjų pirkimų rizikos valdymo instrumento taikymo poreikio, todėl rekomendacijoje turėtų būti įvardijamas tik siekiamas rezultatas, o konkrečios priemonės parenkamos formuojant viešąją politiką.	nepasiekiamą. Tai kelia pagrįstas abejones dėl suderinamumo su Lietuvos konkurencingumo didinimo tikslais. 2. Ketinimas ikiprekybinius ir inovatyvius viešuosius pirkimus integruoti į technologinių iššūkių programas pateikiamas be aiškaus įgyvendinimo mechanizmo. Plane neatskleidžiama, kaip ši integracija pakeis dabartinį inovatyvių pirkimų plėtros tempą ir koks mechanizmas užtikrins teigiamą poveikį Lietuvos inovacijų paklausai. 3. Programinis integravimas be iš anksto suformuoto rizikos kompensavimo principo įgyvendinimo mechanizmo nepakeis institucinės elgsenos. Kyla rizika, kad nenumatant garantijų dėl patirtų išlaidų dalinio kompensavimo technologinės nesėkmės atveju mechanizmo, perkančiosios organizacijos nebus tinkamai sistemiškai paskatintos prisiimti eksperimentinės plėtros rizikos. Apibendrinant pasakytina, kad ministerijos siūlomas rekomendacijos įgyvendinimo priemonių planas neišsprendžia audito identifikuotos problemos ir neužtikrina sisteminių teisinių, finansinių ir organizacinių paskatų perkančiosioms organizacijoms plėtoti inovatyvius viešuosius pirkimus, kurie turėtų veikti kaip strateginis katalizatorius privataus sektoriaus inovacijoms ir verslo investicijoms į aukštąją pridėtinę vertę skatinti. Todėl kyla rizika, kad iki 2029 m. nebus pasiektas 3 proc. inovatyvių viešųjų pirkimų rodiklis.

Veiklos audito 1-ojo departamento vadovė

Rasa Kudžmienė

Veiklos audito 1-ojo departamento vyriausioji valstybinė auditorė-audito grupės vadovė

Kristina Vaivadienė

¹⁶³ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2026-06-25 el. paštu pateikti komentarai dėl rekomendacijų įgyvendinimo plano ir jo priemonių.

PRIEDAI

1 priedas.	Santrumpos ir sąvokos	71
2 priedas.	Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai	73
3 priedas.	Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys	76
4 priedas.	Inovacijų sistemos dalyvių funkcijos	80
5 priedas.	Finansavimo priemonės, skirtos inovacijoms	83
6 priedas.	Patentavimo tendencijos 2022–2025 m.	98
7 priedas.	Inovacijoms skirtų mokesčių lengvatų naudojimosi 2022–2024 m. analizė	100
8 priedas.	Priemonių „InoKlaster“, „InoBranda“ ir „InoPažanga“ gavėjai, gavę tarpinius mokėjimus ir Valstybinei mokesčių inspekcijai nedeklaravę išlaidų, susijusių su MTEP	103
9 priedas.	Metodinė pagalba perkančiosioms organizacijoms vykdant inovatyvius viešuosius pirkimus	104
10 priedas.	Sklaidos kanalai, kuriuose pateikiama informacija apie inovacijas	105
11 priedas.	Mokslo ir technologijų parkų, slėnių, mokslo ir verslo konsorcių tikslų palyginimas	107
12 priedas.	Mokslo ir technologijų parkų 2022–2024 m. stebėsenos rezultatai	108
13 priedas.	Investicijos į mokslo ir technologijų parkus ir parkų 2022–2025 m. veiklos rezultatai	109
14 priedas.	Priemonės „Misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programos“ rodiklių pasiekimas 2025 m. pab.	112
15 priedas.	Projekto „Inovacijų tinklaveikos skatinimas ir plėtra (InoLink)“ pinigų pasiskirstymas pagal veiklas	113
16 priedas.	2022–2025 m. I pusm. finansavimo priemonės, skirtos startuoliams inovacijų skatinimo srityje	114
17 priedas.	Didžiausių 10 startuolių 2025 m. rodikliai	115
18 priedas.	Finansavimo priemonių pagrindimo vertinimas	116
19 priedas.	Vertintų finansavimo priemonių įgyvendinimo rezultatai	118
20 priedas.	Projektų atrankos kriterijai, kuriuose nustatytų reikalavimų pagrindo Ekonomikos ir inovacijų ministerija negalėjo paaiškinti	119
21 priedas.	Supaprastintai apmokamų išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo analizė	121
22 priedas.	Administracinės naštos mažinimo rezultatai	122
23 priedas.	Dubliuojamų dokumentų teikimas agentūroms	125

Santrumpos ir sąvokos

CPVA – Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra

EGADP – Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“

EIM – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija

FM – Lietuvos Respublikos finansų ministerija

IA – Viešoji įstaiga Inovacijų agentūra

ILTE – UAB ILTE

LMT – Lietuvos mokslo taryba

MTEP – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra

MTEPI – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra ir inovacijos

MTP – mokslo ir technologijų parkai

NPP – 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas

ŠMSM – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija

VDA – Valstybės duomenų agentūra

VMI – Valstybinė mokesčių inspekcija

VPT – Viešųjų pirkimų tarnyba

Inovacija – naujas arba patobulintas produktas ar procesas (arba jų derinys), kuris reikšmingai skiriasi nuo ankstesnių subjekto produktų ar procesų ir kuris (produktas) yra pateiktas potencialiems naudotojams arba kuris (procesas) subjekto yra naudojamas, tai yra įdiegtas į rinką, viešojo valdymo, socialinę, kultūros sritį¹⁶⁴.

Inovacinė veikla – naujų arba patobulintų produktų ar procesų (arba jų derinių), kurie reikšmingai skiriasi nuo ankstesnių subjekto produktų ar procesų, kūrimo ir diegimo į rinką, viešojo valdymo, socialinę, kultūros sritį veikla¹⁶⁵.

Inovatyvus produktas – inovacinės veiklos rezultatas, kuris įdiegtas į rinką, viešojo valdymo, socialinę, kultūros sritį tampa inovacija¹⁶⁶.

Inovatyvus viešasis pirkimas – viešasis pirkimas, kai perkančioji organizacija, techninėje specifikacijoje apibrėždama perkamą objektą, įtraukia reikalavimus, kurie užtikrina, kad perkančioji organizacija įsigytų inovatyvių produktų, įskaitant gamybos, statybos,

¹⁶⁴ Technologijų ir inovacijų įstatymas, 2 str. 5 d.

¹⁶⁵ Ten pat, 2 str. 6 d.

¹⁶⁶ Ten pat, 2 str. 7 d.

konstravimo ar kitus procesus, kurie geriausiai tinka efektyviai atlikti perkančiosios organizacijos funkcijas ar pasiekti strateginius tikslus, ir (arba) viešąjį pirkimą ir pirkimą, atliekamą vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityje (toliau – viešasis pirkimas) vykdo pagal procedūras, kurios sudaro prielaidas ir paskatas tiekėjams pasiūlyti ir tiekti inovatyvius produktus¹⁶⁷.

Klasteris – ūkio subjektų ir (arba) mokslo ir studijų institucijų, ir (arba) kitų subjektų grupė, funkcionuojanti partnerystės principu ir kurios nariai veikia tarpusavyje įvairiose ekonominės veiklos ir iniciatyvų srityse, siekdami padidinti ekonominį savo veiklos efektyvumą¹⁶⁸.

Mokslo ir technologijų parkas (MTP) – juridinis asmuo, kuris, teikdamas inovacijų konsultacines ir inovacijų paramos paslaugas, sudaro palankias sąlygas steigti ir plėtoti ūkio subjektus, vykdančius taikomuosius mokslinius tyrimus, eksperimentinės plėtros darbus bei diegiančius inovacijas¹⁶⁹.

¹⁶⁷ Technologijų ir inovacijų įstatymas, 2 str. 8 d.

¹⁶⁸ Ten pat, 2 str. 9 d.

¹⁶⁹ Ten pat, 2 str. 11 d.

Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos, duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
1. Inovacijų skatinimo sistema nepakankamai veiksminga skatinant verslo inovacijas		
1.1. Mažėja verslo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų santykis su bendruoju vidaus produktu	Išlaidų MTEP verslo įmonių sektoriuje, palyginti su BVP, metinis augimas kasmet vidutiniškai siekė 13,3 proc. Aukštųjų technologijų prekių ir žinioms imlių paslaugų dalies lietuviškos kilmės eksporte metinis augimas kasmet vidutiniškai siekė 22,5 proc.	Teisės aktų ir dokumentų peržiūra Nagrinėjome Lietuvos eksporto raidą (2019–2024 m.); Lietuvos inovacijų rodiklių apžvalgą 2024; Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimo įstatymą Nr. IX-352, 2023–2025 m. Europos Komisijos ataskaitas apie Lietuvą (<i>Country Report – Lithuania</i>), XVII–XX Vyrriausybių programas, Pelno mokesčio įstatymą, užsienio šalių praktiką mokesčių lengvatų MTEP srityje; IA ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP vertinimo proceso aprašą; VPT pirkimų vykdytojų žemėlapių – švieslentę; EIM, ŠMSM, IA, VPT informaciją; viešai prieinamą informaciją apie sudarytas inovatyvių viešųjų pirkimų sutartis ir jų keitimus.
1.2. Versle – nedidelis patentavimo aktyvumas	Dėl pelno mokesčio lengvatų investicijas į MTEP deklaravo ne mažiau kaip 90 proc. įmonių, pasinaudojusių inovacijų skatinimo finansavimo priemonėmis verslui	Duomenų analizė Analizavome EIM, IA, ŠMSM, LMT pateiktą informaciją, 2022–2024 m. EIM, IA, CPVA, LMT veiklos ataskaitose pateiktus duomenis. Analizavome Oficialiosios statistikos portalo duomenis apie MTEP veiklos finansavimo šaltinius. Analizavome, kokias funkcijas atlieka IA pagal bendradarbiavimo sutartis su VPT. Analizavome mokesčių lengvatomis pasinaudojusį ūkio subjektų tendencijas. Pagal IA buhalterinės apskaitos registrą ir dokumentus patikrinome 24 projektų vykdytojus / partnerius, kurie nėra deklaravę VMI išmokėjimo sumų.
1.3. 41 proc. įmonių, gavusių paramą, pasinaudojo inovacijų mokesčių lengvatomis		Palyginamoji analizė Palyginome paraiškų eksperto išvada gauti terminus, nurodytus IA patvirtintoje tvarkoje, su IA pateiktais analitiniais duomenimis. Palyginome atrinktų priemonių gavėjų sąrašus su VMI pateiktais duomenimis apie MTEP lengvatomis pasinaudojusius ūkio subjektus. Palyginome patentų suteikimo statistiką 2020–2025 m. su Europos šalių atitinkamais duomenimis ir Europos vidurkiu; palyginome patentų skaičių: kokia dalis sukurta bendradarbiaujant su mokslo institucijomis, kiek įmonių pasinaudojo mokslu, o kiek sukūrė pačios be mokslininkų pagalbos. Vertinimui naudojome ir analizavome Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro (KOTIS), Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) duomenis.
1.4. Per 3 metus 1,5 karto padaugėjo inovatyvių viešųjų pirkimų, tačiau tokio augimo nepakanka		Skaičiavimai Skaičiavome MTEP išlaidų, palyginti su BVP, rodiklio pasiekimą 2022–2025 m. Skaičiavome aukštųjų technologijų prekių ir žinioms imlių paslaugų dalies lietuviškos kilmės eksporte rodiklį 2022–2025 m., reikšmės pokytį. Pokalbiai su: EIM, ŠMSM, CPVA, IA, ILTE, LMT, Lietuvos pramoninkų konfederacijos ir verslo atstovais.

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos, duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
2. Inovacijų skatinimo sistema nepakankamai nuosekli ir neužtikrina finansavimo tęstinumo		
2.1. Įgyvendinant sumaniosios specializacijos prioritetus, inovacijų finansavimo sistema taikoma nepakankamai nuosekliai	Visi S3 koncepcijoje nurodyti sumaniosios specializacijos prioritetai pagrįsti inovacijų kūrimo ir diegimo galimybėmis (ar nustatytoje srityse reikia ir galima kurti inovacijas). Visiems S3 koncepcijos įgyvendinimo tobulinimo siūlymams suplanuotos / vykdomos priemonės. Su S3 koncepcijos prioritetu ir tematikų įgyvendinimu susijusioms inovacijų skatinimo priemonėms numatyta daugiau nei 50 proc. bendro inovacijų skatinimui skirtą finansavimo. Bendradarbiavimo iniciatyvų dėl inovacijų kūrimo ir diegimo metu priimtiems sprendimams įgyvendinti suplanuota bent po vieną veiksmą (priemonę), orientuotą į ekonominę naudą. Po inovacijų skatinimo funkcijų konsolidavimo daugiau nėra nė vienos institucijos (padalinio), teikiančios tokias pat paslaugas įgyvendinant inovacijų projektus.	Teisės aktų ir dokumentų peržiūra Nagrinėjome Technologijų ir inovacijų įstatymą, Mokslo ir studijų įstatymą, Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, Viešojo administravimo įstatymą, Vienos Inovacijų agentūros steigimo (inovacinės veiklos skatinimo funkcijų konsolidavimo) koncepciją, užsienio šalių ataskaitas ir EIM, IA, CPVA, LMT, ŠMSM interneto svetainėse skelbiamą informaciją; Galimybių studijos dėl paskatų verslui investuoti į MTEP (parengė 2022–2023 m. UAB „Smart Continent“) ataskaitos rezultatų apžvalgą; Suomijos AAI atliktą auditą „Relationship of RDI policy steering and other steering in Finland with the utilisation of EU programme funding“; Latvijos AAI auditą „How to improve business innovation support policy“; Audito rūmų specialiąją ataskaitą 23/2022 „Programos „Horizontas 2020“ ir „Europos struktūrinių ir investicijų fondų sinergija“, S3 koncepciją; 2022–2025 m. (iki 06-30) priimtus Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos siūlymus ir rekomendacijas, pateiktas EIM dėl mokslo, technologijų ir inovacijų sričių plėtros krypčių, prioritetų; S3 koncepcijos įgyvendinimo ataskaitas; priemonių aprašus ir schemas.
2.2. Pritraukiant aukštos kvalifikacijos specialistus, taikomų priemonių nepakanka	Konsultavimo paslauga verslui inovacijų klausimu teikiama vieno langelio principu. Viešai skelbiama informacija apie inovacijų skatinimą yra tiksliai (aktuali, be prieštaravimų, susisteminta). Bent kartą per metus vyko EIM, ŠMSM, mokslo ir studijų institucijų bei verslo atstovų bendradarbiavimo iniciatyvos dėl inovacijų kūrimo ir diegimo.	Palyginamoji analizė Palyginome 2023–2024 m. S3 stebėsenos ataskaitų duomenis, siekdami įvertinti S3 koncepcijos įgyvendinimo pažangą. Palyginome, kiek finansavimo skiriama pagal sumaniosios specializacijos kryptis ir temáticas. Palyginome priemones ir finansavimą pagal įgyvendinimo teritoriją. Palyginome informaciją, skelbiamą apie konsultavimo paslaugas EIM, ŠMSM, CPVA, LMT, IA ILTE interneto svetainėse, vertindami, ar ji sutampa. Analizavome, kiek pinigų skirta S3 prioritetinėms sritims. Palyginome aukštos kvalifikacijos specialistams pritraukti taikomas priemones.
2.3. Ekonomikos ir inovacijų ministerija dar nenumatė veiksmų inovacijų finansavimo tęstinumui		Pokalbiai su: EIM, ŠMSM, CPVA, IA, ILTE, LMT atstovais.
2.4. Inovacijų reforma pagerino sąlygas verslui kurti ir diegti inovacijas, tačiau informacija fragmentuota		
3. Inovacijų kūrimui ir diegimui sukurta infrastruktūra neveikia visu pajėgumu		
3.1.3 iš 7 mokslo ir technologijų parkuose nevykdoma mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla	Bent kartą per metus atlikus mokslo ir technologijų parkų veiklos vertinimą pateikti pasiūlymai veiklos tobulinimui. Atsižvelgiant į MTP stebėsenos (vertinimų) rezultatus, suplanuoti / vykdomi visi veiksmas / priemonės, skirti inovacijų skatinimo tobulinimui.	Teisės aktų ir dokumentų peržiūra Nagrinėjome IA, CPVA, ILTE veiklos ataskaitas; pažangos priemonę Nr. 05-001-01-05-06/12-001-01-03-01 „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“, ES 2021–2027 m. fondų bendrąsias taisykles, Technologijų ir inovacijų įstatymą, Mokslo ir studijų įstatymą Nr. XI-242, mokslo ir technologijų parkų veiklos ataskaitas, Mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepciją; Lietuvos klasterių plėtros koncepciją; Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, Lietuvos startuolių ekosistemos plėtros koncepciją; EK 2025-05-28 parengtą darbo dokumentą dėl ES startuolių ir besiplečiančių įmonių strategijos; Lietuvos startuolių ekosistemos stebėseną („Startup Lithuania“ / IA apžvalgą, „Unicorns Lietuva“ duomenų bazės duomenis; patvirtintą Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą; Europos startuolių tautų aljanso (ESNA) išleistą „Startup Nations“ standartų ataskaitą 2024 m.; EK tarnybų 2025-05-28 darbo dokumentą, pridedamą prie EK komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui, ES startuolių ir besiplečiančių įmonių strategiją „Pasirinkite Europą pradžia ir plėtrai“.
3.2. Vėluoja mokslo ir verslo konsorcių kūrimas	Visi bendri mokslo ir verslo projektai, kurie skatinami misijomis grįstomis mokslo ir inovacijų programomis, įgyvendinami pagal nustatytus rodiklius.	Duomenų analizė Analizavome EIM, IA pateiktą informaciją; MTP veiklos stebėsenos ataskaitas; IA analitines rekomendacijas, teiktas EIM.
3.3. Neplėtojama klasterizacija	Visus bendrus mokslo ir verslo projektus, kurie skatinami misijomis grįstomis mokslo ir inovacijų programomis, įgyvendina subjektai, kurių pajėgumas pasiekti suplanuotus rezultatus buvo vertintas atrankos metu. Bent kartą per metus atlikus klasterių veiklos vertinimą pateikti pasiūlymai veiklos tobulinimui.	Analizavome „Misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programos“ rodiklių vykdymą. EIM informacija ir dokumentai, pagrindžiantys 3 konsorcių atranką.
3.4. Nestebima verslo inkubatoriuose teikiamos pagalbos pradedančiajam verslui nauda	Atsižvelgiant į klasterių stebėsenos (vertinimų) rezultatus, suplanuoti / vykdomi visi veiksmas / priemonės, skirti inovacijų skatinimo tobulinimui.	
3.5. Startuoliai prisideda prie inovacijų sistemos plėtros		

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos, duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
	Bent kartą per metus atlikus verslo inkubatorių veiklos vertinimą pateikti pasiūlymai veiklos tobulinimui. Atsižvelgiant į verslo inkubatorių stebėsenos (vertinimų) rezultatus, suplanuoti / vykdomi visi veiksmai / priemonės, skirti inovacijų skatinimo tobulinimui. Bent kartą per metus atlikus startuolių veiklos vertinimą pateikti pasiūlymai veiklos tobulinimui. Atsižvelgiant į stebėsenos (vertinimų) rezultatus, suplanuoti / vykdomi visi veiksmai / priemonės, skirti inovacijų skatinimo tobulinimui.	Analizavome EIM, IA, ŠMSM, LMT pateiktą informaciją; projekto „Inovacijų tinklaveikos skatinimas ir plėtra (InoLink)“ duomenis. Palyginamoji analizė Palyginome MTP skaičių, veikiančių įmonių MTP skaičių, kitų aktualių duomenų kaitą 2022–2025 m. Palyginome MTP, įtrauktą į EIM sąrašą, veiklos rodiklius, rezultatus. Palyginome pagrindinius startuolių rodiklius, siekdami nustatyti tendencijas. Pokalbiai su: EIM, ŠMSM, CPVA, IA, ILTE, atstovais.
4. Finansavimo priemonės nevaldomos taip, kad būtų pasiektas laukiamas rezultatas		
4.1. Finansavimo priemonių pagrindimas ir joms skirtas finansavimo panaudojimas turi trūkumų	Visos atrinktos finansavimo priemonės (subsidijos, dotacijos, finansinės priemonės), skirtos skatinti inovacijas versle, pagrįstos poreikio vertinimu. Kai inovacijų kūrimui ir diegimui skirtas finansavimas nepanaudotas (nepaskirstytas), visada priimami sprendimai dėl jo panaudojimo kitoms priemonėms (pagrįstoms naujoms ar esamoms paklausioms). Priemonėje paskirstytų pinigų lygis siekia ne mažiau kaip 90 proc. per planuotą priemonės įgyvendinimo laikotarpį.	Teisės aktų ir dokumentų peržiūra Nagrinėjome 30 atrinktų priemonių aprašus ir schemas, paraiškas, projektų sutartis, atliktus <i>ex ante</i> vertinimus, aiškinamuosius raštus, S3 problemų ir koncepcijų pagrindimo dokumentus; projektų įgyvendinimo ataskaitas; įsakymą „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“, Projektų, finansuojamų valstybės biudžeto pinigais, administravimo ir finansavimo taisyklės, 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklės; IA, CPVA, ILTE, LMT 2022–2024 m. veiklos ataskaitas ir strateginius planus; EIM 2022–2024 m. administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimų išlaidų stebėsenos ataskaitas, EIM susirašinėjimo su institucijomis ir Vyriausybės kanceliarija dokumentus; IA ir CPVA administracinės naštos mažinimo įgyvendinimo planus.
4.2. Ne visais atvejais projektų įgyvendinimo rezultatai siejami su projektų atrankos kriterijais	Numatytos priemonės (veiksmai), užtikrinančios inovacijų skatinimo finansavimo tęstinumą, pasibaigus ES, RRF pinigams. Visose atrinktų priemonių projektų finansavimo sąlygų aprašuose nustatyti pagrįsti ir pamatuojami paraiškų vertinimo kriterijai. Visų atrinktų paraiškų (projektų įgyvendinimo planų) vertinimas neviršijo nustatyto termino daugiau kaip 3 d. d.	Skaičiavimai Skaičiavome, kokia nepanaudota finansavimo pinigų suma pagal atrinktas priemones.
4.3. Dubliuojamas dokumentų teikimas projektus administruojančioms agentūroms		Duomenų analizė Išanalizavome EIM, ŠMSM, IA, CPVA, ILTE gautus duomenis apie atrinktų 30 priemonių finansavimą. Palyginamoji analizė Palyginome atrinktų paramos priemonių įgyvendinimo rezultatus. Palyginome ekonomikos konkurencingumo ir valstybės informacinių išteklių valstybės veiklos srities planuojamus asignavimus pagal veiklos sritis. Palyginome biudžeto projekte siūlomus skirti asignavimus pagal veiklos rūšis. Palyginome paraiškų vertinimo terminus, nustatytus aprašuose / schemose su IA, CPVA, ILTE, LMT pateiktais duomenimis apie paraiškų vertinimo trukmę. Palyginome IA veiklos ataskaitas pateiktus duomenis apie administracinės naštos mažinimo pokytį su IA pateikta analitine informacija apie pasiektus rezultatus. Atranka Atsistiktine tvarka atsirinkome 30 projektų ir patikrinome, ar pabaigus projektą buvo atliktas administruojančių institucijų tikrinimas ir vertinimas. Pokalbiai su: EIM, ŠMSM, CPVA, IA, ILTE, LMT atstovais.

Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

1 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Projektų, gavusių finansavimą bent dviejuose nuosekliuose inovacijų grandinės etapuose (nuo MTEP iki komercializavimo), dalis nuo visų finansuotų MTEP projektų, proc.	Finansavimo priemonių, kurių dokumentuotas poreikio ir alternatyvų vertinimas atliktas prieš patvirtinimą, dalis	Finansavimo priemonių, kurių poveikis įvertintas po įgyvendinimo, dalis	Inovatyvių viešųjų pirkimų vertės dalis iš bendros viešųjų pirkimų vertės
Matavimo vienetas	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
Pradinė reikšmė	0	21	0	0,6
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2025-12-31	2025-12-31	2025-12-31	2025-12-31
Siektina reikšmė	30	100	100	3
Tolerancijos ribos	Gerei	30	100	3
	Vidutiniškai	20	70	2
	Blogai	10	30	1
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2028-12-31	2028-12-31	2028-12-31	2028-06-30
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	Ministerijų, paramą administruojančių įstaigų informacija	Ministerijų, paramą administruojančių įstaigų informacija	Ministerijų, paramą administruojančių įstaigų informacija	EIM, VDA, VPT informacija
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	Projektų, gavusių finansavimą bent dviejuose nuosekliuose inovacijų grandinės etapuose (nuo MTEP iki komercializavimo) skaičius / visų projektų, gavusių finansavimą, skaičius × 100	Patvirtintų finansavimo priemonių, dėl kurių poreikio ir įgyvendinimo alternatyvų atlikti vertinimai, suma / visų patvirtintų finansavimo priemonių suma × 100	Baigtų įgyvendinti finansavimo priemonių, kurių poveikis (ekonomikai, rinkai) yra įvertintas, suma / visų baigtų įgyvendinti finansavimo priemonių suma × 100	Per ataskaitinį laikotarpį įvykdytų inovatyvių viešųjų pirkimų bendra vertė / bendra visų viešųjų pirkimų vertė × 100

2 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Strateginių verslo inovacijų sričių, kurioms suplanuotos galimos jų finansavimo intervencijos, dalis iš visų strateginių verslo inovacijų sričių	Įdarbintų informacinių ryšių ir technologijų (IRT) specialistų dalis	Įdarbintų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą STEM srityse, dalis	MTP, įvertintų pagal mokslo ir technologijų parkų bei verslo inkubatorių tinklo valdymo modelį, dalis
Matavimo vienetas	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
Pradinė reikšmė	0	5,7	14	0
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2025-12-31	2025-12-31	2025-12-31	2025-12-31
Siektina reikšmė	100	6	15	100
Tolerancijos ribos	Gera	100	6	15
	Vidutiniškai	70	5	14
	Blogai	50	4	13
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2028-12-31	2028-12-31	2028-12-31	2027-12-31
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	Ministerijų informacija	Eurostat	Eurostat	EIM, IA informacija
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	Strateginių verslo inovacijų sričių, kurioms suplanuotos galimos intervencijos jų finansavimui, skaičius / bendras strateginių inovacijų sričių skaičius × 100	Įdarbintų specialistų dalį nurodo Eurostat	Įdarbintų specialistų dalį nurodo Eurostat	MTP, kurių veikla įvertinta pagal mokslo ir technologijų parkų bei verslo inkubatorių tinklo valdymo modelį, skaičius / bendras MTP skaičius × 100

3 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Verslo inkubatorių, įvertintų pagal mokslo ir technologijų parkų bei verslo inkubatorių tinklo valdymo modelį, dalis	Patikslintas klasterių teisinis reguliavimas, atsižvelgiant į priimtus viešosios politikos sprendimus	Startuolių ekosistemos stebėsenos rodiklių, kurių analizės rezultatai panaudoti rengiant politikos formavimo ar tobulinimo sprendimus, dalis	Informacija apie inovacijų finansavimo priemones teikiama vieno langelio principu
Matavimo vienetas	Proc.	-	Proc.	Vnt.
Pradinė reikšmė	0	Esamas teisinis reguliavimas	0	6
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2025-12-31	2025-12-31	2025-12-31	2025-12-31
Siektina reikšmė	100	Patikslintas teisinis reguliavimas	100	1
Tolerancijos ribos	Gera	Patikslintas teisinis reguliavimas	100	1
	Vidutiniškai	-	90	3
	Blogai	Nepakeistas teisinis reguliavimas	80	6
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2027-12-31	2027-12-31	2027-12-31	2027-12-31
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	EIM, IA informacija	EIM informacija, teisės aktų informacinė sistema	EIM, IA informacija	EIM, paramą administruojančių įstaigų informacija
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	Verslo inkubatorių, kurių veikla įvertinta pagal nustatytą modelį, skaičius / bendras verslo inkubatorių skaičius × 100	Patikslintas klasterių teisinis reguliavimas, atsižvelgiant į priimtus viešosios politikos sprendimus	Startuolių ekosistemos stebėsenos rodiklių, kurių analizės rezultatai panaudoti rengiant politikos formavimo ar tobulinimo sprendimus, skaičius / visų startuolių ekosistemos stebėsenos rodiklių skaičius × 100	Pasirinktų laikotarpių įgyvendinamos finansavimo priemonės, pateikiamos per vieno langelio sistemą (informacija skelbiama 1 sklaidos kanale)

4 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	MTEP projektų, kurių rezultatai patentuoti arba apsaugoti intelektinės nuosavybės priemonėmis, dalis	MTEP mokesčių lengvata pasinaudojusių įmonių dalis iš MTEP veiklą deklaravusių įmonių	Projektų finansavimo sąlygų aprašų, kuriuose prašoma pakartotinai pateikti VMI ir (ar) VDA jau turimus duomenis, dalis
Matavimo vienetas	Proc.	Proc.	Proc.
Pradinė reikšmė	3	41	27
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2025-12-31	2025-12-31	2025-12-31
Siektina reikšmė	20	80	0
Tolerancijos ribos	Gerei	80	0
	Vidutiniškai	60	10
	Blogai	41	20
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2028-12-31	2028-12-31	2027-12-31
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	EIM, IA, Patentų biuro informacija	EIM, IA, VMI, VDA informacija	IA, CPVA, LMT, ILTE informacija
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	MTEP projektų, kurių rezultatai patentuoti arba apsaugoti kitomis intelektinės nuosavybės apsaugos priemonėmis, skaičius / bendras užbaigtų MTEP projektų skaičius × 100	Įmonių, vertinamu laikotarpiu pasinaudojusių mokesčių lengvatomis, skaičius / visų įmonių vertinamu laikotarpiu deklaravusių MTEP veiklą, skaičius × 100	Projektų finansavimo sąlygų aprašų, kuriuose prašoma pakartotinai pateikti VMI ir (ar) VDA jau turimus duomenis, skaičius / visų projektų finansavimo sąlygų aprašų skaičius × 100

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
4 priedas

Inovacijų sistemos dalyvių funkcijos

Lygmuo	Dalyviai	Funkcijos
Valdymo (strateginė) grupė	Seimas	- Nustato mokslo, technologijų ir inovacijų politikos vystymosi kryptis; - Tvirtina Valstybės pažangos strategiją ir atitinkamus įstatymus.
	Vyriausybė	- Nustato mokslo, technologijų ir inovacijų politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius, tvirtina NPP, nacionalines plėtros programas, kuriose suplanuojamos mokslo, technologijų ir inovacijų politikos pažangos uždavinių įgyvendinimo priemonės; - Tvirtina Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos sudėtį ir darbo reglamentą; - Tvirtina nacionalinių mokslo ir technologijų programų nuostatus; - Nustato papildomo finansavimo tvarką, pagal kurią teikiamas papildomas finansavimas perkančiosioms organizacijoms, atliekančioms inovatyvius viešuosius pirkimus ir ikiprekybinius pirkimus.
	Mokslo, technologijų ir inovacijų taryba	- Padeda Vyriausybei koordinuoti ministerijų ir kitų įstaigų veiklą; - Svarsto ir pritaria pasiūlymams dėl mokslo, technologijų ir inovacijų sričių plėtros kryptių, prioritetų, tikslų, kitų su mokslo, technologijų ir inovacijų sritimis susijusių strateginių sprendimų; - Užtikrina mokslo, technologijų ir inovacijų politikos sričių sinergiją, šių politikos sričių integralumą su horizontaliomis, tarpsektorinėmis politikos sritimis; - Svarsto ir pritaria pasiūlymams dėl mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) prioritetų, stebi šių prioritetų įgyvendinimo pažangą; - Svarsto ir pritaria pasiūlymams dėl kryptių, kurioms būtų telkiami valstybės finansiniai, mokslo ir verslo ištekliai, turimos žinios, patirtis ir kurios prisidėtų prie aktualiausių visuomenės iššūkių sprendimo; - Pagal poreikį teikia Vyriausybei siūlymus ir rekomendacijas Tarybos kompetencijos klausimais; - Atlieka kitas Vyriausybės jai pavestas funkcijas.
Valstybės technologijų ir inovacijų politiką formuojanti grupė	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	- Formuoja technologijų plėtros ir inovacijų politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą; - Teikia Vyriausybei teisės aktų, reguliuojančių technologinės ir inovacinės veiklos skatinimą valstybėje, viešojo ir privataus sektorių eksperimentinės plėtros ir inovacinės veiklos vertinimą, rėmimą ir finansavimą, suderinimą su valstybės pagalbos taisyklėmis, projektus; - Teikia finansavimą ir kitas pagalbos priemones fiziniams ir juridiniams asmenims intelektinės nuosavybės apsaugos, intelektinės nuosavybės teisių įsigijimo ir naudojimo srityse; - Tvirtina inovatyvių viešųjų pirkimų gaires; - Rengia ir teikia Vyriausybei ikiprekybinius pirkimus reguliuojančių teisės aktų projektus; - Koordinuoja inovatyvumo (kūrybingumo) horizontaliojo principo įgyvendinimą; - Koordinuoja MTEP (sumaniosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimą; - Nustato tvarką, kuria vadovaujantis vertinama, ar ūkio subjektų, siekiančių gauti valstybės paramą, vykdoma veikla turi didelį ir inovacijomis grindžiamą verslo plėtros potencialą; - Koordinuoja subjektų, kurių savininkė ar viena iš dalininkų yra valstybė, įgyvendinančių technologijų ir inovacijų politiką, veiklą; - Atlieka inovatyviuosius viešuosius pirkimus ir ikiprekybinius pirkimus, skatina jai pavaldžius subjektus, kurie yra perkančiosios organizacijos, atlikti minėtus pirkimus; - Tvirtina vykdomos eksperimentinės plėtros vertinimo metodiką; - Priima sprendimus dėl klasteriams skiriamų skatinamųjų priemonių įgyvendinimo.
	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Kartu su valstybės technologijų ir inovacijų politiką formuojančia ministerija: - Rengia nacionalinių mokslo ir technologijų programų nuostatus; - Užtikrina efektyvų mokslo ir studijų institucijų ir ūkio subjektų bendradarbiavimą, imasi veiksmų, kad bendradarbiavimas būtų pagrįstas ekonomine nauda; - Rengia nacionalinių mokslo ir technologijų programų nuostatus ir koordinuoja jų įgyvendinimą;

Lygmuo	Dalyviai	Funkcijos
		- Rengia mokslo, technologijų ir inovacijų politikos pažangos uždavinius įgyvendinančias nacionalines plėtros programas, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą.
	Kitos ministerijos	- Politikos formavimo sprendimus valstybės technologijų ir inovacijų srityse priima suderinusios su EIM; - Atlieka inovatyvius viešuosius pirkimus ir ikiprekybinius pirkimus ir skatina joms pavaldžias valstybės institucijas ir įstaigas; - Rengia jų ministrų valdymo sričių taikomųjų mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacinės veiklos programas, koordinuoja jų įgyvendinimą, užtikrina programoms reikalingą finansavimą.
Politiką įgyvendinančios institucijos	Inovacijų agentūra	- Įgyvendina nacionalines mokslo ir technologijų programas ir konkursines technologijų programas; - Įgyvendina EIM ir kitų valstybės institucijų taikomųjų mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacinės veiklos skatinimo programas; - Įgyvendina priemones, kurias taikydamos perkančiosios organizacijos atlieka inovatyvius viešuosius pirkimus ir ikiprekybinius pirkimus, teikia šioms organizacijoms metodinę pagalbą dėl šiame punkte nurodytų pirkimų; - Teikia atlygintiną ir neatlygintiną finansavimą ūkio subjektams, vykdančioms taikomųjų mokslinių tyrimų veiklą, eksperimentinę plėtrą ir inovacinę veiklą; - Įgyvendina ūkio subjektų ir mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo plėtros priemones; - Koordinuoja ir remia Lietuvos Respublikoje įsteigtų juridinių ir fizinių asmenų dalyvavimą Europos Sąjungos ir tarptautinėse technologijų ir inovacijų programose ir projektuose; - Teikia technologijų ir inovacijų srities informavimo ir konsultavimo paslaugas; - Organizuoja MTEP veiklos vertinimą ir teikia siūlymus EIM dėl finansavimo principų; - Teikia siūlymus EIM dėl valstybės biudžeto pinigų paskirstymo valstybės mokslo ir studijų institucijų vykdomai eksperimentinei plėtrai finansuoti metodikos; - Įgyvendina Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų integracijos į Europos Sąjungos ir tarptautinę technologijų ir inovacijų erdvę didinimo priemones; - Atlieka Lietuvos Respublikos inovacijų skatinimo fondo įstatyme valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinančiai institucijai nustatytas su Inovacijų skatinimo fondo veikla susijusias funkcijas; - Įgyvendina ir koordinuoja projektus ir priemones, susijusias su užsienio startuolių pritraukimu į Lietuvos Respubliką; - Vertina, ar ūkio subjektų, siekiančių gauti valstybės paramą, vykdoma veikla turi didelį ir inovacijomis grindžiamą verslo plėtros potencialą, ir priima sprendimą šiuo klausimu; - Atlieka mokslo ir technologijų parkų veiklos stebėseną ir vertinimą, vertinimo rezultatus teikia EIM; - Teikia finansavimą pagal konkursines technologijų programas.
	Lietuvos mokslo taryba	- Įgyvendina nacionalines mokslo ir technologijų programas; - Skleidžia informaciją apie Europos Sąjungos bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, kitas Europos Sąjungos ir tarptautines MTEP programas, atlieka nacionalinių kontaktinių asmenų ar koordinatorių funkcijas, įsitraukia į Europos Komisijos nacionalinių kontaktinių asmenų ir kitus tinklus bei komitetus, konsultuoja Lietuvos pareiškėjus; - Įgyvendina Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės prioritetus ir iniciatyvas, koordinuoja Lietuvos Respublikos MTEP integraciją į tarptautinę mokslinių tyrimų erdvę.
	Centrinė projektų valdymo agentūra	- Skelbia kvietimus teikti paraiškas ir projektų įgyvendinimo planus dėl projektų finansavimo; - Organizuoja projektų atranką ir vertina projektus, sudaro projektų sutartis ir prižiūri jų įgyvendinimą, vertina projektų išlaidų tinkamumą finansuoti, prižiūri projektų įgyvendinimo tęstinumą; - Administruoja programas ir projektus, finansuojamus ES ir kitais pinigais; - Atlieka ES fondų investicijų programų administruojančiosios / įgyvendinančiosios institucijos funkcijas.
	ILTE (nacionalinis plėtros bankas)	- Įgyvendina skatinamąsias finansines priemones (garantijas, paskolas, fondų fondus); - Teikia dotacijas ir (ar) subsidijas, kuriomis prisidedama prie skatinamųjų finansinių priemonių; - Dalyvauja investavimo platformose ir (ar) jas kuria; - Pritraukia privačių pinigų finansinei gyvybingiems projektams; - Dalyvauja rengiant skatinamųjų finansinių priemonių investavimo strategijas ir vykdo investicijų rezultatyvumo bei poveikio stebėseną;

Lygmuo	Dalyviai	Funkcijos
		- Teikia ekspertinę pagalbą dėl investicinės aplinkos ir finansavimo prieinamumo.
Įgyvendinančiosios institucijos	Paslaugų teikėjai*	- Įgyvendinant valstybės inovacinės veiklos skatinimo politiką, konsultuoja ir padeda ūkio subjektams vykdyti inovacinę veiklą.
	Klasteriai	- Ūkio subjektų ir (arba) mokslo ir studijų institucijų grupė, funkcionuojanti partnerystės principu ir sieianti padidinti ekonominį savo veiklos efektyvumą.
	Kiti viešojo sektoriaus subjektai	- Perkančiosios organizacijos skatinamos vykdyti inovatyvius viešuosius pirkimus, ikiprekybinius pirkimus; - Viešojo administravimo praktikoje taiko pažangias viešojo valdymo technologijas ir savo veikloje naudoja inovatyvius produktus.

* *Technologijų plėtros ir inovacijų skatinimo viešųjų paslaugų teikėjai gali būti juridiniai asmenys (mokslo ir technologijų parkai, atviros prieigos centrai, verslo inkubatoriai, verslo informaciniai centrai ir kiti) ir juridinio asmens statuso neturintys subjektai (mokslo ir studijų institucijose įsteigti struktūriniai padaliniai, užsienio juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, ir kiti).*

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Technologijų ir inovacijų įstatymą, LMT nuostatus, CPVA ir ILTE įstatus

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
5 priedas

Finansavimo priemonės, skirtos inovacijoms

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaiškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁷⁰ , proc.
1	CPVA	09-013-P	SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ KOKYBĖS VERTINIMO MODELIO (RODIKLIŲ ŠVIESLENTĖS) SUKŪRIMAS	Viešojo sektoriaus administravimas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, VLK	3 025 000	Dengiama iki 100 proc.	408 254	13
2	CPVA	09-005-P	EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO INFORMACINĖS SISTEMOS (ESVIS) PAPILDOMŲ MODULIŲ VYSTYMAS	Viešojo sektoriaus IT infrastruktūra	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, ESSC	6 590 000	Dengiama iki 100 proc.	4 483 586	68
3	CPVA	09-004-P	Vaistinių preparatų rinkos ir farmacinės veiklos kontrolės efektyvumo ir kokybės didinimas	Reguliacinė / administracinė sistema	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, VVKT	3 305 659	Dengiama iki 100 proc.	3 159 879	96
4	CPVA	09-003-P	Pažangių ir įrodymais pagrįstų technologijų sveikatos sektoriuje diegimas	Technologijų diegimas praktikoje	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	7 620 000	Dengiama iki 100 proc.	7 609 985	100
5	CPVA	06-004-P	Kultūros paveldo informacinių sistemų konsolidavimas ir modernizavimas	Valstybinė IT infrastruktūra	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, galimi privatus partneriai	3 016 005	Dengiama iki 100 proc.	2 963 385	98
6	CPVA	06-002-P	ELVIS – PRITAIKYTŲ MEDIJŲ PLATFORMA (PRIEIGOS PRIE ĮTRAUKAUS KULTŪROS TURINIO INDIVIDUALIŲ POREIKIŲ TURINTIEMS VARTOTOJAMS PLĖTRA)	Socialinė / IT infrastruktūra	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Lietuvos aklųjų biblioteka	3 666 996	Dengiama iki 100 proc.	3 666 996	100
7	CPVA	02-006-K	Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos	Technologijų diegimas įmonėse	Diegimas, ne kūrimas	Netaikoma	Privatus, pramonė	6 050 000	Numatomas privatus indėlis	4 498 810	74
8	CPVA	10-041-P	Parama mokslo ir verslo kompetencijų stiprinimui rengti tarptautines projektų paraiškas MTEPI veikloms finansuoti	Ekosistemos / gebėjimų stiprinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, LMT	726 000	Dengiama iki 100 proc.	680 836	94
9	CPVA	10-051-P	Didinti mokslo tarptautiškumo lygį	Tarptautiškumas (ne kūrimo etapas)	Kompetencijos, ne MTEP	Vidurio ir vakarų	Viešasis, Vilniaus universitetas	500 000	Numatomas privatus indėlis	500 000	100

¹⁷⁰ 2025 m. rugpjūčio mėn. duomenimis.

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁷⁰ , proc.
Lietuvos, Sostinės											
10	CPVA	10-039-P	PARAMA MOKSLO, ASOCIJUOTŲ VERSLO STRUKTŪRŲ NARYSTEI IR VEIKLAI TARPTAUTINIUISE TINKLUOSE, GENERUOJANČIUOSE INICIATYVAS IR ES MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ PROGRAMOS „EUROPOS HORIZONTAS“ TEMATIKAS	MTEP veiklos finansavimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, LMT	2 299 000	Dengiama iki 100 proc.	1 783 926	78
11	CPVA	10-037-P	ES MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ PROGRAMOS „EUROPOS HORIZONTAS“ NACIONALINIŲ KONTAKTINIŲ ASMENŲ TINKLO PLĖTRA IR VEIKLŲ STIPRINIMAS, MOKSLO IR INOVACIJŲ PATARĖJŲ TINKLO VYRIAUSYBĖS INSTITUCIJOSE SUKŪRIMAS IR ĮVEIKLINIMAS	Programos administravimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, LMT	6 050 000	Dengiama iki 100 proc.	5 000 000	83
12	CPVA	02-001-P	ĮSIGALIOJUSI ATNAUJINTA PASKATŲ VERSLUI INVESTUOTI Į MTEP SISTEMA	Investicijų skatinimas plėtrai	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, EIM	84 700	Dengiama iki 100 proc.	55 807	66
13	CPVA	02-006-P	Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą	Sisteminė / politikos priemonė	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Inovacijų agentūra	5 882 000	Dengiama iki 100 proc.	5 819 006	99
14	CPVA	02-113-J-0001-J05	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą IRT srityje	Ankstyvoji technologinė plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Sostinės regionas	Privatus, startuolis	310 233	Dengiama iki 100 proc.	0	0
15	CPVA	02-113-J-0001-J06	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą EdTech srityje (02-113-J-0001-J06)	Plėtros stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	434 326	Dengiama iki 100 proc.	0	0
16	CPVA	02-113-J-0001-J07	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą GameTech srityje (02-113-J-0001-J07)	MVP → rinkos validavimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	434 326	Dengiama iki 100 proc.	0	0
17	CPVA	11-482-K	Naujų ekonominių galimybių kūrimas, skatinant kūrybiškumą, inovacijas bei kuriant draugišką visuomenei aplinką Molėtų mieste	Sektorinės inovacijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	Privatus ir viešasis, Molėtuose	151 940	Numatomas privatus indėlis	0	0
18	CPVA	09-021-P	ESPBI IS sudarančių posistemų dekomponavimas	Viešojo sektoriaus IT modernizavimas	Infrastruktūra, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, RC	27 229 997	Dengiama iki 100 proc.	25 023 152	92
19	CPVA	09-006-P	Pažangios terapijos centro statyba	Infrastruktūros investicija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	15 970 000	Dengiama iki 100 proc.	15 957 743	100
20	CPVA	06-003-P	E. kultūros platforma (vieningas suskaitmeninto ir skaitmeninio kultūros ir audiovizualinio turinio, elektroninių paslaugų ir sklaidos portalas)	IT infrastruktūra	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, galimi	23 818 765	Dengiama iki 100 proc.	23 815 341	100

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Budžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
							privatus partneriai				
21	CPVA	02-028-P	PRITRAUKTI TARPTAUTINĮ AKCELERATORIŲ	Startuolių brandinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Inovacijų agentūra	18 150 000	Dengiama iki 100 proc.	10 150 448	56
22	CPVA	06-012-P	KKI akceleravimo veikla	Kūrybinių industrijų projektų brandinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus ir viešasis, LMT, Inovacijų agentūra, galimi privatus partneriai	6 352 941	Dengiama iki 100 proc.	6 235 683	98
23	CPVA	10-070-P	Preakceleravimas ir mentorystė	Ankstyvos stadijos idėjų vystymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Viešasis, LMT	9 987 625	Dengiama iki 100 proc.	0	0
24	CPVA	08-004-K	Susisiekimo inovacijų skatinimas (ir privatus sektorius)	Sektorinės technologinės inovacijos	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Privatus ir viešasis	23 500 000	Numatomas privatus indėlis	22 097 440	94
25	CPVA	09-039-P	Medicinių klasterių duomenų mainų ir stebėsenos platforma	Sveikatos IT infrastruktūra	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, RC	15 000 000	Dengiama iki 100 proc.	12 717 690	85
26	CPVA	02-010-P	Vykdyti startuolių inkubavimo veiklas Europos kosmoso agentūros verslo inkubavimo centre	Startuolių brandinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis, MTP ir startuolis	605 000	Numatomas privatus indėlis	500 000	83
27	CPVA	09-001-P	Sveikatos priežiūros specialistų kompetencijų platformos sukūrimas	Gebėjimų stiprinimas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis	2 433 000	Dengiama iki 100 proc.	2 299 760	95
28	CPVA	10-083-P	EUREKA PROJEKTŲ FINANSAVIMAS II	Tarptautiniai MTEP projektai	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus ir viešasis, LMT, galimi privatus partneriai (MVJ)	2 000 000	Numatomas privatus indėlis	0	0
29	CPVA	09-071-P	Odontologijos paslaugų neįgaliesiems modelio diegimas	Sveikatos paslaugų modelio taikymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, ASPI	7 802 354	Dengiama iki 100 proc.	4 822 568	62
30	CPVA	08-006-K	Susisiekimo inovacijų skatinimas startuoliams	Startuolių sektoriaus inovacijos	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Privatus, startuolis	1 000 000	Dengiama iki 100 proc.	336 786	34
31	CPVA	09-063-P	ONKOLOGINIŲ LIGŲ ANKSTYVOSIOS DIAGNOSTIKOS PROGRAMŲ VYKDYMO, KOKYBĖS UŽTIKRINIMO IR KOKYBĖS KONTROLĖS REIKALAVIMŲ ĮDIEGIMAS	Medicinių sprendimų diegimas	Kompetencijos, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	6 500 000	Dengiama iki 100 proc.	6 472 057	100
32	CPVA	09-070-P	Nuotolinių konsultacijų (telemedicinos plėtojimo) paslaugos diegimas ESPBI IS	Sveikatos technologijų diegimas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, RC	5 000 000	Dengiama iki 100 proc.	4 577 970	92

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
33	CPVA	09-026-P	Preveninių programų vykdymo, kokybės užtikrinimo ir kokybės kontrolės ESPBI IS posistemės kūrimas	Viešojo sektoriaus sistema	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, RC	6 171 000	Dengiama iki 100 proc.	5 839 870	95
34	CPVA	09-033-P	Nacionalinės medicininių vaizdų archyvavimo ir mainų sistemos (MedVAIS) ir jos teikiamų elektroninių paslaugų plėtra	IT infrastruktūra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, RC	8 500 000	Dengiama iki 100 proc.	8 285 842	97
35	CPVA	09-051-P	Skubiosios medicinos pagalbos skyrių veiklos efektyvumo ir kokybės užtikrinimo, stebėsenos ir analizės platformos sukūrimas	Sveikatos sistemos modernizavimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, RC	7 260 000	Dengiama iki 100 proc.	4 553 368	63
36	CPVA	09-069-P	EuroHeart informacinės sistemos pritaikymas ir įdiegimas miokardo infarkto klasterinių ASPJ duomenų analizei ir stebėsenai	IT infrastruktūra	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	999 293	Dengiama iki 100 proc.	940 147	94
37	CPVA	09-012-P	Objektyviomis sąnaudomis grįsto sveikatos finansavimo modelio sukūrimas ir įgyvendinimas VLIVAS	Administracinė reforma	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, VLK	4 600 000	Dengiama iki 100 proc.	4 599 762	100
38	CPVA	09-014-P	Užkrečiamųjų ligų epidemiologinei priežiūrai būtinų informacinių sistemų modernizavimas	Viešojo sektoriaus stiprinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, NVSC	2 779 999	Dengiama iki 100 proc.	1 939 449	70
39	CPVA	09-038-P	Išmaniosios GMP diegimas	Technologijų taikymas	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, GMPT	12 753 400	Dengiama iki 100 proc.	12 752 435	100
40	CPVA	02-002-P	ĮGYVENDINTI MISIJOMIS GRĮSTAS MOKSLO IR INOVACIJŲ PROGRAMAS	Strateginiai MTEP projektai	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Privatus ir viešasis, Inovacijų agentūra, konsorciūmai	91 560 000	Dengiama iki 100 proc.	88 341 100	96
41	CPVA	06-015-K	Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas (konkursas)	Skaitmeninių produktų kūrimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis	2 678 898	Dengiama iki 100 proc.	2 345 276	88
42	CPVA	06-010-P	ATVIROS CENTRALIZUOTOS SAUGYKLOS SU KOMPETENCIJŲ CENTRU STEIGIMAS	Duomenų infrastruktūra	Kompetencijos, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, Lietuvos etnografijos muziejus	30 000 000	Dengiama iki 100 proc.	29 999 936	100
43	CPVA	02-116-P	Lietuvių kalbos garsyno (šnekos sintezės tikslams neuroniniams balsams generuoti) sukūrimas	Kalbos technologijų vystymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	822 800	Dengiama iki 100 proc.	822 791	100
44	CPVA	02-117-P	Medicinos vienkalbio ir lygiagrečiųjų tekstynų sukūrimas	Duomenų rinkiniai MTEP reikmėms	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	290 400	Dengiama iki 100 proc.	290 388	100
45	CPVA	02-119-P	Klausimų-atsakymų porų tekstyno sukūrimas	NLP duomenų kūrimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	931 700	Dengiama iki 100 proc.	931 683	100
46	CPVA	02-103-P	Bendrojo lietuvių kalbos tekstyno ir vektorizuotų modelių sukūrimas	Duomenų infrastruktūra MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	5 860 030	Dengiama iki 100 proc.	5 859 999	100

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
47	CPVA	02-104-P	Melagingos informacijos automatinio identifikavimo tekstyno sukūrimas	AI sprendimo kūrimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	4 513 300	Dengiama iki 100 proc.	4 513 298	100
48	CPVA	02-105-P	Vienkalbių ir daugiakalbių tekstynų atnaujinimas	Duomenų atnaujinimas MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	1 343 100	Dengiama iki 100 proc.	1 343 087	100
49	CPVA	02-106-P	Daugiakalbių ir vienkalbių tekstynų sukūrimas	Duomenų infrastruktūra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	1 343 100	Dengiama iki 100 proc.	1 343 098	100
50	CPVA	02-107-P	Sintetinių lygiagrečių tekstynų sukūrimas	AI duomenų kūrimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	798 600	Dengiama iki 100 proc.	798 593	100
51	CPVA	02-108-P	Žmogaus fenotipo ontologijos lietuvių kalba sukūrimas	Mokslinis projektas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	895 400	Dengiama iki 100 proc.	895 393	100
52	CPVA	02-023-K	Lietuvių kalbos garsyno vystymas (šnekos atpažinimo tikslams)	Technologijos vystymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, MSI	4 577 430	Dengiama iki 100 proc.	4 015 289	88
53	CPVA	02-100-K	Nuasmeninimo tekstyno sukūrimas	Duomenų kūrimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, MSI	2 686 200	Dengiama iki 100 proc.	2 468 288	92
54	CPVA	02-098-K	Morfologiškai ir sintaksiškai anotuotų tekstynų modelių sukūrimas	NLP infrastruktūra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, MSI	1 790 800	Dengiama iki 100 proc.	1 524 899	85
55	CPVA	02-099-K	Klausimų - atsakymų porų tekstyno sukūrimas	AI duomenų kūrimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, MSI	931 700	Dengiama iki 100 proc.	0	0
56	CPVA	02-101-K	Mišrių lietuvių kalbos tekstų santraukų/abstraktų tekstynų sukūrimas (automatinio sudarymo giliojo mokymo pagrindu veikiančių sistemų apmokinimui)	AI technologija	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, MSI	968 000	Dengiama iki 100 proc.	865 734	89
57	CPVA	02-045-K	ATVIRŲJŲ DUOMENŲ PANAUDOJIMAS	Duomenų pagrindu kuriami sprendimai	Skaitmeninimas, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus, MVĮ	6 000 000	Numatomas privatus indėlis	4 110 563	69
58	CPVA	02-091-K	Skatinti aplinkai palankių produktų arba technologijų sukūrimą ir (ar) diegimą	Naujo produkto vystymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, ne pramonė	588 900	Numatomas privatus indėlis	588 900	100
59	CPVA	02-018-K	Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus	Ankstyvoji stadija	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Privatus, MVĮ, startuolis	16 500 000	Dengiama iki 100 proc.	16 059 870	97
60	CPVA	10-052-P	Didinti mokslo tarptautiškumo lygį	Tarptautiškumo stiprinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų	Privatus ir viešasis, LMT,	4 050 000	Dengiama iki 100 proc.	3 074 243	76

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paiškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
						Lietuvos, Sostinės	galimi privatūs partneriai (MVJ)				
61	CPVA	10-036-T	Parama mokslo ir MVJ projektams, gavusiems Europos Komisijos kokybės ženklą, ir Marie Skłodowskos-Curie veiklos, Europos mokslo tarybos, pažangos sklaidos tyrimų erdvės teigiamai įvertintiems, tačiau dėl pinigų trūkumo negavusiems Europos Komisijos finansavimo, projektams	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis, MSI, MVJ	23 595 000	Dengiama iki 100 proc.	3 504 539	15
62	CPVA	10-042-P	Didinti mokslo tarptautiškumo lygį	Tarptautiškumo stiprinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Viešasis, Vytauto Didžiojo universitetas ir Kauno technologijos universitetas	24 552 000	Dengiama iki 100 proc.	24 552 000	100
63	CPVA	10-035-T	Parama Lietuvos dalyvavimui tarptautiniuose Europos Sąjungos koordinavimo iniciatyvų projektuose kofinansuoti	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, MSI	4 840 000	Dengiama iki 100 proc.	558 930	12
64	CPVA	10-040-T	Parama veikloms, skirtoms Europos mokslinių tyrimų erdvės prioritetams įgyvendinti, siekiant institucinių pokyčių	Programų koordinavimas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, MSI	2 420 000	Dengiama iki 100 proc.	2 016 853	83
65	CPVA	02-113-J-0001-J01	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą EdTech srityje	Ankstyvoji stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	620 466	Dengiama iki 100 proc.	0	0
66	CPVA	02-113-J-0001-J02	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą GameTech srityje	Ankstyvoji stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	620 466	Dengiama iki 100 proc.	0	0
67	CPVA	02-032-P	Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą	Paklausos pusės intervencija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Inovacijų agentūra, VPT	6 050 000	Numatomas privatus indėlis	5 201 226	86
68	CPVA	10-066-P	STEAM ekosistemos sukūrimas / plėtojimas – jaunųjų tyrėjų galimybių plėtra	Švietimo infrastruktūra	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, LNŠA, MSI	15 746 954	Dengiama iki 100 proc.	1 076 050	7
69	CPVA	10-061-P	STEAM centrų modernizavimas	Infrastruktūra	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, LNŠA, MSI	5 384 500	Dengiama iki 100 proc.	5 384 478	100
70	CPVA	10-064-P	Specializuotos laboratorijos metodiniame centre plėtra	Vilniaus Infrastruktūra	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Vilniaus universitetas	1 936 000	Dengiama iki 100 proc.	1 936 000	100
71	CPVA	10-016-P	STEAM centrų veiklos plėtra	Švietimo sistema	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, LNŠA	15 746 954	Dengiama iki 100 proc.	7 203 425	46
72	CPVA	09-023-P	SVEIKATOS CENTRŲ VEIKLOS MODELIO DIEGIMAS	Organizacinės inovacijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, savivaldybės	30 755 000	Dengiama iki 100 proc.	28 390 608	92
73	CPVA	02-109-P	Lietuvių kalbos paveldo ir erdvinių išteklių duomenynų sukūrimas	Duomenų infrastruktūra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Lietuvių kalbos institutas	3 265 790	Dengiama iki 100 proc.	3 012 983	92

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ⁷⁰ , proc.
74	CPVA	02-115-P	Lietuvių kalbos medicinos garsyno sukūrimas	Kalbos technologijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	629 200	Dengiama iki 100 proc.	629 189	100
75	CPVA	02-016-P	Sukurti pramonei praktinių technologinių žinių ir sprendimų apsikeitimo platformą Industry 4.0 Lab	Taikomieji tyrimai	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Inovacijų agentūra	4 235 000	Numatomas privatus indėlis	3 526 399	83
76	CPVA	02-102-K	FINANSINĖS PASKATOS VERSLO PASLAUGŲ CENTRAMS VYSTYTI IR DIEGTI ROBOTIKOS PROCESŲ AUTOMATIZAVIMO (RPA) IR DIRBTINIO INTELEKTO (DI) SPRENDIMUS	Verslo plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis, verslo paslaugų centrai (VPC)	2 391 246	Numatomas privatus indėlis	898 022	38
77	CPVA	02-007-K	Finansinės paskatos verslo paslaugų centrums vystyti ir diegti robotikos procesų automatizavimo (RPA) ir dirbtinio intelekto (DI) sprendimus (privatus sektorius)	Investicijų pritraukimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis, verslo paslaugų centrai (VPC)	3 000 000	Numatomas privatus indėlis	584 086	19
78	CPVA	25-512-P	Ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Socialinės paslaugos	Infrastruktūra, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, Regiono plėtros taryba	550 800	Numatomas privatus indėlis	0	0
79	CPVA	25-513-P	Ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Socialinės paslaugos	Infrastruktūra, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Regiono plėtros taryba	715 700	Numatomas privatus indėlis	0	0
80	CPVA	25-514-P	Ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Socialinės paslaugos	Infrastruktūra, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Regiono plėtros taryba	62 118	Numatomas privatus indėlis	62 118	100
81	CPVA	25-515-P	Ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Socialinės paslaugos	Infrastruktūra, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, Regiono plėtros taryba	590 447	Numatomas privatus indėlis	0	0
82	CPVA	06-001-P	INFORMACINIŲ SISTEMŲ IR REGISTRŲ ĮRAŠŲ ILGALAIKIO IŠSAUGOJIMO IR PERDAVIMO Į VALSTYBĖS ARCHYVUS SUKŪRIMAS UŽTIKRINANT TOKIŲ ĮRAŠŲ VIENINGĄ PRIEIGĄ VARTOTOJAMS	IT infrastruktūra	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Privatus ir viešasis, KKI	2 099 922	Dengiama iki 100 proc.	2 099 877	100
83	CPVA	06-011-P	Dizaino sparnai	Produktų dizaino vystymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus ir viešasis, LMT, Inovacijų agentūra, galimi privatus partneriai	3 176 471	Dengiama iki 100 proc.	3 176 471	100
84	CPVA	10-032-P	Mokslo vadybos ir žinių komercinimo gebėjimų mokslo ir studijų institucijose stiprinimas	Gebėjimų stiprinimas	Diegimas, ne kūrimas	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus ir viešasis, LMT, galimi privatus partneriai	6 300 000	Dengiama iki 100 proc.	0	0
85	CPVA	10-060-P	Didinti mokslo tarptautiškumo lygį	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Sostinės	Viešasis, LMT	4 200 000	Dengiama iki 100 proc.	4 036 478	96
86	CPVA	02-113-J-0001-J03	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą EdTech srityje	Ankstyvoji stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	496 373	Dengiama iki 100 proc.	0	0

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
87	CPVA	02-113-J-0001-J04	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą GameTech srityje	Ankstyvoji stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	496 373	Dengiama iki 100 proc.	0	0
88	CPVA	02-113-J-0001-J08	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą IRT srityje	Plėtros stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Sostinės	Privatus, startuolis	310 233	Dengiama iki 100 proc.	0	0
89	CPVA	02-027-P	KVIETIMAS TEIKTI PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PLANUS „ĮGYVENDINTI SPECIALIZUOTAS STARTUOLIŲ AKCELERAVIMO PROGRAMAS“	MTEP projektai	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Inovacijų agentūra	1 443 530	dengiama iki 100 proc.	2 086 494	145
90	CPVA	02-004-P	Įsteigti LT Space Hub ir įgyvendinti veiklas	Ekosistemos / infrastruktūros kūrimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Inovacijų agentūra	1 815 000	Dengiama iki 100 proc.	1 625 585	90
91	CPVA	21-309-P	Investicinio patrauklumo didinimas ir verslo aplinkos gerinimas (I etapas)	Investicijų pritraukimas	Infrastruktūra, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus ir viešasis	765 000	Numatomas privatus indėlis	765 000	100
92	CPVA	10-033-P	Mokslo vadybos ir žinių komercinimo gebėjimų mokslo ir studijų institucijose stiprinimas	Kompetencijų stiprinimas	Diegimas, ne kūrimas	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus ir viešasis, LMT, galimi privatus partneriai	6 300 000	Dengiama iki 100 proc.	0	0
93	CPVA	10-086-P	DIDINTI MOKSLO TARPTAUTIŠKUMO LYGĮ	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Viešasis, Vilniaus universitetas ir VMU Fizinių ir technologijos mokslų centras (FTMC)	2 185 034	Numatomas privatus indėlis	0	0
94	CPVA	20-318-P	Inovatyvių kūrybinės ekonomikos ir bendro infrastruktūros naudojimo iniciatyvų plėtra (II etapas)	Kūrybinių industrijų inovacijos	Infrastruktūra, ne MTEP	Sostinės	Privatus ir viešasis	4 243 876	Numatomas privatus indėlis	4 243 825	100
95	CPVA	26-310-P	Šiaulių regiono investicinės aplinkos ir verslo plėtros sąlygų gerinimas (V etapas)	Investicinė aplinka	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus ir viešasis	409 290	Numatomas privatus indėlis	409 290	100
96	CPVA	25-516-P	Ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Socialinė politika	Infrastruktūra, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, Regiono plėtros taryba	1 500 000	Numatomas privatus indėlis	0	0
97	CPVA	25-517-P	Ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Socialinė politika	Infrastruktūra, ne MTEP	Netaikoma	Viešasis, Regiono plėtros taryba	266 830	Numatomas privatus indėlis	0	0
98	CPVA	25-518-P	Ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Socialinė politika	Infrastruktūra, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, Regiono plėtros taryba	1 482 352	Numatomas privatus indėlis	1 482 342	100
99	CPVA	25-519-P	Ilgalaikės priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	Socialinė politika	Infrastruktūra, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, Regiono plėtros taryba	1 429 392	Numatomas privatus indėlis	0	0

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁷⁰ , proc.
100	CPVA	02-118-P	Gynybos ir saugumo vienkalbio ir lygiagrečiųjų tekstynų sukūrimas	Duomenų infrastruktūra MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, VSSA	290 400	Dengiama iki 100 proc.	290 397	100
101	CPVA	10-031-P	Žinių perdavimo ir komercinimo sistemos stiprinimas	Sisteminė intervencija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Viešasis, MSI	14 000 000	Dengiama iki 100 proc.	13 387 366	96
102	CPVA	10-030-P	Skatinti vykdyti taikomuosius MTEP	Taikomieji tyrimai	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Viešasis, LMT, MSI	37 586 340	Dengiama iki 100 proc.	0	0
103	CPVA	10-038-T	Parama identifikuotiems startiniams MTEP projektams ir galimybė studijoms su institucijų kelrodžiais sėkmingam dalyvavimui Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ kvietimuose skatinti	Ankstyvasis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis, LMT, MSI, MVĮ	9 171 800	Dengiama iki 100 proc.	7 632 452	83
104	CPVA	02-113-J	KVIETIMAS TEIKTI PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PLANUS, SKATINTI STARTUOLIŲ INOVATYVIŲ PRODUKTŲ AR INOVATYVIŲ PRODUKTŲ PROTOTIPŲ KŪRIMĄ	Inovatyvių produktų vystymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	4 606 282	Dengiama iki 100 proc.	3 983 392	86
105	CPVA	10-082-T	MOKSLO LABORATORIJŲ AR KITOS MOKSLO INFRASTRUKTŪROS ĮRANGOS ĮSIGIJIMAS AR ATNAUJINIMAS	Infrastruktūra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis, LMT, MSI, MVĮ	22 506 000	Dengiama iki 100 proc.	0	0
106	IA-ES	02-011-K	Skatinti atsinaujinančių energijos išteklių diegimą pramonės įmonėse (Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionas)	Technologijų diegimas	Diegimas, ne kūrimas	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus, pramonė	10 000 000	Numatomas privatus indėlis	29 222 193	292
107	IA-ES	02-014-K	InoStartas	Ankstyvoji inovacijų stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus	1 800 000	Numatomas privatus indėlis	7 458 271	414
108	IA-ES	02-062-K	Alternatyvaus kuro diegimas pramonės įmonėse Kauno, Šiaulių ir Telšių regionuose	Technologijų taikymas	Diegimas, ne kūrimas	Netaikoma	Privatus	42 007 291	Numatomas privatus indėlis	4 863 196	12
109	IA-ES	02-017-K	InoConnect	Mokslo ir verslo bendradarbiavimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus, MVĮ	300 000	Numatomas privatus indėlis	479 444	160
110	IA-ES	02-033-K	MVĮ skaitmeninimas	Technologijų diegimas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus, MVĮ	12 000 000	Numatomas privatus indėlis	18 237 673	152
111	IA-ES	02-030-K	Ecoinovacijos	Nauji aplinkosauginiai sprendimai	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus, MVĮ	1 000 000	Numatomas privatus indėlis	275 790	28

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
112	IA-ES	02-063-P	Sąlygų ir vietos ekosistemos užsienio ir vietos investuotojams pagerinimas (pramoninės zonos) Akmenės raj. sav., Jonavos raj. sav. ir Mažeikių raj. sav.	Ekosistemos stiprinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVĮ	30 592 000	Numatomas privatus indėlis	18 393 545	60
113	IA-ES	02-037-K	Expo galimybės pažangiems	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Sostinės	Privatus, MVĮ	5 000 000	Numatomas privatus indėlis	4 142 763	83
114	IA-ES	02-036-K	Expo galimybės	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus, MVĮ	5 000 000	Numatomas privatus indėlis	11 059 855	221
115	IA-ES	02-012-K	MVĮ atsigavimas	Verslo plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus, MVĮ	2 500 000	Numatomas privatus indėlis	625 180	25
116	IA-ES	02-013-K	Didinti energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse	Technologijų diegimas	Infrastruktūra, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos, netaikoma	Privatus, pramonė	35 000 000	Numatomas privatus indėlis	8 437 730	24
117	IA-ES	02-090-K	Energetinis efektyvumas pramonei	Technologijų taikymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, netaikoma	Privatus, pramonė	54 892 468	Numatomas privatus indėlis	18 954 451	35
118	IA-ES	02-116-K	Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Kauno apskr.	Investicinė plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVĮ	24 239 412	Numatomas privatus indėlis	0	0
119	IA-ES	02-127-K	Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Kauno apskr.	Investicinė plėtra	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Privatus, pramonė	60 000 000	Numatomas privatus indėlis	0	0
120	IA-ES	02-121-K	Pasirenk eksportui	Eksporto pasirengimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus, MVĮ	12 867 553	Numatomas privatus indėlis	0	0
121	IA-ES	02-025-K	Startuolis	Ankstyvos stadijos inovacijų kūrimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus arba viešasis, startuolis	8 500 000	Numatomas privatus indėlis	3 068 496	36
122	IA-ES	02-026-K	Expo klasteris	Tarptautiškumo / klasterių plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus arba viešasis	4 000 000	Numatomas privatus indėlis	5 540 501	139
123	IA-ES	02-024-K	VERSLO PRADŽIA	Ankstyvo verslo vystymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus arba viešasis	3 800 000	Numatomas privatus indėlis	2 472 456	65
124	IA-ES	02-021-P	Sumanūs įgūdžiai	Kompetencijų stiprinimas	Kompetencijos, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus ir viešasis, Inovacijų agentūra, galimi privatus partneriai (MVĮ)	11 250 000	Dengiama iki 100 proc.	11 250 000	100

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paiškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Budžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁷⁰ , proc.
125	IA-ES	02-019-K	InoPažanga	Inovacijų vystymas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus	20 000 000	Numatomas privatus indėlis	55 672 657	278
126	IA-ES	02-020-K	InoBranda	Pažengusių inovacijų diegimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus	15 000 000	Numatomas privatus indėlis	57 754 054	385
127	IA-ES	02-061-P	CO2 surinkimo ir saugojimo, vandenilio ir kitų inovatyvių technologijų panaudojimo galimybių vertinimas Lietuvos pramonės įmonėse, veikiančiose labiausiai neigiamai paveiktose teritorijose	Strateginės technologijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Viešasis, Inovacijų agentūra	500 000	Dengiama iki 100 proc.	494 625	99
128	IA-ES	02-029-P	TUI IL	Investicijų pritraukimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Viešasis, Investuok Lietuvoje	3 000 000	Dengiama iki 100 proc.	3 000 000	100
129	IA-ES	02-039-K	Žaliasis eksperimentas	Eksperimentinė plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus, MVĮ	8 000 000	Numatomas privatus indėlis	8 795 663	110
130	IA-ES	02-064-K	Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Akmenės r. sav., Jonavos r. sav. ir Mažeikių r. sav.	Investicinė plėtra	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Privatus, MVĮ	67 000 000	Numatomas privatus indėlis	154 521 568	231
131	IA-ES	02-035-K	Įgūdžiai MVĮ	Kompetencijų stiprinimas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus, MVĮ	7 500 000	Numatomas privatus indėlis	8 219 629	110
132	IA-ES	02-060-P	Elektrolizės integravimas į amoniako agregatą (30% H2 pakeitimas) I etapas	Technologinė plėtra	Kompetencijos, ne MTEP	Netaikoma	Privatus, AB „Achema“	122 650 000	Numatomas privatus indėlis	0	0
133	IA-ES	02-043-P	IPP konsultacijos	Intelektinės nuosavybės konsultacijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Viešasis, Inovacijų agentūra	1 000 000	Dengiama iki 100 proc.	1 000 000	100
134	IA-ES	02-040-K	Netechnologinės inovacijos	Organizacinės / verslo modelio inovacijos	Diegimas, ne kūrimas	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus, MVĮ	5 000 000	Numatomas privatus indėlis	14 655 216	293
135	IA-ES	02-056-K	Didinti energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse	Technologijų diegimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, netaikoma	Privatus	40 000 000	Numatomas privatus indėlis	26 016 712	65
136	IA-ES	02-048-K	TUI INVEST	Investicijų plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus, MVĮ	6 000 000	Numatomas privatus indėlis	15 339 554	256
137	IA-ES	02-046-K	INOKLASTER	Klasterių stiprinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus arba viešasis	7 000 000	Numatomas privatus indėlis	3 556 893	51

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
138	IA-ES	02-057-K	InoStartas	Ankstyvoji stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus	2 500 000	Numatomas privatus indėlis	4 860 442	194
139	IA-ES	02-042-T	Skaitmeniniai MVĮ čekiai	Technologijų diegimas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus, MVĮ	1 000 000	Numatomas privatus indėlis	325 165	33
140	IA-ES	02-055-K	IKIPREKYBINIAI PIRKIMAI	Paklausos pusės inovacijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus arba viešasis, PO ir PS	7 000 000	Numatomas privatus indėlis	0	0
141	IA-ES	02-092-K	Žaliasis eksperimentas + Ecoinovacijos	Eksperimentinė plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos	Privatus, MVĮ	10 000 000	Numatomas privatus indėlis	8 768 808	88
142	IA-VB	05-08-14.2.1-K	Įmonių inovacinių veiklų vykdymo skatinimas	MTEP veiklos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVĮ	600 000	Numatomas privatus indėlis	615 076	103
143	IA-VB	05-08-14.3.1-K	Inovaciniai čekiai MTEP paslaugoms įsigyti	Paslaugų pirkimas iš mokslo	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVĮ	220 000	Numatomas privatus indėlis	190 975	87
144	IA-VB	05-08-20.1.1.1.K	Gynybos inovaciniai čekiai	Gynybos technologijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVĮ	300 000	Numatomas privatus indėlis	279 820	93
145	IA-VB	05-08-02.3.1.T	Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	75 000	Dengiama iki 100 proc.	75 000	100
146	IA-VB	05-08-02.4.1.T	Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	75 000	Dengiama iki 100 proc.	71 857	96
147	IA-VB	05-08-11.2.1.T	Dalyvavimo tarptautinėse MTEP ir inovacijų programose skatinimas	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus	50 000	Dengiama iki 100 proc.	50 000	100
148	IA-VB	05-07-15.5.1.K	Dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų diplomatijos programose JAV	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus	240 000	Dengiama iki 100 proc.	90 916	38
149	IA-VB	05-07-15.3.1.K	Dalyvauti tarptautinėse MTEPI diplomatijos programose – „Iplast 4.0“ & „Asia Tech“ Singapūre	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus	70 000	Numatomas privatus indėlis	99 923	143
150	IA-VB	05-07-15.4.1.K	Dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų diplomatijos programose Pietų Korėjoje	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus	100 000	Dengiama iki 100 proc.	13 472	13
151	IA-VB	05-07-12.2.1.K	Dvišalio bendradarbiavimo programų MTEPI projektų finansavimas (kvietimas su Izraeliu)	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVĮ	600 000	Numatomas privatus indėlis	300 000	50

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaikškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
152	IA-VB	05-07-15.7.1.K	Dalyvauti tarptautinėse MTEPI diplomatijos programose Singapūre	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus	120 000	Numatomas privatus indėlis	finansavimas po 2025 m. rugpjūčio	
153	IA-VB	05-08-02.5.1.T	Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	75 000	Dengiama iki 100 proc.	finansavimas po 2025 m. rugpjūčio	
154	IA-VB	05-08-02.6.1.T	Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose	Tarptautiškumas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, startuolis	75 000	Dengiama iki 100 proc.	finansavimas po 2025 m. rugpjūčio	
155	IA-VB	05-08-20.2.1.K	Gynybos inovaciniai čekiai 2	Gynybos technologijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVĮ	1 000 000	Numatomas privatus indėlis	997 179	100
156	IA-VB	05-08-21.1.1.K	Renginių, skirtų populiarinti inovacijas sumaniosios specializacijos prioritetų srityse, organizavimas	Ekosistemos stiprinimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, klasteriai ir asociacijos	50 000	Dengiama iki 100 proc.	finansavimas po 2025 m. rugpjūčio	
157	IA-VB	05-08-11.3.1.T	Dalyvavimo tarptautinėse MTEP ir inovacijų programose skatinimas	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus	50 000	Dengiama iki 100 proc.	finansavimas po 2025 m. rugpjūčio	
158	IA-VB	05-08-22.1.1.T	Skatinti gynybos technologijų testavimą ir prototipavimą, naudojantis „Miltech Sandbox“ partnerių infrastruktūra	Testavimo stadija	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus	100 000	Dengiama iki 100 proc.	finansavimas po 2025 m. rugpjūčio	
159	ILTE	Nėra	Perspektyva (ISF)	Finansinis instrumentas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus, MVI, didelės įmonės	138 700 000	Numatomas privatus indėlis	33 401 643	24
160	ILTE	Nėra	Pokytis (ISF)	Finansinis instrumentas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Vidurio ir vakarų Lietuvos, Sostinės	Privatus, MVI, didelės įmonės	231 400 000	Numatomas privatus indėlis	16 420 425	7
161	ILTE	Nėra	Akceleratorius 2 (ISF)	Startuolių akceleravimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVI	11 500 000	Numatomas privatus indėlis	8 078 073	70
162	ILTE	Nėra	Dalyvavimas NATO inovacijų fonde (ISF)	Rizikos kapitalas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	N/D	N/D	19 000 000	N/D	3 000 000	16
163	ILTE	Nėra	Ko-investicinis fondas (ISF)	Kapitalo investicijos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVI	12 400 000	Numatomas privatus indėlis	6 967 408	56
164	ILTE	Nėra	Milijardas verslui (ISF)	Finansinis instrumentas	Skaitmeninimas, ne MTEP	Netaikoma	Privatus	1 030 700 000	Numatomas privatus indėlis	322 562 517	31
165	ILTE	Nėra	MILInvest (GIF)	Investicinis fondas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVI	9 051 750	Numatomas privatus indėlis	6 191 068	68

Eil. Nr.	Priemonės administratorius	Priemonės Nr.	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Tikslas / objektas	Paaaiškinimas	Regionas	Pareiškėjas	Biudžetas, Eur	Nuosavas indėlis	Panaudojimas, Eur	Panaudojimas ¹⁰⁰ , proc.
166	ILTE	Nėra	Atviras kreditų fondas III (IF)	Paskolos	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus	85 100 000	Numatomas privatus indėlis	20 374 500	24
167	ILTE	Nėra	Tiesioginės paskolos „Startuok“ (ISF ir VFF)	Ankstyvo verslo finansavimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVĮ, startuoliai	81 862 171	Numatomas privatus indėlis	35 846 426	44
168	ILTE	Nėra	Plėtros fondas II (VFF)	Plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus, MVI	13 000 000	Numatomas privatus indėlis	7 878 135	61
169	ILTE	Nėra	Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas (pasibaigę) (VFF)	Rizikos kapitalas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	N/D	N/D	8 200 000	N/D	8 179 610	100
170	LMT	Nėra	Technologinės plėtros projektai (nežinomas finansavimo šaltinis) > 3 kvietimai	Technologinė plėtra	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis (žr. kvietimą)	2 543 081	Gali būti (žr. kvietimą)	N/D	-
171	LMT	Nėra	Eurostars (Eureka programos pinigai) > 9 kvietimai	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis (žr. kvietimą)	5 110 798	Gali būti (žr. kvietimą)	4 700 000	-
172	LMT	Nėra	Eureka tinklo MTEP projektai (Eureka programos pinigai) > 10 kvietimų	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis (žr. kvietimą)	1 742 945	Gali būti (žr. kvietimą)	N/D	-
173	LMT	Nėra	Narystės tarptautiniuose tinkluose (Europos horizonto programos pinigai) > 2 kvietimai	Koordinavimas	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis (žr. kvietimą)	1 668 704	Gali būti (žr. kvietimą)	N/D	-
174	LMT	Nėra	Europos partnerystės, ERA-NET ir kitos koordinavimo veiklos (Europos horizonto programos pinigai) > 24 kvietimai	Tarptautinis MTEP	Netiesioginis poveikis inovacijoms	Netaikoma	Privatus ir viešasis (žr. kvietimą)	902 869	Gali būti (žr. kvietimą)	400 000	-

* Nevertinta LMT priemonėms skirtas finansavimo panaudojimo dalis, nes LMT finansavimą skiria atrinktomis finansuoti paraiškoms, t. y. finansavimą pagrindžiant konkrečiu poreikiu. Atrinktų priemonių finansavimo panaudojimo sumos nurodytos duomenų apie sudarytas finansavimo sutartis surinkimo dieną ir 2025 m. pabaigoje turi siekti 100 proc.

Šaltinis - Valstybės kontrolė

30 finansavimo priemonių atranka. Išsamesnei analizei pasirinkta nagrinėti iki 20 proc., bet ne mažiau nei 30 2022–2025 m. I pusm. laikotarpiu vykdytų paramos priemonių (planavimo ir rezultatų pasiekimo aspektais), prioritetą skiriant su gynyba susijusioms priemonėms ir toms, kuriomis numatyta finansuoti inovacijų sistemos dalyvių (mokslo ir technologijų parkus, centrus, inkubatorius), mokslo ir verslo bendradarbiavimo iniciatyvas, „Eureka“ ir „Europos horizonto“ projektus. Papildomi atrankos kriterijai – inovatyvūs pirkimai ir misijomis grįstos programos. Atsižvelgiant į tai, kad paramos priemonės administruojamos skirtingų įstaigų, priemonės atsirenkamos kiekvienoje jas administruojančioje įstaigoje.

Vadovaujantis atrankos prioritetais, pasirinktos 7 iš 36 VŠĮ Inovacijų agentūros 2022–2025 m. I pusm. laikotarpiu vykdytų paramos priemonių, finansuotų ES pinigais. Atsirinktų priemonių finansavimo dalis sudaro 69,6 iš 647,9 mln. eurų (11 proc.); 3 iš 17 VŠĮ Inovacijų agentūros 2022–2025 m. I pusm. laikotarpiu vykdytų paramos priemonių, finansuotų tik valstybės biudžeto pinigais, atsirinktų priemonių finansavimo dalis sudaro 1,9 iš 3,8 mln. eurų (50 proc.); 3 iš 11 ILTE 2022–2025 m. I pusm.

laikotarpiu vykdytų finansinių priemonių, finansuotų VB ir ES pinigais (tarp jų ir grįžtančiais), atsirinktų priemonių finansavimo dalis sudaro 1400,8 iš 1640,9 mln. eurų (85 proc.). Remiantis 2025-09-25 Lietuvos mokslo tarybos pateiktais duomenimis, įstaiga 2022–2025 m. I pusr. finansavimą skyrė šių priemonių pareiškėjams: „Technologinės plėtros projektai“, „Eurostars“, „Narystės tarptautiniuose tinkluose“, „Eureka tinklo MTEP projektai“. Taryba informavo, kad visas priemones, skirtas mokslo ir verslo bendradarbiavimui skatinti MTEP srityje, administruoja įstaigos Mokslo ir verslo bendradarbiavimo skyrius. Skyriaus administruojamos priemonės ir jų aprašymai skelbiami viešai. Taryba taip pat informavo, kad dalyvauja įgyvendinant tarptautines Europos partnerystės, ERA-NET ir kitas koordinavimo veiklas, finansuojamas programų „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“ pinigais¹⁷¹ (žr. lentelę). Siūloma nagrinėti Tarybos įgyvendinamas Europos partnerystės, ERA-NET ir kitas koordinavimo veiklas (1 priemonė), kaip vieną iš atrenkamų Tarybos vykdomų priemonių. Papildomai nuspręsta pasidomėti „Eureka“ priemonės veiklų grupe, kuriai priklauso „Eurostars“ ir „Eureka tinklo MTEP projektai“. Atsirinktų priemonių finansavimo dalis sudaro 6 iš 12 mln. eurų (50 proc.). Vadovaujantis atrankos prioritetais, pasirinkta 15 iš 106 VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros 2022–2025 m. I pusr. laikotarpiu vykdytų paramos priemonių, finansuotų ES pinigais. Atsirinktų priemonių finansavimo dalis sudaro 211,3 iš 712,5 mln. eurų (30 proc., neskaiciuojant nacionalinės plėtros įstaigos valdomo „Inovacijų skatinimo fondui“ per agentūrą pervesto 1 156,9 mln. eurų finansavimo; fondo finansuojamo finansinės priemonės atsirinktos atskirai). Atrinktos priemonės aukščiau esančioje lentelėje pažymėtos spalva (iš viso 1 689,6 iš 3 017,1 mln. Eur).

Atrinktų vertinimams 2022–2025 m. I pusr. taikytų finansavimo priemonių informacija

Administratorius	Priemonių skaičius	Finansavimo biudžetas, mln. Eur	Šaltiniai
IA	3	1,9	VB pinigai
	7	69,6	65,8 mln. Eur – ES paramos pinigai; 3,8 mln. Eur – bendrojo finansavimo pinigai
CPVA	15	211,3	5,9 VB pinigai 16,4 mln. Eur – ES paramos pinigai; 163,8 mln. Eur – EGADP pinigai; 25,2 mln. Eur – VB pinigai, skirti ES fondų pinigais netinkamam finansuoti PVM apmokėti
ILTE	3	1 400,8	30,9 mln. Eur – VB pinigai; 339,2 mln. Eur – ES pinigai; 850 mln. Eur – EGADP pinigai; 180,7 mln. Eur – „Invegos“ fondo pinigai
LMT	2	6,0	VB ir „Europos horizontas“ programos pinigai
Iš viso:	30	1 689,6	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal IA, CPVA ir ILTE duomenis

¹⁷¹ Lietuva dalyvauja ES mokslinių tyrimų programose ir iniciatyvose, kurios įgyvendinamos pasitelkus programų „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“ finansavimo instrumentus. „Horizonto 2020“ pinigais finansuota daugiau kaip 60 teminių sričių, kurias inicijavo nacionalinės mokslinius tyrimus finansuojančios institucijos vieniję tarptautinių ERA-NET, jungtinių programavimo iniciatyvų (JPI), Europos jungtinių programų (EJP) konsorciūmai. Lietuvos mokslo taryba administruoja Lietuvos mokslo ir studijų institucijų dalyvavimą tebevykstančiose ERA-NET programose. Prieiga per internetą: <https://lmt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/mokslo-finansavimas/tarptautinio-bendradarbiavimo-priemones/europos-partnerystes-era-net-ir-kitos-koordinavimo-veiklos/> (žiūrėta 2025-09-26).

Patentavimo tendencijos 2022–2025 m.

Pagal Valstybinio patentų biuro duomenis, per 2022–2025 m. išduota 300 Lietuvoje registruotų patentų, jų kasmet mažėja. Palyginus su Latvijos, Estijos ir Suomijos duomenimis, matoma panaši tendencija Latvijoje ir Estijoje. Daugiausia patentų išduota Suomijoje (1 lentelė).

1 lentelė. Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos nacionalinių patentų biurų išduotų patentų statistika

Metai/Patentai	Lietuva	Latvija	Estija	Suomija
2022 m.	93	71	9	1731
2023 m.	70	105	13	1561
2024 m.	75	77	16	1669
2025 m.	62	Nepaskelbta	10	Nepaskelbta
Iš viso	300	253 (be 2025 m. duomenų)	48	4961 (be 2025 m. duomenų)
Vidutiniškai per metus patvirtintų patentų	75	84	12	1653
Vidutiniškai per metus patvirtintų patentų milijonui gyventojų	25,95	45,23	8,93	293,3

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos nacionalinių patentų biurų viešai skelbiamus duomenis

Pagal Europos patentų tarnybos viešai skelbiamus duomenis, 2022–2024 m. Lietuvos subjektams išduota 70 patentų, kasmet jų skaičius augo. Panašus patentų skaičius išduotas ir Estijos subjektams, Latvijos subjektams išduota dvigubai mažiau. Daugiausia patentų išduota Suomijoje (2 lentelė).

2 lentelė. Europos patentų tarnybos išduoti patentai Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos subjektams

Metai	Lietuva	Latvija	Estija	Suomija
2022 m.	20	9	13	855
2023 m.	20	15	20	1187
2024 m.	30	14	38	1238
Iš viso	70	38	71	3280
Vidutiniškai per metus	23,33	12,67	23,67	1093,33
Vidutiniškai per metus patvirtintų patentų milijonui gyventojų	8,07	6,82	17,6	193,99

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Europos patentų tarnybos viešai skelbiamus duomenis

Pagal Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos duomenis, per 2022–2024 m. Lietuvos subjektams išduoti 647 tarptautiniai patentai. Lyginant su Latvijos ir Estijos subjektams išduotais tarptautiniais patentais, Lietuvos subjektams tokių patentų buvo išduota daugiausiai, tačiau lyderė yra Suomija (3 lentelė).

3 lentelė. Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos subjektams išduoti tarptautiniai patentai

Metai	Lietuva	Latvija	Estija	Suomija
2022 m.	155	47	111	5427

Metai	Lietuva	Latvija	Estija	Suomija
2023 m.	269	68	112	5850
2024 m.	223	57	138	5779
Iš viso	647	172	361	17 056
Vidutiniškai per metus	215	57	120	5685,33
Vidutiniškai per metus patvirtintų patentų milijonui gyventojų	74,38	30,69	89,78	1008,76

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos viešai skelbiamus duomenis

Inovacijoms skirtų mokesčių lengvatų naudojimosi 2022–2024 m. analizė

2022–2024 m. kasmet pelno mokesčio lengvatomis inovacijoms pasinaudojusių įmonių sumažėjo 5 proc.: nuo 2 869 įmonių (2022 m.) iki 2 714 (2024 m.).

1 lentelė. Mokesčių mokėtojų, 2022–2024 m. deklaravusių su inovacijomis susijusias lengvatas, skaičius

Metai	Mokesčių mokėtojai, skaičius*		
	kurių deklaracijose deklaruotos trigubo dydžio MTEP darbų sąnaudos	kurių deklaracijose deklaruota apmokestinamojo pelno sumažinimo suma dėl vykdomo investicinio projekto**	kurių deklaracijose deklaruotas apmokestinamasis pelnas, taikant 5 proc. mokesčio tarifą pelnui iš intelektinės nuosavybės
2022	375	2372	170
2023	330	2407	131
2024	330	2284	139

* Jei įmonė deklaracijoje nurodė kelias lengvatas, ji įtraukta kelis kartus.
** Nėra galimybės atskirti, ar investicinis projektas yra susijęs su inovacijomis.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal VMI pateiktus duomenis

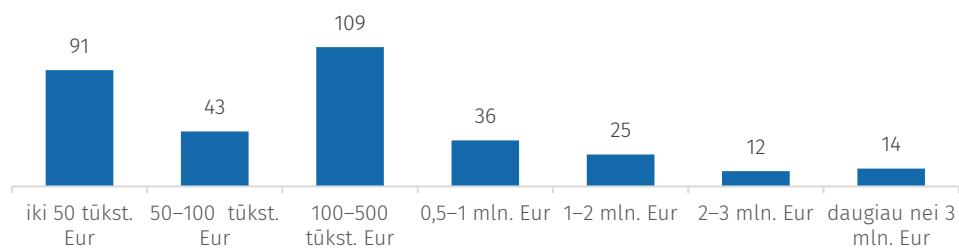
Už 2024 m. MTEP trigubo dydžio sąnaudas deklaravo 330 įmonių, deklaruota suma – 340,7 mln. Eur: 48 proc. įmonių, pasinaudojusių šia lengvata, yra labai mažos įmonės, vidutinė vienai tokiai įmonei tenkanti MTEP sąnaudų suma – 43,3 tūkst. Eur, 8 proc. – didelės įmonės, vidutinė vienai įmonei tenkanti MTEP sąnaudų suma – 2 262,7 tūkst. Eur.

2 lentelė. Įmonės, 2024 m. pasinaudojusios trigubo dydžio MTEP sąnaudų atskaitymu

Įmonės dydis pagal Smulkaus ir vidutinio verslo įstatymą	Įmonės, pasinaudojusios MTEP sąnaudų lengvata		Trigubo dydžio MTEP sąnaudos, tūkst. Eur	Vidutiniškai deklaruotos trigubo dydžio sąnaudos 1 įmonei, tūkst. Eur	Įmonių pajamos, tūkst. Eur
	Vnt.	Proc.			
Didelė	27	8	183272	6788	2905759
Vidutinė	51	16	70591	1384	754200
Maža	94	28	66374	706	207169
Labai maža	158	48	20461	130	100137
Iš viso	330	100	340698	1032	3967265

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal VMI pateiktus ir VSDFV skelbiamus duomenis

Iš 330 įmonių daugiausia (109) įmonių deklaravo nuo 100 tūkst. Eur iki 500 tūkst. Eur MTEP trigubo dydžio sąnaudas (1 pav.). Mažiausia deklaruota suma – 51 Eur, didžiausia – 62 mln. Eur.

1 pav. Įmonių skaičius (vnt.) pagal 2024 m. deklaruotą VMI trigubo dydžio MTEP sąnaudų dydį

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal VMI duomenis

Verslo atstovų pozicija dėl sudėtingų procedūrų deklaruojant išlaidas MTEP, ribotos naudos, galimos rizikos ir nepakankamo valstybės skatinimo bei informacijos apie MTEP teikiamą naudą trūkumo¹⁷²:

- ✓ *neaiškus MTEP sąvokos apibrėžimas*: daugelis įmonių nesupranta, kokia veikla gali būti priskiriama MTEP. Netgi inovatyvios įmonės dažnai nesuvokia, kad jų vykdomi procesai ar projektai atitinka MTEP kriterijus, todėl neidentifikuoja tokių išlaidų;
- ✓ *sudėtingos administracinės procedūros*: deklaruojant MTEP išlaidas, būtina laikytis griežtų teisinių ir apskaitos reikalavimų. Tai apima išsamią dokumentaciją apie projektų eigą, kaštų paskirstymą bei mokslinės naudos pagrindimą. Mažesnėms įmonėms tai yra per daug sudėtinga ir reikalauja papildomų resursų;
- ✓ *ribotas finansinis paskatinimas*: nors Lietuvoje galioja mokestinės lengvatos už MTEP veiklas, verslas dažnai šių priemonių nelaiko pakankamai patraukliomis dėl ribotos naudos arba nepakankamo jų taikymo žinomumo;
- ✓ *bijoma mokestinių patikrinimų*: įmonės vengia deklaruoti MTEP išlaidas, nes baiminasi, kad VMI gali nepripažinti šių išlaidų kaip atitinkančių MTEP reikalavimus, o tai gali sukelti papildomų finansinių ar teisinių pasekmių;
- ✓ *trumpalaikis požiūris į investicijas*: dalis įmonių Lietuvoje orientuojasi į greitą pelno generavimą, todėl nenori investuoti į ilgalaikius projektus, kurie yra rizikingi ir reikalauja didesnių pradinių investicijų, o MTEP išlaidos dažnai laikomos būtent tokiomis;
- ✓ *trūksta kompetencijų ir specialistų*: daugelis įmonių neturi pakankamai žinių ar kvalifikuotų darbuotojų, galinčių tinkamai vykdyti ir valdyti MTEP projektus bei dokumentuoti jų išlaidas;
- ✓ *nepakankama skatinimo politika*: nors egzistuoja tam tikros paramos priemonės, Lietuvoje verslas jas laiko ribotomis ar sunkiai prieinamomis. Kitaip nei kitose ES šalyse, kur MTEP veikla aktyviai skatinama tiesioginėmis subsidijomis ar lengvatinėmis paskolomis, Lietuvoje šios priemonės yra mažiau išplėtotos.

Siekiant skatinti MTEP veiklą, užsienio šalyse taip pat taikomos mokesčių lengvatos MTEP srityje¹⁷³:

- ✓ Lietuva, Slovakija, Jungtinė Karalystė taiko daugiau nei 100 proc. su MTEP susijusių tam tikrų sąnaudų atskaitymo lengvatą. Didžiausia lengvata taikoma Lietuvoje, kur

¹⁷² Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) analizė, 2024 m. gruodis.

¹⁷³ Remiantis Analitinės rekomendacijos dėl patentavimo skatinimo, 2025-09-02, IA, duomenimis.

leidžiama tris kartus (300 proc.) atskaityti sąnaudas, patirtas vykdant MTEP veiklą, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną. Slovakijoje tai leidžiama padaryti du kartus (200 proc.). Jungtinėje Karalystėje 230 proc. atskaitymo lengvata taikoma mažoms įmonėms, turinčioms iki 500 darbuotojų ir mažiau nei 100 mln. Eur apyvartą. Taip siekiama paskatinti tik mažų įmonių investicijas į MTEP veiklą.

- ✓ Čekijoje, skatinant įmones kasmet didinti MTEP išlaidas, taikoma papildoma 10 proc. lengvata, jei MTEP išlaidos padidėja palyginti su praėjusiu mokesčių laikotarpiu.
- ✓ Šveicarijoje lengvata taikoma ne visoje šalyje, bet atskiruose regionuose įmonės skatinamos vykdyti MTEP veiklą. Kantonas gali leisti 150 proc. atskaitymą nuo tinkamų MTEP išlaidų, tačiau bendra mokesčių lengvata (MTEP kreditas ir patentų lengvata) negali viršyti 70 proc. apmokestinamojo pelno.
- ✓ Estija, iki 2024 m. netaikiusi jokių MTEP mokesčių lengvatų, įvedė lengvatą, leidžiančią atskaityti 25 proc. MTEP darbuotojų išlaidų iš įmonės pajamų nuo sausio iki birželio mėn., ir šią lengvatą padidino nuo liepos iki gruodžio mėn. iki 50 proc. Taip skatinamas MTEP darbuotojų įdarbinimas.

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
8 priedas

Priemonių „InoKlaster“, „InoBranda“ ir „InoPažanga“ gavėjai, gavę tarpinius mokėjimus ir Valstybinei mokesčių inspekcijai nedeklaravę išlaidų, susijusių su MTEP

Įmonės pavadinimas	Priemonė	Finansavimo suma	Išmokėta suma (tarpinis mokėjimas), Eur	Išmokėjimo data
UAB 1	Inopažanga	931 637	45 542,63	2024-12-11
			43 154,78	2024-11-27
			41 972,82	2024-10-22
			36 040,10	2024-10-01
			38 443,10	2024-08-29
Iš viso			205 153,43	
UAB 2	Inopažanga	833 867	35 234,47	2024-11-12
			68 076,92	2024-09-24
Iš viso			103 311,39	
UAB 3	Inopažanga	798 060	39 074,70	2024-11-20
			32 687,87	2024-10-30
			29 510,53	2024-10-07
			33 234,20	2024-09-24
Iš viso			134 507,30	
UAB 4	Inopažanga	689 557	13 109,17	2024-08-20
			43 642,40	2024-09-30
			45 651,90	2024-12-10
Iš viso			102 403,47	
UAB 5	Inopažanga	662 407	56 165,45	2024-11-26
			21 087,60	2024-10-02
			66 479,96	2024-08-26
Iš viso			143 733,01	
UAB 6	Inopažanga	330 213	23 700,09	2024-11-29
UAB 7	Inopažanga	272 285	29 829,33	2024-10-14
VšĮ 1	Inopažanga	239 309	2 118,30	2024-12-06
			571,58	2024-12-30
			8 111,91	2024-12-30
Iš viso			10 801,79	
UAB 8	Inobranda	846 422	89 659,01	2024-12-30
UAB 9	Inobranda	381 562	9 158,96	2024-12-30
UAB 10	Inobranda	357 888	10 315,01	2024-11-18
UAB 11	Inobranda	301 621	9 659,17	2024-11-07
UAB 12	Inobranda	44 580	4 194,15	2024-10-30
Iš viso 13 ūkio subjektų			876 426,11	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Inovacijų agentūros duomenis

Metodinė pagalba perkančiosioms organizacijoms vykdant inovatyvius viešuosius pirkimus

EIM sudaryta darbo grupė kartu su VPT ir IA atstovais parengė Inovatyviųjų viešųjų pirkimų gaires, kuriose pateikė techninės specifikacijos rengimo, kvalifikacijos reikalavimų, pasiūlymų vertinimo ir kitų kriterijų nustatymo pavyzdžius, įvykdytų inovatyviųjų viešųjų pirkimų pavyzdžius ir kt. informaciją, kuri galėtų padėti perkančiajai organizacijai tinkamai vykdyti inovatyvų viešąjį pirkimą.

VPT savo parengtose gairėse pateikia siūlymų dėl inovatyviųjų kriterijų taikymo, pvz., Statybos darbų pirkimų gairėse pateikiami kriterijų pavyzdžiai ir nuoroda į Inovatyviųjų viešųjų pirkimų gaires. Nuoroda į šias gaires taip pat pateikiama ir Projektavimo paslaugų pirkimų gairėse. VPT taip pat yra parengusi gaires „Viešieji pirkimai – naujos galimybės smulkiam ir vidutiniam verslui“, kuriose pateikiami pasiūlymai, kaip skatinti MVĮ dalyvauti pirkimuose, t. y. kaip parengti pirkimo dokumentus, kad MVĮ būtų suinteresuotos dalyvauti, ir Praktinį gidą inovacijų atpažinimui.

Inovatyviųjų pirkimų gairės yra įtrauktos į VPT parengtus Pirkimų specialisto žinių patikrinimo turinio reikalavimus kaip vienas iš privalomų dokumentų, su kuriais pirkimų specialistas turi būti susipažinęs siekdamas gauti pirkimų specialisto pažymėjimą.

Nuo 2022-07-18 veikia VPT sukurta savarankiško mokymosi platforma VPT e. vedlys, kurioje pateikiamas mokymosi kursas, suskirstytas į 25 temas. Atsiradus Inovatyviųjų viešųjų pirkimų gairėms, VPT atnaujino mokymosi medžiagą ir integravo jas kaip vieną iš metodinių priemonių, skirtų viešųjų pirkimų specialistų saviugdai ir kvalifikacijos kėlimui.

VPT 2022–2025 m. laikotarpiu organizavo mokymus, konferencijas, renginius, orientuotus į inovatyviųjų viešųjų pirkimų atlikimą; vidutiniškai per metus organizuoti 6 mokymai.

Skaidos kanalai, kuriuose pateikiama informacija apie inovacijas

Informacija, skelbiama interneto svetainėje	EIM	IA	ŠMSM	LMT	CPVA	ILTE	ES investicijos	Klasteriai LT	MTP	ŠMSM Mokslas-verslui ¹⁷⁴
Tematika:										
Konsultavimas verslo pradžiai inovacijų klausimu	+	+	-	+	-	-	-	-	+	+
Parama inovacijų plėtrai: mokestinės lengvatos	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-
Konsultacinė informacinė parama	⁺¹⁷⁵	+	+	+	+	+	-	-	+	⁺¹⁷⁶
Informacija apie inovatyvius pirkimus	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-
Žaliųjų inovacijų skatinimas	+	+	-	-	-	+	+	-	+	-
Tarptautinis bendradarbiavimas	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+
Kosmosas	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-
Sumanioji specializacija	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-
Startuolių ekosistemos plėtra	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-
Misijomis grįstos mokslo ir inovacijų programos	+	+	+	+	-	-	-	-	+	+
Finansavimo galimybės	⁺¹⁷⁷	+	⁺¹⁷⁸	+	+	+	+	-	+	+
Priemonės verslui	⁺¹⁷⁹	+	-	-	+	+	+	-	+	-
Mokslo technologijų parkai	⁺¹⁸⁰	-	-	-	-	-	-	-	+	⁺¹⁸¹
Verslo inkubatoriai	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁷⁴ <https://www.linktr.ee/MokslasVerslui>. Tokia platforma – nuorodų medis, kur vienoje vietoje pasiekiamos visos verslui aktualios nuorodos ir kontaktai mokslo srityje (kvietimai, „Europos horizonto“ informacija ir NPC kontaktai, MSI inovacijų ir technologijų centrų kontaktai ir paslaugos, mokslo ir inovacijų patarėjų ministerijose kontaktai).

¹⁷⁵ <https://eimin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/inovaciju-veiklos-sritis/parama-inovaciju-pletrai/konsultacine-informacine-parama/>.

¹⁷⁶ @MokslasVerslui | Instagram, Facebook | Linktree.

¹⁷⁷ Finansavimo vedlys <https://eimin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/verslo-aplinka/smulkiujo-ir-vidutinio-verslo-politika/smulkiujo-ir-vidutinio-verslo-finansinis-rastingumas/>.

¹⁷⁸ <https://lmt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/mokslo-finansavimas/moksliniu-tyrimu-finansavimo-priemones/mokslininku-inicijuoti-projektai/auksto-lygio-mtep/>.

¹⁷⁹ <https://eimin.lrv.lt/lt/naudinga-informacija-1/priemones-verslui/>.

¹⁸⁰ <https://eimin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/inovaciju-veiklos-sritis/parama-inovaciju-pletrai/konsultacine-informacine-parama/mokslo-ir-technologiju-parkai1/>.

¹⁸¹ @MokslasVerslui | Instagram, Facebook | Linktree.

Informacija, skelbiama interneto svetainėje	EIM	IA	ŠMSM	LMT	CPVA	ILTE	ES investicijos	Klasteriai LT	MTP	ŠMSM Mokslas-verslui ¹⁷⁴
Klasteriai	-	-	-	+ ¹⁸²	-	-	-	+ ¹⁸³	-	-
Inovacijų skatinimo prioritetai	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-
Kvietimai teikti paraiškas	-	+	+ ¹⁸⁴	+	+	+	+	-	+	+ ¹⁸⁵
Konsultavimas dėl administruojamų priemonių	-	+	+	+	+	+	-	-	+	+
Priemonės mokslui	-	-	+	+	-	-	+	-	+	+ ¹⁸⁶
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal institucijų interneto svetainių informaciją										

¹⁸² <https://lmt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/mokslo-finansavimas/mokslo-ir-verslo-bendradarbiavimo-priemones/eureka/>.

¹⁸³ Informacija neaktuali, neatnaujinta nuo 2022 m. lapkričio mėnesio, <https://klaster.lt/>.

¹⁸⁴ MTEP kvietimai – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

¹⁸⁵ @MokslasVerslui | Instagram, Facebook | Linktree MTEP kvietimai – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

¹⁸⁶ @MokslasVerslui | Instagram, Facebook | Linktree.

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
11 priedas

Mokslo ir technologijų parkų, slėnių, mokslo ir verslo konsorcių tikslų palyginimas

MTP plėtros koncepcija	Slėnių plėtros koncepcija	2022–2030 m. ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programa
Siekti užtikrinti kryptingą mokslo ir technologijų parkų plėtrą. Parkų plėtros tikslas – tapti aktyviais inovacijų sistemos dalyviais, kurių teikiamos inovacijų paramos paslaugos didintų žinioms imlaus verslo konkurencingumą ir ugdytų inovacijų kultūrą.	Sutelkti, atnaujinti ir optimizuoti infrastruktūrą, leidžiančią plėtoti aukštąsias technologijas ir kitus perspektyviausius mokslo, technologijų ir verslo sektorius; stiprinti mokslinių tyrimų ryšius su studijomis, tyrėjų ir kitų specialistų rengimu; sudaryti palankią aplinką perduoti mokslo žinias ir technologijas verslui; sukurti mokslinių tyrimų, mokslo ir studijų, imlaus žinioms verslo sąveiką skatinančius centrus, gebančius konkuruoti tarptautinėje erdvėje, plėtoti aukščiausiojo lygio mokslinį bendradarbiavimą, pritraukti didelio intelektualio potencialo reikalingas užsienio investicijas; mokslo ir studijų, imlaus žinioms verslo pagrindu kurti žinių ekonomikos branduolius.	Kartu su ŠMSM įgyvendinant misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas, skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą. Tikslai pagal temas: didinti kibernetinį atsparumą ir mažinti privatumo pažeidimų bei asmens duomenų nutekėjimo rizikas (tai prisidės gerinant Lietuvos kibernetinio saugumo situaciją ir užtikrins saugesnę bei įtraukesnę skaitmeninę visuomenę), gerinti aplinkos kokybę ir mažinti aplinkos oro taršą, prisidedant prie Lietuvos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos mažinimo ir skatinant tvaryų sprendimų naudojimą statybos sektoriuje, taip pat spartinant statybos rinkos transformaciją į tvarumą ir nulines atliekas, įsteigiant genų transliacijos technologijų centrą.

Mokslo ir technologijų parkų 2022–2024 m. stebėsenos rezultatai

IA 7-ųjų parkų stebėseną 2022–2024 m. vykdė 3 kartus:

- ✓ IA parengė 2022 m. MTP veiklos rezultatų ataskaitą, tačiau tobulinimo rekomendacijos joje nepateiktos, nevertinti MTP plėtros koncepcijoje rekomenduoti stebėsenos rodikliai¹⁸⁷.
- ✓ 2024 m. IA parengė 2023 m. analitinę rekomendaciją. Joje išsamiai įvertinta MTP būklė ir identifikuota, kad dabartinė rodiklių sistema yra neaiški, netiksli, nepakankamai susieta su inovacijų politikos tikslais, o dalis parkų stebimų rodiklių sukuria perteklinę administracinę naštą. Siūloma aiškiau apibrėžti rodiklius, patikslinti duomenų šaltinius, sumažinti administracinę naštą, nustatyti aiškesnį rezultatų ir pokyčio ryšį (pvz., įmonių inovacinė veikla, komercinimo apimtis, bendradarbiavimo intensyvumas). Ši IA analitinė rekomendacija – sisteminis vertinimas, kuriuo EIM galėtų remtis, tobulindama inovacijų politiką.
- ✓ 2024 m. ataskaitą IA parengė ir EIM pateikė 2025 m. pabaigoje. Ataskaitoje nepateikiamos rekomendacijos, tačiau įvardijama rizika, kad MTP didelis priklausomumas nuo projekcinio finansavimo gali riboti finansinį stabilumą ir leisti rezultatams pasirodyti tik vėliau. Sumažėjęs naujų įmonių kūrimas ir projektų užbaigimo skaičius gali būti laikinas, tačiau ilginiui reikalauja strateginių priemonių.

¹⁸⁷ Vyriausybės 2003-07-18 nutarimu Nr. 963 patvirtinta Mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepcija, 3 priedas.

Investicijos į mokslo ir technologijų parkus ir parkų 2022–2025 m. veiklos rezultatai

1 lentelė. 2009–2020 m. investicijos į MTP infrastruktūrą

MTP pavadinimas	Suma, Eur	Pastabos
Fizikos instituto MTP	1 135 508	2011 m. projektas Nr. VP2-1.4-ŪM-02-K-01-003 dėl Lazerinių ir inžinerinių technologijų klasterio mokymo ir tyrimų centro infrastruktūros sukūrimo. 2012 m. projektas Nr. VP2-1.4-ŪM-04-V-02-001 dėl optoelektroninių komponentų tyrimų ir technologijų adaptavimo ir inkubavimo centro infrastruktūros sukūrimo.
Kauno MTP	151 018	2009 m. projektas Nr. VP2-1.4-ŪM-03-K-01-022 dėl kalbos, semantinių, verslo modeliavimo technologijų inovacijų žinių teminio tinklo verslo aplinkos gerinimo.
Klaipėdos MTP	40 502	2009 m. projektas Nr. VP2-1.4-ŪM-03-K-01-005 dėl stiprios inovacijų ekosistemos – verslo konkurencinio pranašumo garanto.
Panevėžio MTP	0	Nebuvo investicijų.
Saulėtekio slėnio MTP	1 875 504	Paskutinį kartą MTP infrastruktūrai išmokėta 1,8 mln. Eur, 2020 m. įgyvendinant projektą Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0005 Saulėtekio slėnio skaitmeninių inovacijų centro statybai. Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga – 2023-12-29. SFMIS MTP kasmet dokumentuoja tarpines rodiklių reikšmes (iki 2026 m. turi būti pasiekti du rezultato rodikliai – suteiktos MTEP paslaugos). IA dokumentavo jų peržiūrą. Anksčiau 2009 m. įgyvendintas projektas Nr. VP2-1.4-ŪM-03-K-01-006.
Visorių MTP	6 723 056	Paskutinį kartą MTP infrastruktūrai išmokėta 4,8 mln. Eur, 2020 m. įgyvendinant projektą Nr. 1.2.1-LVPA-K-857-01-0002 Ateities technologijų skaitmeninių inovacijų centro įkūrimui. Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga – 2023-12-29. SFMIS MTP 2024 m. dokumentavo tarpines rodiklių reikšmes (iki 2026 m. turi būti pasiekti du rezultato rodikliai – suteiktos MTEP paslaugos). IA nedokumentavo jų peržiūros. 2009–2011 m. įgyvendinti projektai Nr. VP2-1.4-ŪM-03-K-01-012 ir VP2-1.4-ŪM-04-V-01-007.
Northtown Vilnius	1 715 865	Paskutinį kartą MTP infrastruktūrai išmokėta 1 mln. Eur, 2020 m. įgyvendinant projektą Nr. 01.2.1-LVPA-V-830-03-0004 Vilniaus miesto inovacijų pramonės parko inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros modernizavimui. Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga – 2023-06-30. SFMIS MTP kasmet dokumentuoja tarpines rodiklių reikšmes (iki 2029 m. turi būti pasiekti du rezultato rodikliai – suteiktos MTEP paslaugos). IA nedokumentavo jų peržiūros. 2009–2013 m. įgyvendinti projektai Nr. VP2-1.4-ŪM-03-K-01-014, VP2-1.4-ŪM-04-V-02-005 ir VP2-1.4-ŪM-04-V-03-001.
Iš viso	11 641 453	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal EIM pateiktus duomenis

2 lentelė. Mokslo ir technologijų parkų, įtrauktų į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos sąrašą, veiklos 2022–2025 m. rezultatai

Parkas	Rodikliai	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	Pastabos
Fizikos instituto MTP	Pagrindinės veiklos pajamos	951 361	718 750	677 397	nepateikė	2025 m. 20 iš 32 įmonių veikė hi-tech srityse, priklauso nuo finansavimo
	Iš jos finansavimo pajamos	185 508	215 942	175 869	nepateikė	
	Iš jo finansavimas iš VB / SB	-	-	-	nepateikė	
	MTEP veiklos pajamos	289 404	200 729	204 357	nepateikė	

Parkas	Rodikliai	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	Pastabos
Saulėtekio MTP	Parke veikiančių įmonių skaičius	34	30	32	32	2025 m. 13 iš 49 įmonių veikė hi-tech srityse, priklauso nuo finansavimo
	Pagrindinės veiklos sąnaudos	953 521	747 056	633 140	nepateikė	
	Pagrindinės veiklos pajamos	2 997 477	2 863 995	1 820 129	1 976 225	
	Iš jos finansavimo pajamos	1 536 302	1 791 315	974 515	1 082 566	
	Iš jo finansavimas iš VB / SB	19 661	38 673	12 324	5 124	
	MTEP veiklos pajamos	590 224	303 246	10 984	36 083	
	Parke veikiančių įmonių skaičius	58	50	59	49	
Klaipėdos MTP	Pagrindinės veiklos sąnaudos	2 828 728	2 977 027	1 812 789	1 973 345	2025 m. 11 iš 49 įmonių veikė hi-tech srityse, priklauso nuo finansavimo
	Pagrindinės veiklos pajamos	1 012 333	919 245	977 331	1 122 447	
	Iš jos finansavimo pajamos	586 658	451 760	473 223	579 556	
	Iš jo finansavimas iš VB / SB	168 438	111 364	112 548	nepateikė	
	MTEP veiklos pajamos	372 513	413 047	448 249	474 656	
	Parke veikiančių įmonių skaičius	51	57	56	49	
	Pagrindinės veiklos sąnaudos	906 983	888 325	928 671	nepateikė	
Northtown Vilnius	Pagrindinės veiklos pajamos	1 840 715	684 438	1 668 730	269 387	2025 m. I pusm. 10 iš 24 įmonių veikė hi-tech srityse, 2024 m. neteikė MTEP paslaugų
	Iš jos finansavimo pajamos	147 493	746	29 802	29 802	
	Iš jo finansavimas iš VB / SB	-	-	-	nepateikė	
	MTEP veiklos pajamos	29 300	36 960	0	nepateikė	
	Parke veikiančių įmonių skaičius	20	22	23	24	
	Pagrindinės veiklos sąnaudos	1 605 757	616 042	1 551 126	279 583	
Panevėžio MTP	Pagrindinės veiklos pajamos	113 828	136 435	129 262	135 828	2024 m. neteikė MTEP paslaugų, 2025 m. 0 iš 47 įmonių veikė hi-tech srityse
	Iš jos finansavimo pajamos	7 497	8 007	6 638	0	
	Iš jo finansavimas iš VB / SB	7 497	8 007	6 638	0	
	MTEP veiklos pajamos	106 331	120 422	0	nepateikė	
	Parke veikiančių įmonių skaičius	41	43	45	47	
	Pagrindinės veiklos sąnaudos	105 193	127 454	128 857	133 511	
Visorių MTP	Pagrindinės veiklos pajamos	3 561 542	4 542 036	2 942 068	1 625 326	2025 m. I pusm. neteikė MTEP paslaugų, 13 iš 36 įmonių veikė hi-tech srityse, priklauso nuo finansavimo
	Iš jos finansavimo pajamos	1 055 603	1 403 065	882 761	208 519	
	Iš jo finansavimas iš VB / SB	0	0	16 667	0	
	MTEP veiklos pajamos	890 372	1 032 538	18 186	0	
	Parke veikiančių įmonių skaičius	29	29	34	36	
	Pagrindinės veiklos sąnaudos	2 804 599	3 969 328	2 622 096	1 164 050	
Kauno MTP	Pagrindinės veiklos pajamos	1 170 069	1 092 896	1 339 035	741 860	2025 m. I pusm. 31 iš 94 įmonių veikė
	Iš jos finansavimo pajamos	544 265	448 255	765 624	474 576	

Parkas	Rodikliai	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	Pastabos
	Iš jo finansavimas iš VB / SB	28 379	38 351	71 680	43 379	hi-tech srityse, priklauso nuo finansavimo
	MTEP veiklos pajamos	382 222	452 628	426 857	206 236	
	Parke veikiančių įmonių skaičius	115	113	103	94	
	Pagrindinės veiklos sąnaudos	1 167 367	1 077 002	1 326 899	720 549	

Šaltinis – mokslo ir technologijų parkų 2022–2025 m. duomenys, Inovacijų agentūros informacija

Priemonės „Misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programos“ rodiklių pasiekimas 2025 m. pab.

Nr.	Rodiklis	Siektina reikšmė	Terminas	Faktinė reikšmė	Pažanga
1.	Veikiančių kompetencijos centrų skaičius, vnt.	2	2025-12-31	0	✗
2.	IRT kompetencijų centro veiklos pradžia, vnt.	1	2025-12-31	0	✗
3.	Trijose misijomis grįstose mokslo ir inovacijų programose įgyvendinti MTEP projektai, vnt.	23	2026-04-30	0	✗
4.	Pateiktos tarptautinių patentų paraiškos, vnt.	19	2026-04-30	3	✗
5.	Unikalūs produktai / paslaugos, vnt.	32	2026-04-30	0	✗
6.	Sukurti prototipai, vnt.	41	2026-04-30	0	✗
7.	Paskelbtos mokslinės publikacijos, vnt.	55	2025-12-31	24	✗
8.	Investicijas gavusio juridinio asmens pajamų, gautų iš sukurtų ir rinkai pateiktų naujų inovatyvių produktų santykis su skirtomis investicijomis projekto įgyvendinimo metu ir 3 metus po projekto veiklų įgyvendinimo, proc.	120	2029-06-30	0	✗
9.	Įsteigta startuolių / atžalinių įmonių, vnt.	21	2029-06-30	2	✗
10.	Konsorciumo dalyvių gauti pinigai iš dalyvavimo tarptautinėse finansavimo programose (ES ir kt.) vykdomoje misijos temoje (skaičiuojamas proc. nuo investuotos sumos), proc.	10	2029-06-30	0	Vertintina po veiklos pradžios
11.	Kompetencijų centrų gautos pajamos už teikiamas paslaugas (skaičiuojamas proc. nuo investuotos sumos), proc. per metus	10	2029-06-30	0	Vertintina po veiklos pradžios

✗ rizika, ✗ atotrūkis

Šaltinis – CPVA informacija

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
15 priedas

Projekto „Inovacijų tinklaveikos skatinimas ir plėtra (InoLink)“ pinigų pasiskirstymas pagal veiklas

Veiklos	Suma, tūkst. Eur
Įranga ir materialusis turtas	55,5
Klasterių stiprinimas ir kompetencijų ugdymas	540,0
Klasterių bendrų iniciatyvų, inovacijų kūrimo ir brandos didinimas	421,3
Klasterių plėtra ir narių pritraukimas	217,9
Renginiai ir tinklaveika	303,8
Tarptautiškumo skatinimas	338,1
Informavimas ir komunikacija	207,8
Projekto administravimas	142,4

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Projekto 01.2.1-LVPA-V-842-01-0002 išmokėtų sumų pagal biudžetą ataskaitą

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
16 priedas

2022–2025 m. I pusm. finansavimo priemonės, skirtos startuoliams inovacijų skatinimo srityje

Administratorius	Priemonės pavadinimas (kaip ES investicijos)	Biudžetas, Eur	Likutis, proc.
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą IRT srityje	310 233	100
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą EdTech srityje (02-113-J-0001-J06)	434 326	100
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą GameTech srityje (02-113-J-0001-J07)	434 326	100
CPVA	Vykdyti startuolių inkubavimo veiklas Europos kosmoso agentūros verslo inkubavimo centre	605 000	17
CPVA	Susisiekimo inovacijų skatinimas startuoliams	1 000 000	66
CPVA	Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus	16 500 000	3
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą EdTech srityje	620 466	100
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą GameTech srityje	620 466	100
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą EdTech srityje	496 373	100
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą GameTech srityje	496 373	100
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą IRT srityje (02-113-J-0001-J08)	310 233	100
CPVA	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą	4 606 282	14
CPVA	Įgyvendinti specializuotas startuolių akceleravimo programas	8 500 000	64
IA-VB	Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose	75 000	0
IA-VB	Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose	75 000	4
IA-VB	Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose	75 000	4
IA-VB	Skatinti Lietuvos startuolių dalyvavimą užsienio renginiuose	75 000	80
ILTE	Tiesioginės paskolos „Startuok“ (tęsiama)	81 862 171	44
		117 096 249	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal CPVA, IA, ILTE pateiktą informaciją

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
17 priedas

Didžiausių 10 startuolių 2025 m. rodikliai

Pavadinimas	Įmonės kodas	Įmonės registravimo metai	Darbuotojų skaičius įmonėse (2026-01-20)	Sumokėti mokesčiai per 2025 m., mln. Eur
Vinted (Vinted Group)	302767152	2012	1594	32,64
Binance	305595206	2020	13	31,7
Nord Security	304368853	2017	1338	21,99
Wargaming	305643448	2020	741	19,53
BCG	305147427	2022	107	15,74
Kilo Health	303157579	2013	235	10,06
Oxylabs	302166536	2008	586	9,01
Zen	304749651	2017	21	7,40
Gurtam	302506437	2010	224	7,23
Surfshark	305588418	2020	375	6,27

Šaltinis - Valstybės kontrolė pagal „Unicorns Lietuva“ duomenų bazės ir Juridinių asmenų registro 2026-01-20 duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
18 priedas

Finansavimo priemonių pagrindimo vertinimas

Atsakinga ministerija	Priemonės pavadinimas	Mokslo ar verslo poreikių analizė	Finansavimo poreikio analizė	Skirtingos paramos priemonių konstrukcijos	Susiejimas su NPP, SVP	Alternatyvūs tikslų pasiekimo būdai	Ryšys su S3	Pastaba
EIM	Verslo pradžia	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Expo klasteris	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Startuolis	Iš dalies	Iš dalies	Iš dalies	Taip	Ne	Yra	
EIM	Inopazanga	Taip	Taip	Iš dalies	Taip	Iš dalies	Yra	
EIM	Inobranda	Taip	Taip	Iš dalies	Taip	Iš dalies	Yra	
EIM	Sumanūs įgūdžiai	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Yra	
EIM	Inoklaster	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Yra	
EIM	Gynybos inovaciniai čekiai	Iš dalies	Iš dalies	Taip	Taip	Ne	Ne	
EIM	Dvišalio bendradarbiavimo programų MTEPI projektų finansavimas (kvietimas su Izraeliu)	Taip	Taip	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Gynybos inovaciniai čekiai 2	Iš dalies	Iš dalies	Taip	Taip	Ne	Ne	
SM	Susisiekimo inovacijų skatinimas (ir privatus sektorius)	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas	Taip	Taip	Iš dalies	Taip	Iš dalies	Ne	
KM	KKI akceleravimo veikla						Ne	Nepateikė dokumentų
EIM	Gynybos ir saugumo vienkalbio ir lygiagrečiųjų tekstynų sukūrimas	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Atvirųjų duomenų panaudojimas	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Skatinti aplinkai palankių produktų arba technologijų sukūrimą ir (ar) diegimą	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Skatinti įmones pereiti link neutralios klimato ekonomikos	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus	Iš dalies	Iš dalies	Taip	Taip	Ne	Yra	
ŠMSM	Preakceleravimas ir mentorystė						Yra	Nepateikė dokumentų
ŠMSM	Parama mokslo ir MVĮ projektams, gavusiems Europos Komisijos kokybės ženklą, ir Marie Skłodowskos-Curie veiklos, Europos mokslo tarybos, pažangos sklaidos tyrimų erdvės teigiamai įvertintiems, tačiau dėl pinigų trūkumo negavusiems Europos komisijos finansavimo, projektams						Yra	Nepateikė dokumentų

Atsakinga ministerija	Priemonės pavadinimas	Mokslo ar verslo poreikių analizė	Finansavimo poreikio analizė	Skirtingos paramos priemonių konstrukcijos	Susiejimas su NPP, SVP	Alternatyvūs tikslų pasiekimo būdai	Ryšys su S3	Pastaba
EIM	Skatinti startuolių inovatyvių produktų ar inovatyvių produktų prototipų kūrimą Gametech srityje	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM	Kvietimas teikti projektų įgyvendinimo planus „įgyvendinti specializuotas startuolių akceleravimo programas“	Iš dalies	Iš dalies	Iš dalies	Taip	Ne	Ne	
EIM	Padidinti inovacijų paklausą Lietuvoje išnaudojant viešųjų pirkimų potencialą	Taip	Taip	Iš dalies	Taip	Iš dalies	Ne	
EIM	Vykdyti startuolių inkubavimo veiklas Europos kosmoso agentūros verslo inkubavimo centre	Taip	Taip	Netaikyta	Taip	Netaikyta	Ne	
EIM	Pritraukti tarptautinį akceleratorių	Iš dalies	Iš dalies	Ne	Taip	Ne	Ne	
EIM/FM	Perspektyva	Iš dalies	Iš dalies	Iš dalies	Taip	Iš dalies	Yra	
EIM/FM	Pokytis	Iš dalies	Iš dalies	Iš dalies	Taip	Iš dalies	Yra	
EIM/FM	Milijardas verslui	Iš dalies	Iš dalies	Iš dalies	Taip	Iš dalies	Yra	

Šaltinis - Valstybės kontrolė pagal EIM, ŠMSM duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
19 priedas

Vertintų finansavimo priemonių įgyvendinimo rezultatai

Atsakinga ministerija	Priemonės Nr.	Teikiama nuo	Teikiama iki	Kvietimo būseną	Biudžetas, mln. Eur	Sutartas finansavimas, mln. Eur	Dalis panaudoto finansavimo, proc.	Likutis, mln. Eur
EIM	02-024-K	2023-03-30	2023-07-31	Baigtas	3,8	2,5	65	1,3
EIM	02-026-K	2023-05-03	2023-08-07	Baigtas	4,0	5,5	139	-1,5
EIM	02-025-K	2023-05-18	2023-09-18	Baigtas	8,5	3,1	36	5,4
EIM	02-019-K	2023-07-12	2023-11-13	Baigtas	20,0	19,7	99	0,3
EIM	02-020-K	2023-07-12	2023-11-13	Baigtas	15,0	13,8	92	1,2
EIM	02-021-P	2023-05-19	2024-03-29	Baigtas	11,3	11,3	100	0,0
EIM	02-046-K	2024-02-13	2024-06-21	Baigtas	7,0	3,6	51	3,4
EIM	05-08-20.1.1.1.K	2024-05-23	2024-06-25	Baigtas	0,3	0,3	93	0,0
EIM	05-07-12.2.1.K	2024-06-25	2024-10-30	Baigtas	0,6	0,3	50	0,3
EIM	05-08-20.2.1.K	2025-04-10	2025-05-12	Baigtas	1,0	1,0	100	0,0
SM	08-004-K	2023-02-20	2023-06-30	Baigtas	23,5	23,5	100	0,0
EIM	02-002-P	2023-01-02	2023-07-31	Baigtas	91,6	88,3	96	3,2
KM	06-012-P	2024-09-30	2024-10-31	Baigtas	6,4	6,2	98	0,1
EIM	02-118-P	2024-09-18	2024-10-16	Baigtas	0,3	0,3	100	0,0
EIM	02-045-K	2023-11-22	2024-04-11	Baigtas	6,0	4,0	67	2,0
EIM	02-091-K	2023-12-28	2024-04-30	Baigtas	0,6	0,6	100	0,0
EIM	02-006-K	2022-12-28	2023-02-28	Baigtas	6,1	4,5	75	1,5
EIM	02-018-K	2023-06-27	2023-11-07	Baigtas	16,5	16,0	97	0,5
ŠMSM	10-070-P	2024-08-30	2024-12-27	Baigtas	10,0	5,0	50	5,0
ŠMSM	10-036-T	2023-04-19	2025-02-04	Baigtas	23,6	3,5	15	20,1
EIM	02-113-J-0001-J02	2024-10-01	2024-11-04	Baigtas	0,6	0,0	0	0,6
EIM	02-027-P	2024-06-03	2024-07-02	Baigtas	1,4	2,1	145	-0,6
EIM	02-032-P	2024-04-04	2024-07-05	Baigtas	6,1	5,2	86	0,8
EIM	02-010-P	2023-09-20	2023-10-20	Baigtas	0,6	0,5	83	0,1
EIM	02-028-P	2023-07-27	2023-08-27	Baigtas	18,2	10,2	56	8,0
EIM	„Perspektyva“	2024-04-29	2029-02-28	Aktyvi	138,7	35,9	26	102,8
EIM	„Pokytiš“	2024-04-23	2029-03-31	Aktyvi	231,4	24,8	11	206,6
EIM	„Milijardas verslui“	2024-04-29	2026-03-31	Aktyvi	1 030,7	384,9	37	645,8

Šaltinis - Valstybės kontrolė pagal IA, CPVA, ILTE pateiktus 2025-08-20 duomenis

Projektų atrankos kriterijai, kuriuose nustatytų reikalavimų
pagrindo Ekonomikos ir inovacijų ministerija negalėjo paaiškinti

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas, kodas	Projektų atrankos kriterijus
1	INOKLASTER 02-046-K	1. Pareiškėjas yra APV (aukšta pridėtinė vertė) paremto brandaus inovacijų klasterio koordinatorius. APV paremtas brandus inovacijų klasteris – tai klasteris, kuris priemonių įgyvendinimo plano pateikimo administruojančiai institucijai dieną atitinka šiuos reikalavimus: 1) klasterio nariai vykdo bendras veiklas daugiau nei 5 metus; 2) <u>turi ne mažiau kaip 5 nepriklausomus narius, dalyvaujančius klasterio veikloje</u> ne trumpiau kaip 5 metus iki PJP pateikimo administruojančiai institucijai dienos; 3) yra pasitvirtinęs klasterio valdymo struktūrą ir veiklos strategiją; 4) <u>bent trys klasterio nariai vykdo MTEP veiklas</u> ir deklaruoja MTEP išlaidas Valstybės duomenų agentūrai (vertinamas paskutinių 3 finansinių metų iki PJP pateikimo laikotarpis); 5) <u>bent trys klasterio nariai vykdo APV sektoriui priskirtinas ekonomines veiklas.</u>
2	Startuolis 02-025-K	2. Pareiškėjas yra juridinio asmens statusą turintis technologijų plėtros ir inovacijų skatinimo viešųjų paslaugų teikėjas, kuris vykdo veiklas, susijusias su startuolių preakceleravimu, startuolių inkubavimu ir turi patirties organizuojant hakatonus. Kriterijumi taip pat vertinama pareiškėjo patirtis per 5 praėjusius metus iki priemonių įgyvendinimo plano pateikimo (pareiškėjas turi atitikti visus šiuos kriterijus): 1) pareiškėjas turi būti <u>preakceleravęs ne mažiau kaip 20 startuolių</u>; 2) pareiškėjas turi būti <u>inkubavęs ne mažiau kaip 20 startuolių</u>; 3) pareiškėjas turi būti suorganizavęs <u>ne mažiau kaip 3 hakatonus, ir kiekviename iš jų dalyvavo ne mažiau kaip 30 dalyvių</u>.
3	Expo klasteris 02-026-K	2. Ne mažiau negu 3 projekte dalyvaujantys klasterio nariai (MVJ) veikia ne trumpiau kaip dvejus metus iki PJP pateikimo administruojančiai institucijai dienos ir kiekvieno jų metinės pajamos, gautos už pačių pagamintą produkciją, yra ne mažesnės kaip 120 000 (šimtas dvidešimt tūkstančių) Eur. Vertinama, <u>ar ne mažiau negu 3 projekte dalyvaujantys klasterio nariai (MVJ) turi pakankamai veiklos patirties, t. y. veikia ne trumpiau kaip dvejus metus</u> iki PJP pateikimo administruojančiai institucijai dienos, ir yra finansiškai pajėgūs įgyvendinti projekte numatytas veiklas, t. y. <u>kiekvieno jų metinės pajamos, gautos už pačių pagamintą produkciją, paskutiniiais finansiniais metais iki PJP pateikimo pagal patvirtintus metinių finansinių ataskaitų rinkinius yra ne mažesnės kaip 120 000</u> (šimtas dvidešimt tūkstančių) Eur.
4	Expo klasteris 02-026-K	3. Pareiškėjas turi pakankamai eksporto arba tarptautiškumo skatinimo veiklų įgyvendinimo patirties. Vertinama, ar pareiškėjas – klasterio koordinatorius turi pakankamai patirties eksporto arba tarptautiškumo skatinimo veiklų srityje. Jei pareiškėjas – klasterio koordinatorius yra viena iš klasterį sudarančių MVJ, pareiškėjas turi būti <u>veikiantis ne trumpiau kaip dvejus metus, o jo pajamos iš eksporto veiklos</u> pagal patvirtintą paskutinių ataskaitinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinį turi būti <u>ne mažesnės kaip 120 000</u> (šimtas dvidešimt tūkstančių) Eur. Jei pareiškėjas – klasterio koordinatorius yra verslo asociacija arba prekybos, pramonės ir amatų rūmai, jis turi būti veikiantis ne <u>trumpiau kaip dvejus metus ir įgyvendinęs ne mažiau negu 3 projektus</u> tarptautiškumo skatinimo srityje per pastaruosius trejus metus iki PJP pateikimo administruojančiai institucijai dienos.
5	Verslo pradžia 02-024-K	1. Pareiškėjo, kuris yra skaitmeninių inovacijų centras, verslo inkubatorius, verslo centras, bendradarbiystės centras „Spiečius“ (viešojo įstaiga Inovacijų agentūra), patirtis teikiant preakceleravimo, inkubavimo paslaugas, mentorystės veiklas SVV subjektams. Vertinama, ar pareiškėjas turi pakankamai patirties kurti ir vystyti preakceleravimo programas, vykdyti SVV subjektų inkubavimą ir plėtrą, mentorystės veiklas, t. y. <u>per paskutinius 5 metus</u> iki PJP pateikimo administruojančiai institucijai dienos yra įgyvendinęs bent vieną preakceleravimo ir (arba) inkubavimo programą ir (arba) mentorystės veiklą, kuriose <u>dalyvavo ne mažiau kaip 100 unikalų SVV subjektų, iš kurių veiklą tęsė (išgyveno) ne mažiau kaip 70 procentų praėjus 1 metams po veiklų įgyvendinimo pabaigos</u> (išgyvenamumo reikalavimas taikomas tik dalyvavusioms labai mažoms įmonėms, mažoms įmonėms ir vidutinėms įmonėms).

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas, kodas	Projektų atrankos kriterijus
6	InoPažanga 02-019-K	2. Pareiškėjas yra pažengęs inovatorius. Pažengęs inovatorius – pareiškėjas, projekto įgyvendinimo plano pateikimo dieną vykdančią veiklą ne trumpiau kaip 1 metus, jo <u>veiklos pajamos per 3 paskutinius finansinius metus</u> (sumuojamos 3 paskutinių finansinių metų veiklos pajamos) arba nuo įmonės registravimo dienos (jei veikia trumpiau nei 3 metus) iki projekto įgyvendinimo plano pateikimo <u>yra ne mažesnės kaip 75 000</u> (septyniasdešimt penki tūkstančiai) Eur, o <u>išlaidos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai yra ne mažesnės kaip 10 000</u> (dešimt tūkstančių) Eur per paskutinius 3 finansinius metus (sumuojamos 3 paskutinių finansinių metų išlaidos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai) arba nuo įmonės registravimo dienos (jei įmonė veikia trumpiau nei 3 metus).
7	InoBranda 02-020-K	Pareiškėjas yra brandus inovatorius. 3. Brandus inovatorius – pareiškėjas, projekto įgyvendinimo plano pateikimo dieną <u>vykdančią veiklą ilgiau kaip 3 metus, jo veiklos pajamos per 3 paskutinius finansinius metus</u> iki projekto įgyvendinimo plano pateikimo yra <u>ne mažesnės kaip 300 000</u> (trys šimtai tūkstančių) Eur (sumuojamos 3 paskutinių finansinių metų veiklos pajamos) ir <u>išlaidos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai sudaro ne mažiau kaip 30 000</u> (trisdešimt tūkstančių) Eur per paskutinius 3 finansinius metus (sumuojamos 3 paskutinių finansinių metų išlaidos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai).

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal viešai skelbiamas projektų finansavimo sąlygų aprašų nuostatas

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
21 priedas

Supaprastintai apmokamų išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo analizė

Agentūra	Atrinktų priemonių skaičius	Priemonių, kuriose numatytas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas, skaičius	Atrinktų projektų skaičius	Projektų sutarčių, kuriose nustatytas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas, skaičius	Pastabos
IA	10	10	26	26	Tiek aprašuose, tiek ir projektų sutartyse numatytas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas.
CPVA	15	15	27	24	Iš atrinktų 27 projektų sutarčių 24 numatytas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas, 3 – nenumatytas, tačiau pagrįstai, nes pareiškėjai neplanavo patirti išlaidų, kurios galėjo būti finansuojamos supaprastintai.
ILTE	3	N/a	9	N/a	Dėl finansavimo ir išlaidų pobūdžio pagrįstai netaikomas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas.
LMT	2	1	4	3	Programos „Eurostars 3“ atrinktuose projektuose (3 vnt.) numatyta galimybė išlaidas apmokėti ir pagrįsti supaprastintai, tačiau projekte, finansuojamame pagal programą „EP PerMed“, tokia galimybė nenumatyta. Abi programos finansuojamos „Europos horizonto“ ir valstybės biudžeto pinigais. Šių programų pinigais finansuojamos komandiruočių išlaidos, kurių kompensavimui parengtas Supaprastinai apmokamų išlaidų dydžių nustatymo aprašas „Kelionių į užsienį išlaidų fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas“. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad projektuose, kurie visiškai ar iš dalies finansuojami valstybės biudžeto pinigais ir kurių kompensavimui yra parengti supaprastinai apmokamų išlaidų dydžių nustatymo aprašai, galėtų būti taikomas supaprastintas išlaidų pagrindimas ir apmokėjimas, t. y. išlaidas finansuojant pagal nustatytus supaprastintai apmokamų išlaidų dydžius ir nereikalaujant pareiškėjų pateikti visų išlaidas pagrindžiančių dokumentų.

Šaltinis – viešai skelbiami priemonių/schemų aprašai/aprašymai ir agentūrų pateiktos projektų sutartys

Administracinės naštos mažinimo rezultatai

EIM kasmet rengia ir teikia Vyriausybei administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų stebėsenos ataskaitą, kurioje apibendrinama informacija apie pokyčio rodiklius, nurodomos išlaidas sumažinusios ir padidinusios institucijos, įvardijami įtakos turėję teisės aktai. Šiose ataskaitose EIM nurodo, kad 2022 m. administracinė našta ūkio subjektams sumažėjo 17,6 mln. Eur, 2023 m. – 1,4 mln. Eur, 2024 m. – 6,3 mln. Eur, 2025 m. – 21 mln. Eur. Ataskaitose atskirai neišskiriamas administracinės naštos mažinimas inovacijų srityje. Atnaujinta metodika nuo 2023 m. leidžia stebėti ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidas, kurios 2023–2025 m. padidėjo 97,1 mln. Eur (2023 m. – 1,9 mln. Eur, 2024 m. – 68,8 mln. Eur, 2025 m. – 26,4 mln. Eur).

IA veiksmai, teikiant į klientą orientuotas profesionalias paslaugas mažinant administracinę naštą, yra tiesiogiai susiję su inovacijų sritimi¹⁸⁸. IA yra įdiegusi procesus, kur paskirstytos atsakomybės, nurodomos rizikos ir jų valdymo priemonės, pvz., sukurtas administracinės naštos portfelis, kuriame galima matyti, kokios priemonės įgyvendintos, planuojamo pokyčio sumos, žymimos įgyvendintos priemonės; pagal metodiką¹⁸⁹ parengta galimų sutaupymų skaičiavimų lentelė nuo paraiškų teikimo iki administravimo. IA skaičiuoja administracinės naštos verslui pokytį – 20 proc. sumažinti administracinę naštą per 2023–2024 m.¹⁹⁰ 2023 m. sumažinta 10,5 proc., 2024 m. – 14,1 proc. Klientams 2024 m. sutaupyta 3 mln. Eur, didžiausią dalį (67 proc.) sudarė sutaupymai paraiškų rengimui ir vertinimui (1 lentelė).

1 lentelė. Inovacijų agentūros 2024 m. sutaupymai klientams

Sutaupymai	Suma, tūkst. Eur	Dalis, proc.
Administracinė našta, apskaičiuota gryno darbo valandomis pagal vidutinį darbo užmokestį; iš jų:	3037,5	100
- Paraiškos rengimas ir vertinimas	2048,2	67,4
- Sutarties pasirašymas	40,8	1,3
- Projekto administravimas	847,9	27,9
- Poprojektinė priežiūra	100,5	3,4

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal IA duomenis

Pagal EIM patvirtintą planą, IA 2025 m. vykdė 4 priemones administracinės naštos mažinimui¹⁹¹: MTEP priemonių supaprastinimas, poprojektinė priežiūra, atsisakymas teikti veiklos ataskaitas, kuriomis nėra deklaruojamos išlaidos, biudžetinėms priemonėms skirti supaprastinimai. Administracinė našta sumažinta 646 tūkst. Eur.

Vienas iš principų, kuriuo turėtų vadovautis CPVA, yra efektyvumo, kai jai skirtus išteklius naudoja kuo mažesnėmis sąnaudomis ir siekia geriausio galimo rezultato, nuolat ieško efektyvesnių, inovatyvių būdų ir priemonių, optimizuoja, automatizuoja ir robotizuoja

¹⁸⁸ Vienas iš IA 2023–2025 m. strateginiame veiklos plane numatytų uždavinių.

¹⁸⁹ Vyriausybės 2012-01-11 nutarimu Nr. 4 patvirtinta Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodika.

¹⁹⁰ IA 2023–2025 m. strateginis veiklos planas.

¹⁹¹ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2025-06-26 įsakymu Nr. 4-307 patvirtintas Prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų mažinimo 2025 metais priemonių planas.

procesus, supaprastina vidines procedūras ir tvarkas, teikia motyvuotus ir argumentuotus pasiūlymus institucijoms mažinant administracinę naštą, tenkančią įstaigai ir klientams¹⁹². CPVA matuoja administracinę naštą atskirai įstaigai ir projektų vykdytojams. Projektų vykdytojams administracinė našta sumažėjo 4,7 mln. Eur arba 21,5 proc. (2 lentelė).

2 lentelė. CPVA administracinės naštos mažinimas 2025 m.

Subjektas	Pradinė administracinė našta, tūkst. Eur	Galutinė administracinė našta, tūkst. Eur	Sumažėjimas, tūkst. Eur	Administracinės naštos pokytis, proc.
CPVA	14 268,3	12 307,0	1 961,3	-13,8
Projektų vykdytojai	21 769,6	17 085,5	4 684,1	-21,5
Bendras	36 037,9	29 392,5	6 645,3	-18,4

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal CPVA duomenis

ILTE neturi patvirtinusi administracinės naštos mažinimo priemonių ir siektinų rodiklių. ILTE informavo, kad siekdama mažinti administracinę naštą įgyvendino šias priemones: įdiegta elektroninė paraiškų priėmimo sistema, optimizuotas teiktinos informacijos ir dokumentų, reikalingų įvertinti finansavimo galimybes, sąrašas (įmonių prašo pateikti tiek informacijos, kiek reikalinga ILTE priimti sprendimą finansuoti, ir neprašoma pateikti viešai prieinamos arba valstybės registruose esančios informacijos); stambinamos priemonės (planuojant naujo laikotarpio pinigus, esant galimybei, buvo pildomos esamos priemonės, pvz., „Perspektyva“); finansinėse priemonėse kiek įmanoma standartizuojami reikalavimai ir sąlygos tiesioginėms paskoloms gauti.

ILTE paaiškinimas dėl administracinės naštos mažinimo plano

ILTE informavo, kad dirba pagal „Agile“ metodiką, kuri užtikrina lankstumą, greitą prisitaikymą prie kintančių aplinkybių, komandinį bendradarbiavimą ir nuolatinį grįžtamąjį ryšį su klientais. Anot bendrovės, šis darbo būdas leidžia efektyviau reaguoti į poreikius, palyginti su tradiciniais, iš anksto griežtai suplanuotais metodais. Darbas vykdomas etapais, kurių metu palaipsniui kuriamos ir tobulinamos jau veikiančių procesų dalys bei atskiros priemonės. Priimant kiekvieną sprendimą dėl tam tikro pokyčio, vertinama įtaka pareiškėjui – ar toks pokytis bus patogus naudoti, ar procesą galima supaprastinti, ar sumažės pareiškėjo laiko ir sąnaudų poreikis. ILTE nuomone, atskiro administracinės naštos mažinimo plano rengimas, tvirtinimas ir nuolatinis jo keitimas (kas būtų neišvengiama, atsižvelgiant į nuolat kintančią priemonių ir veiklos specifiką) sukurtų papildomą administracinę naštą ILTE komandai ir pareikalautų reikšmingų laiko bei žmogiškųjų išteklių.

LMT nurodė, kad, siekdama mažinti administracinę naštą verslui, vertinimo metu pareiškėjų neprašo pateikti tų dokumentų, kuriuos galima rasti valstybės registruose ar kitose viešai prieinamose sistemose, planuoja tarptautinio projekto finansinių paraiškų teikimą perkelti į elektroninę LMT paraiškų ir projektų sistemą, o tai supaprastintų, paspartintų procesą ir padarytų jį patogesnį pareiškėjui.

IA, CPVA, ILTE taiko paslaugų kokybės matavimo rodiklius, kurie atitinka gerosios viešojo valdymo praktikos principus: NPS (klientų rekomendavimo lygis)¹⁹³, CSAT (klientų

¹⁹² FM 2025-09-02 raštas Nr. 6K-25/4423 „Dėl valstybės siekiamų tikslų VŠĮ Centrinėje projektų valdymo agentūroje ir jai keliamų lūkesčių“. Prieiga per internetą: [/public/canonical/1756892899/25492/CPVA%202025-09-02.pdf](https://public.canonical/1756892899/25492/CPVA%202025-09-02.pdf) (žiūrėta 2025-12-02).

¹⁹³ Angl. Net Promoter Score, kuris parodo klientų rekomendacijų tikimybę, augimo potencialą. NPS vertinimo skalė: -100–0 blogai; 0–30 – vidutiniškai; 30–50 – gerai; 50–70 – labai gerai; 70–100 – puikiai.

pasitenkinimo indeksas)¹⁹⁴, CES (klientų pastangų indeksas)¹⁹⁵. 2025 m. aukščiausias NPS (klientų rekomendavimo lygis) rodiklis buvo ILTE (70), mažiausias – CPVA (43) (3 lentelė). LMT šių rodiklių neskaiciavo.

3 lentelė. 2022–2025 m. IA, ILTE, CPVA paslaugų kokybės rodikliai

	2022 m.			2023 m.			2024 m.			2025		
	NPS	CES	CSAT	NPS	CES	CSAT	NPS	CES	CSAT	NPS	CES	CSAT
IA	51	-	9,3**	60	4,4	9,6**	64	4,5	4,4	59	4,3	4,2
ILTE	-	-	-	84,1	8,7**	9,2**	83,2	8,5**	9**	70***	4***	9,2***
CPVA	-	-	-	46*	-	-	26	-	-	43	8,1	8,4

*vertintos 2 programos

** vertinta 10 balų skalėje

*** vertinta pagal naują metodiką

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal IA, CPVA, ILTE duomenis

¹⁹⁴ Angl. Customer Satisfaction Score, kuris parodo klientų pasitenkinimą, skundus, poreikių tenkinimą. Naudojama skalė nuo 1 iki 5, kur 1 – visiškai nepatenkintas, 5 – labai patenkintas.

¹⁹⁵ Angl. Customer Effort Score, kuris parodo klientų pastangų lygį, problemų sprendimo greitį, patirties paprastumą. Naudojama skalė nuo 1 iki 5, kur 1 – labai daug pastangų, 2 – daug pastangų, 3 – vidutiniškai, 4 – mažai pastangų, 5 – labai mažai pastangų.

Valstybinio audito ataskaitos
„Verslo inovacijų skatinimo sistema“
23 priedas

Dubliuojamų dokumentų teikimas agentūroms

Projektų finansavimo sąlygų aprašai, kuriuose nustatyti reikalavimai teikti agentūroms dokumentus, kurie prieš tai buvo teikti VDA ir (ar) VMI.

Priemonė	Agentūra	Aprašą patvirtinusi ministerija	Gautų priemonių įgyvendinimo planų (paraiškų) sk.
<i>Dokumentai teikti VDA</i>			
INOKLASTER	IA	EIM	8
InoPažanga (VIDURIO IR VAKARŲ LIETUVOS REGIONAS)	IA	EIM	151
InoBranda	IA	EIM	78
Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus	CPVA	EIM	698
Skatinti įmones pereiti link neutralios klimato ekonomikos	CPVA	EIM	194
Skatinti aplinkai palankių produktų arba technologijų sukūrimą ir (ar) diegimą	CPVA	EIM	12
Susisiekimo inovacijų skatinimas (ir privatus sektorius)	CPVA	SM	17
<i>Dokumentai teikti VMI</i>			
INOKLASTER	IA	EIM	8
InoPažanga (VIDURIO IR VAKARŲ LIETUVOS REGIONAS)	IA	EIM	151
InoBranda	IA	EIM	78
Verslo pradžia	IA	EIM	8

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal viešai skelbiamus projektų finansavimo sąlygų aprašus, sprendimus dėl projektų finansavimo ir agentūrų pateiktus duomenis apie priemonių įgyvendinimo planus (paraiškas)

